

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:		Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona		Kiállítások díjai:	
900 holdig	15 pengő	Az egyesületi tanács felügyelője alatt		A m. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetek együttes	
500 " "	30 " "	A szerkesztő és kiadói felelős: Buday Barna főszerkesztő.		OMGE-tagoknak:	Kiállítások:
1000 " "	60 " "	Szerkesztő: Rothmayer Imre		Negyedévre --- 4 pengő	Negyedévre --- 10 pengő
2000 " "	90 " "	Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866-05		Félévre --- 11 " "	Félévre --- 18 " "
3000 " "	120 " "			Egészévre --- 20 " "	Egészévre --- 32 " "
ezzen fölül	150 " "			Különböző a fenti árak és a postaköltség	
Részművelésű gazdák, szövetkezetek, vállalatok	90 " "			Előfizetést csak naptári negyedévekre fogadjunk el	
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "			Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: Aut. 899-32	

TARTALOM:

- Világszemle.
- A növényfajtakísérletek jelentősége és a különböző kísérleti eljárások gyakorlati értéke. II. (Gräbner Emil.)
- Megjegyzések a „Nagy magyar réttermések” című közleményre. (Gyárfás József.)
- A szikések megjavítása nemcsak magyar, de világproblema. (Sigmund Elek dr.)
- A nyomott állatárak és a kisgazdaságok vetésforgó. (Westik Vilmos.)
- Finnország állattenyésztése és tejgazdasága. (Geszteyi Nagy László dr.)
- A takonykór és a mrigykór. (Bohn Mihály.)
- Állami üzemek. (alsóöri Farkas Géza.)
- Az utánpótlásra szolgáló traktoralkatrészek árai.
- A mezőgazdasági kivitel kérdése az agrárblokkban.
- Vegyes közlemények.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.
- Melléklet: Rádiós gazdasági előadások 35. füzet. (Az istállótrágya kezelése és alkalmazása. — Faber Sándor.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

Kedvezményes utazás közgyűlésünk és a gazdanapok alkalmából.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur az OMGE közgyűlése, a GEOSz nagygyűlése és az ezzel kapcsolatos gazdanapok alkalmából föltérjesztésünkre vasuti személyszállítási jegykedvezményt engedélyezett.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a MÁV és annak kezelésében lévő helyierdekű vasutak vonalain bármely kocsiosztály használatánál 50% kedvezményre jogosít december hó 4-től december 19-ig bezárólag terjedő időben olyan módon, hogy az ideutazás alkalmával megváltott teljes árú menetjeggyel díjtalanul lehet visszautazni.

Az igazolványt egyesületünk titkársága minden OMGE tagnak, valamint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége tagjai által a GEOSz nagygyűlésére kiküldött képviselőknek, továbbá az OMGE traktor-tanfolyamára jelentkezetteknek és a gazdasági előadásokra, illetve a tanulmányi szemlékre felutazó vidéki gazdáknak megküldi, amennyiben eziránt az OMGE titkárságát (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) megkeresik és megkeresésükhöz egyidejűleg az igazolvány díja és költségek fejében személyenként 1 P-t pénzben, vagy postai értékjegyekben mellékelnek. A megkeresésben az igazolványt igénybevenni óhajtó nevét és azt is közölni kell, hogy az illető mely állomásról kíván Budapestre utazni.

Tekintettel arra, hogy az utazási kedvezményre jogosító igazolványok csak korlátolt számban állnak rendelkezésünkre, elsősorban az OMGE tagok

igényeit fogjuk kielégíteni és csak a fennmaradó mennyiséget juttathatjuk azoknak a vidéki gazdáknak, akik az OMGE-nek nem tagjai. Kérjük tehát a felutazni szándékozók, hogy igazolványigénylésüket mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Igazgató.

Gazdanapok a Köztelken.

Az OMGE a f. évi december hó 9-i közgyűléssel és a GEOSz nagygyűléssel kapcsolatban az alanti program szerint gyűléseket és gazdasági előadásokat tart a Köztelek székháza nagy-, illetve tanácstermében, amelyekre az OMGE valamennyi tagját és a GEOSz kötelekébe tartozó társaságok tagjait meghívja.

December 6-án, (csütörtök) d. u. 5 órakor a lótenyésztési bizottság gyűlése.

7-én, (pénteken) d. e. 10 órakor az egyesületi tanács gyűlése.

8-án, (szombaton) d. e. 11 órakor az igazgatóválasztmány gyűlése.

8-án, (szombaton) d. u. 1/2 5 órakor az állattenyésztési szakosztály gyűlése.

8-án, (szombaton) d. e. 1/2 10 órakor Kerpely Kálmán dr. közgazd. egyetemi ny. rend. tanár előadása: „Az OMGE forgó rendszerű műtrágyázási kísérleteinek második esztendője.”

8-án, (szombaton) d. e. 1/2 12 órakor a Szántó-géptulajdonosok Országos Szövetségének nagygyűlése.

8-án, (szombaton) d. u. 4 órakor Weiser István dr. m. kir. kísérletügyi főigazgató előadása: „Időszerű takarmányozási kérdések.”

8-án, (szombaton) d. u. 5 órakor Rácz Mihály dr. gazd. akadémiai r. tanár előadása: „Legújabb tapasztalatok és tanulságok a mangalica sertés tenyésztés köréből.”

9-én, (vasárnap) d. e. 10 órakor az OMGE közgyűlése, majd ezt követően a GEOSz nagygyűlése.

9-én, (vasárnap) d. u. 2 órakor Károlyi Sándor emléklakoma a Szt. Gellért-szálló márványtermében.

10-én, (hétfőn) d. e. 9 órakor tanulmányi szemle a Műegyetemmel kapcsolatos mezőgazdasági gépkísérleti intézetnél, majd ezt követően az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ budapesti telephelyének megtekintése.

11-én, (kedden) délelőtt 11 órakor az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár rendező bizottsága gyűlése.

11-18-ig naponta délelőtt 9-12-ig és délután 4-6-ig traktortanfolyam a Köztelken.

Károlyi Sándor-emléklakoma.

December hó 9-én, vasárnap délután 2 (kettő) órakor az OMGE közgyűlést és a GEOSz nagygyűlést követően a Szent Gellért szálló márványtermében (bejárat a Kelenhegyi-ut 1. sz. kapun)

Károlyi Sándor-emléklakoma

lesz, amely alkalommal Mayer János földművelésügyi miniszter mond, a Károlyi-bilikkal kezében, emlékbeszédet Károlyi Sándor grófról.

Az OMGE Károlyi Sándor-emléklakomáján alkalmat kíván adni az OMGE közgyűlésén és az azzal kapcsolatban rendezett gazdanapokon résztvevő gazdáknak arra, hogy a fehér asztalnál is találkozhassanak és Károlyi Sándor gróf eszméinek hirdetéséből okulást, kitalást és bizalmat merithessenek, különösen ma, a mezőgazdaság sulyos helyzetében.

Az emléklakomán csak azoknak az OMGE és GEOSz tagoknak tudunk helyet biztosítani, akik részvételüket az OMGE titkári hivatalánál legkésőbb folyó évi december hó 8-án délelőtt bejelentik. Teríték ára kenyérral, itallal és feketekávéval együtt 8 (nyolc) pengő, amely összeget az emléklakomán a fizetőpincéernél kell fizetni.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1928. évi

rendes közgyűlésére,

amelyet 1928. évi december hó 9-én (vasárnap) délelőtt pontosan 10 (tíz) órakor tartunk meg a „Köztelek” székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz., II. em.).

A tárgysorozat teljes szövegét a „Köztelek” 95. száma közölte.

Budapest, 1928. évi november hó 22-én.

Somssich László gróf s. k. elnök.

Meghívó

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége 1928. évi december hó 9-én (vasárnap) délelőtt, az OMGE közgyűlést követően az egyesületi székház nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. em.) tartandó

XXXIII. nagygyűlésére.

A tárgysorozat teljes szövegét a „Köztelek” 95. száma közölte.

Budapest, 1928. évi november hó 22-én.

Somssich László gróf s. k. elnök.

Elsőrendű gyapju-lótakarókat nehéz uradalmi és könnyebb minőségben

Örölt konyhasót. Örölt marhasót, tégl (brikett) sót, állatok csontképződésének fejlesztésére 98-90%-os szénsavas takarmánymeszet (iszapolt krétaport), ugyszintén foszforsavas meszet

legelőnyösebb árak mellett szállít a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Részletes árjegyzéket, árajánlatot kívánatra készséggel küldünk!

Meghívó

**az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
lőtenyésztési bizottságának**

folyó évi december hó 6-án (csütörtökön) délután 5 (17) órakor az egyesület székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. Bányai Gábor dr. méneskari aligazgató-állatorvos előadása: „A Nonius rokontenyésztése a mezőhegyesi ménesben.”
2. Thiringer Vilmos m. kir. gazd. ellenőr előadása: „A mezőhegyesi ménesbirtok gazdasági Nonius lőtenyésztésében szerzett tapasztalatok.”
3. A lőtörzskönyvelés előkészítése.

Budapest, 1928. évi november hó 22-én.

Graeff Jenő s. k.
a bizottság elnöke.

Vendégeket a bizottság szívesen lát!

Meghívó

**az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának**

december 7-én (pénteken) délután 1/25 (16:30) órakor az egyesület székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai nyilv. r. tanár előadása: „Angliai állattenyésztési, tejgazdasági és takarmányozási tapasztalatok és tanulmányok. (Vetített képekkel.)
2. Országos tejelési és tenyésztési díjak.
3. Állattenyésztési továbbképző tanfolyam.
4. A bizottságok kiegészítése.

Budapest, 1928 november 22.

Mesterházy Ernő dr. s. k.
a szakosztály elnöke.

Vendégeket a szakosztály szívesen lát!

Meghívó

**az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
keretein belül működő**

Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége
folyó évi december hó 8-án (szombat) délelőtt 1/212 órakor az OMGE székháza nagytermében (Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet.) tartandó

nagygyűlésére.

Tárgyak:

1. Elnöki megnyitó.
2. Beszámoló a szövetség ezévi munkásságáról. A jelenlegi helyzet és a jövőbeni munkaterv ismertetése. (Előadó: Rothmeyer Imre OMGE titkár.)
3. Hozzászólások és indítványok.

Budapest, 1928 november hó 21.

Waldholt Frigyes báró dr. s. k.
a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének elnöke.

Meghívó

**az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
tejgazdasági bizottságának**

december 10-én (hétfőn) délután 1/25 (16:30) órakor az egyesület székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., II. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. inárcsi Farkas Ferenc földbirtokos előadása: „Tejelési eredmények, tenyésztési és takarmányozási eljárások a pusztatéli szímentáli tenyésztésben.” (A tehenészet ellenőrzött évi átlagos tejhozama az 1926/27. évben 3894 kg volt.)
2. Gerley Lajos, a Budapesti Általános Központi Tejesarnok vezérigazgatójának előadása: „Gyakorlati tapasztalatok a tejtermelésnek és értékesítésnek a minőség javításával kapcsolatos vonatkozásairól.”
3. Éber Ernő dr. gazd. tanácsos, az Országos Tejpropaganda Bizottság igazgatójának előadása: „A tej fogyasztásának emelésére alkalmas intézkedések a londoni tejgazdasági világkongresszus tanulságai és hazai megfigyelések alapján.”
4. A tej közszégi kezelésbe vételének terve Budapesten.
5. Folyó ügyek.

Budapest, 1928 november 22.

Iukay Pál báró s. k.
a bizottság elnöke.

Vendégeket a bizottság szívesen lát!

Meghívó

**az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
országos mezőgazdasági kiállítás
és vásárt rendező bizottságának**

december 11-én (kedden) délelőtt 11 órakor az egyesület székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. Az 1929 március 21-25. napjain rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és vásár előkészítési munkálatai.
2. Az Országos Törzskönyvelő Bizottságnak a fajtaelnevezések és megjelölések ügyében hozott határozatainak figyelembevételére a kiállítás rendezése során.
3. Beszámoló a nottinghami angol mezőgazdasági kiállításon szerzett tapasztalatokról. (Előadó: Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár.)

Budapest, 1928 november 22.

Jcszenszky Pál s. k.
a bizottság elnöke.

Vendégeket a bizottság szívesen lát!

**Gazdasági előadások
a „Köztelken”.**

Az OMGE folyó évi rendes közgyűlését és a GEOSz nagygyűlését megelőzően 1928 december hó 8-án, szombaton tartandó alábbi gazdasági előadásokon az OMGE valamennyi tagját és érdeklődő vendégeket is szívesen lát az alábbi megjelölt időpontokban a „Köztelek” székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet).

December 8-án (szombaton) délelőtt 1/210 órakor:

1. Az OMGE forgó rendszerű műtrágyázási kísérleteinek második esztendeje. (Előadó: Kerpely Kálmán dr., a közgazdasági egyetem ny. r. tanára.)

December 8-án (szombaton) délután 4 órakor:

2. Időszerű takarmányozási kérdések. (A takarmányhiány tanulságai. — Abraktakarmányok viszonylagos pénz- és tápláléértékének kiszámítási módjai. — Belterjes és külterjes szarvasmarhabizlalás. — Görözött tengeri viktartaimának változása a törés idejétől tavaszig.) (Előadó: Weiser István dr. m. kir. kísérletügyi főigazgató.)

December 8-án (szombaton) délután 5 órakor:

3. Legújabb tapasztalatok és tanulmányok a mangalica sertésenyésztés köréből.

(Előadó: Rácz Mihály dr. gazd. akadémiai r. tanár.)

Igazgató.

**Tanulmányi szemlék
a gazdanapok alkalmából.**

Az utóbbi években a közgyűlésre és az azzal kapcsolatos gazdanapok alkalmával felutazott gazdák részéről élénk érdeklődéssel találkozott az OMGE-nek az a kezdeményezése, hogy a gazdákkal a fővárosban levő mezőgazdasági intézményeket és egyéb agrárvonatkozó intézményeket tanulmányi szemlék keretében megismerteti. E jól bevált kezdeményezés évről-évre jelentkező szép sikere folytán ez idén a Műgyetemmel kapcsolatos Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet, majd ezt követően az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ budapesti telephelyének (Kelenföld) tanulmányi megtekintését vetjük programmba, amely szemléken az OMGE és GEOSz tagjait, valamint az érdeklődő gazdákat szívesen látjuk.

A tanulmányi szemle december hó 10-én, hétfőn d. e. 9 órakor kezdődik. Találkozás a Műgyetemen a Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet előadó termében, (a Műgyetem dunaparti, déli sarkán, a szélkerék alatt lévő épületben, bejárata Bertalan-u. 1. sz. kapun.)

Felkérjük mindazokat a gazdatársainkat, akik a tanulmányi szemléken résztvenni óhajtanak szíveskedjenek ezirányú szándékukat az OMGE titkárságánál legkésőbb folyó évi december hó 9-én délj bejelenteni.

**Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
traktortanfolyama.**

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gépmunka nagyarányu terjedése következtében szükségét látja annak, hogy a gazdaságok vezetőinek (földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek stb.) módot és lehetőséget nyújtson arra, hogy a traktorok szerkezetét és kezelését az ő különleges igényeiknek megfelelően elsajátíthassák. Ezért a nagyobb képzettségű gazdák részére, akiknek traktorjuk van vagy traktort beszerezni óhajtanak, a szántógépvézet tanfolyamoktól teljesen különállóan december hó 11-18-ig az OMGE székházában (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.)

traktortanfolyamot

rendez.
A tanfolyam célja megismertetni a traktor helyes megválasztását, gazdaságos kihasználását, az egyes üzemenyagok tulajdonságait és egyáltalában mindazt, ami a traktor-üzemének és a szántógépvézetnek ellenőrzéséhez szükséges.

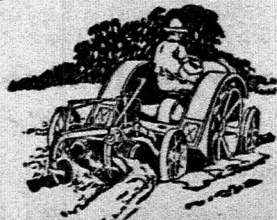
A tanfolyam irányítója Szabó Gusztáv dr., műegyetemi tanár, az OMGE műszaki bizottságának elnöke, előadói Kund Ede és Tharum István műegyetemi adjunktusok.

Az előadások december hó 11-től kezdődőleg naponta délelőtt 9-12-ig és délután 4-6-ig fognak tartatni.

Részvételi díj 20 pengő.

A tanfolyam részvevői az OMGE közgyűlése és a gazdanapok alkalmából engedélyezett felárú utazásra jogosító igazolványt igényelhetnek. A december hó 4-től 19-ig érvényes igazolványokat az OMGE titkári hivatala 1 pengő beküldése ellenében küldi meg a tanfolyam hallgatóinak.

Jelentkezési határidő december hó 10. A bemutatásokra való tekintettel a tanfolyamra csak korlátozott számban vehetünk fel résztvevőket, ezért felhívjuk a tanfolyamon résztvenni szándékozókat, hogy je-

1910 ÓTA **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR ÉS TARSAI
Telefon: Automata 598-86
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12.
FORDSON-traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy rak-tárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani. Kérje 4. sz. prospektusunkat!

Fiók: Székesfehérvár,
Magyar Király szálló épület.

ERŐTAKARMÁNYOK

száritott répaszelot, cukorgyári melasse, napraforgópogácsa, ropecogácsa, ropecedara, földidőpogácsa, szjababliszt, szjabadara, szénsavas takarmánymész, husliszt, halliszt, vérhaszt stb. stb. beszerzése előtt azonnali vagy későbbi szállításra kérjen ajánlatot

Melis és Pintér, Szombathely. Műtrágya, erőtakarmány és gazdasági cikkek nagykereskedése.

Telefonszám: 77

Ford Motor Company U. S. A. autorizált képviselote.

Alapított: 1898

szombaton) délután 5 órakor: szaktalok és tanulmányok a mangarés köréből.

Mihály dr. gazd. akadémiái
Igazgató.

Tudományi szemlék napok alkalmából.

kben a közgyűlésre és az azzal napok alkalmával felutazott gazdák deklarációjával találkozott az OMGE-ményezése, hogy a gazdakkal a mezőgazdasági intézményeket és közhasznú intézményeket tanulmányi megismeretési. E jól bevált kezdetű jelentkező szép sikere folytán *széleskörű Mezőgazdasági Gép- és Gépjármű Intézet* (Kelenföld) kintését vettük programba, amely OMGE és GEOSZ tagjait, valamint az at szívesen látjuk.

szemle december hó 10-én, hétfőn d. e. Találkozás a Műegyetemen a kísérleti Intézet előadó termében, naparti, déli sarkán, a szélkerék bejárata Bertalan-u. 1. sz. kapun.) azokat a gazdatársainkat, akik a ken résztvenni óhajtanak szívesked- neküket az OMGE titkárságánál december hó 9-én déli bejelenteni.

Magyar Gazdasági Egyesület Tanfolyama.

Magyar Gazdasági Egyesület a gép- terjedése következtében szük- hogy a gazdaságok vezetőinek (riók, gazdasítók stb.) módot és arra, hogy a traktorok szerke- 5 különleges igényeiknek meg- Ezért a nagyobb képzett- akiknek traktorjuk van vagy óhajtanak, a szántógépezetűi különállóan december hó OMGE székházában (Budapest, Köztelek-u. 8.)

Tanfolyamot

megismertetni a traktor helyes gazdaságos felhasználását, az egyes dónságait és egyáltalában mind- züzmének és a szántógépezetűnek és. anyítója Szabó Gusztáv dr., mű- OMGE műszaki bizottságának znd Ede és Thamm István mű-

december hó 11-től kezdődőleg 12-ig és délután 4-6-ig fognak pengő.

szabó az OMGE közgyűlése és agazda- engedélyezett félóra utazásra jogosító elnek. A december hó 4-től 19-ig ér- az OMGE titkári hivatala 1 pengő küldi meg a tanfolyam hallgatóinak. idő december hó 10. A bemutatá- tál a tanfolyamra csak korlátozt fel részvevőket, ezért felhívjuk zstvenni szándékozókat, hogy je-

Fiók: Székesfehérvár, Magyar Király szálló épület.
Kérje 4. sz. prospektusunkat!

YOK

szójadara, en ajánlatot
armány és gazda- gykereskedése.
Alapított: 1898

lentkezésüket meelőbb juttassák el a részvételi díjjal együtt az OMGE titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek-u. 8), annál is inkább, mert az elő- irányzott számnál nagyobb jelentkezés esetén kény- telenek leszünk a jelentkezés sorrendjét mérvadónak tekinteni.

Budapest, 1928 november hó 9-én

Mutschenbacher Emil dr. s. k.
az OMGE ügyvezető igazgatója.

Állattenyésztési továbbképző tanfolyam.

Az OMGE igazgatóválasztmánya elhatározta, hogy a legújabb tudományos és gyakorlati állattenyész- tési ismeretek és tapasztalatok megismeretése és népszerűsítése érdekében január hó 21-25. napjain egyhetes állattenyésztési továbbképző tanfolyamot fog tartani az intelligens gazdák számára, amelynek keretében az egyes tudományterületek legjelesebb művelői fogják tájékoztatni a gyakorlati gazdákat az illető tudományágak terén elért legújabb ered- ményekről. Az előadások minden nap délelőlt 9-1/2 és délután 4-1/2 óráig fognak tartani az egyesü- let székházában nagytermében. (Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet.)

Az állattenyésztési továbbképző tanfolyamon alábbi tárgyak keretében a következő előadók fognak előadásokat tartani: **Általános állattenyész- tés (biológia)**, (6 óra): Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanár. **Takarmányozás** (6 óra): Weiser Ist- ván dr. kísérletügyi főigazgató, az állatleltani és ta- karmányozási kísérleti állomás igazgatója. **Szarvas- marhatenyésztés** (3 óra): Wellmann Oszkár dr. állat- orvosi főiskolai tanár. **Sertésenyésztés** (2 óra): enesei Dorner Béla m. kir. gazd. főigazgató. **Juhtenyész- tés** (2 óra): Schandl József dr. közgazdasági egye- temi tanár. **Lótenyésztés** (2 óra): Bánai Gábor dr. méneskari aligazgató-állatorvos. **Baromfitenyésztés** (1 óra): Winkler János, a Baromfitenyésztők Ország- os Egyesületének főtitkára. **Járványtan és állat- gyógyászat** (3 óra): Manninger Rezső dr. állatorvosi főiskolai tanár. **Takarmánytermelés** (2 óra): Kerpely Kálmán dr. közgazdasági egyetemi tanár. **Állattenyész- tési politika, világpiac és értékesítés** (3 óra): Kon- koly Thege Sándor dr., közgazd. egyet. és állatorvosi főiskolai m. tanár, az OMGE főtitkára.

Az állattenyésztési továbbképző tanfolyamot csak előzetes jelentkezés esetén lehet hallgatni, *jelentkezési határidő január 1.* A jelentkezéssel egyidejűleg 10 pengő beiratási díjat kell az egyesület címére bekü- ldeni, amelyen kívül egyéb költség a tanfolyam részvevőit nem fogja terhelni.

A tanfolyamot az egyesület csak akkor fogja megtartani, ha a részvételre legalább 25 gazda jelentkezik.

Budapest, 1928 november 22.

Igazgatóság.

Világszemle.

Értékesítési szervezkedés a külföldi államokban.

A külföldi mezőgazdasági lapokban és a merkantil orgánomok közleményeiből is láthatjuk, hogy világ- szerre intenzív mozgalom indult meg a mezőgazda- sági termékek értékesítésének szervezése terén.

A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelen- tése a következő ilyen irányú intézkedésekről számol be: Olaszország — miután a bataglia del grano (a buza iránti harc) hovatovább befejezést nyert —

most a gyümölcs- és fozelékprobléma megoldását tüzte ki célul. Az 1926. évi 18 milliárd lírara terjedő ki- vitelnek ugyanis 1/8 része esett ezekre a termékekre, a kormány átlátva ez üzemi ágak jövőjének fontos- ságát, rendelkezéseket tett, amelyek célja a következő:

a) Jó — a piac által igényelt — termékeknek minél kisebb költségekkel való előállítás.

b) Az ilyen termékeknek tetszetős csomagolásban és a kedvező pillanatban történő elhelyezésének organizálása.

Ennek a célnak elérésére óriási propagandát fejt ki az állam gyümölcs- és fozeléktermelő egyesületek létesítésével, megfelelő szakoktatással, kísérleti és mintatételek létesítésével, standardizálási instituciók- kal, megfelelő szállítási eszközök alkalmazásával és tarifakedvezményekkel stb., stb.

Az exportot a „Nemzetközi Kiviteli Intézet” szer- vezi a következő intézkedésekkel:

a) Mindenekelőtt ellenőrzi a kártékony rovarok elleni hatóságilag előírt védekezést.

b) A népszerűtlen fozelék- és gyümölcsfajtáknak kiküszöbölése és gyors helyettesítése népszerű és jobban megfizetett fajtákkal.

c) Korai (primör) és nagytömegű fajták kitenyészése jellegzetes és standardizálásra alkalmas tulajdon- ságokkal.

A röviddel ezelőtt megindult hatalmas propagandá- nak már vannak gyakorlati eredményei is, ameny- nyiben Ravennában, az ottani gazdasági egyesület tagjai, a kiviteli intézet tanácsára az első (1927.) évben 200.000 kg gömbölyű, sima, húsos paradicsomot termeltek holland magból és azt *saját kereskedelmi szer- vezetük révén*, a hazai árak kétszeresén helyezték el a német, angol és svájci piacokon. (Németországban, ahol a paradicsom csemegezámba megy, szinte kor- láttan mennyiségben lenne magyar paradicsom is elhelyezhető.) A kiviteli intézet már válogatott fozelék- és gyümölcsfélék termelését írja elő mind- azoknak, akik a bevezetendő gyümölcs- és fozelék- márkázás előnyeit élvezni akarják. Közel jövőben csakis márkázott termékek lesznek exportálhatók.

A márkázási rendelet rendkívül szigorú szankciók- kal sújtja az azt kijátszani akaró termelőket. (Hasonló mozgalmakkal találkozunk a legtöbb európai államban. Ha ezek a termelő szervezetek — a fogyasztók igényeihez alkalmazott — márkázott termékek- kel bejétszkelődnek valamelyik exportpiacra, akkor a magyar termelő onnan akár örök életre kizorul még akkor is, ha megkésve hasonló szervezkedésre határozná el magát.)

Hasonlóan érdekes a délafrikai tengertermelők moz- galma, amelynek célja a termelt összes kukoricának a Szövetkezetek Központi Ügynöksége intézménye útján történő értékesítése. Ez a szövetkezet, továbbá az ottani földművesbank, összesen körülbelül 55.000 pengőnyi alapot adott össze az ilyen irányú propaganda céljaira, amelyhez a földművelésügyi minisztérium is csatlakozott.

Ha az összes számbajövő tengeri kiviteli államok, mint Argentína (39.04%), Bulgária (3.08), Délafrikai Unió (8.50), Magyarország (3.80), Németalföldi India (1.77), Románia (2.00), Jugoszlávia (2.00), egy ir- nyítást mellett hasonló mozgalmat indítanak és közös konferencián beszélnek meg a közös eladási szerv létesítését, úgy nem kétes a mozgalom sikere. Ha minden állam az ilyen szövetkezeti értékesítő szervet megfelelő tarifakedvezményben részesítene, akár társadalmi úton is keresztül lehetne vinni a tömörítést.

Az ilyen tömörülésnek nemesak az lenne a hatása, hogy a tengeri valorizált áron kerülne értékesítésre, hanem ezen túlmenően a bevételi államok hivatalának megdrágítandó a hus-, zsír- és tejtermelését és így meg-

* A m. kir. földművelésügyi minisztérium kiadványa szerint az illető államokban 1927-ben kivitelre kerülő ten- gerimennyiségét millió métermázsákban fejezi ki a zárójel- k közötti szám.

szünnék az a lehetetlen állapot, hogy az importra szorult államok a mi olcsó kukoricánk segítségével (amit persze vámmentesen enged be pl. Csehszlovákia is) lekonkurrd- ják a mi marháinkat, sertéseinket és tejünket.

Normális körülmények között Magyarország Ausztria és Csehország tengeriszűkületét (1927-ben 1.76, illetve 2.40 millió mázsa) el tudja látni. A 4 millió mázsa szövetkezeti értékesítése mázsánként pl. 5 pengő, összesen évenként 20 millió pengő bevételi többletet jelentene és emellett a nálunk a belföldön feleltett tengeri nagytésze hus-, zsír és tej alakjában, esetleg ugyancsak vagy 20 millió pengőnyi többletet hozhatna.

A buza valorizálási tendencia egy zseniális meg- oldását tartalmazza a bolíviai kormány 1927 no- vember 17-ről kelt projektuma. Bolívia évi lisztbe- hozatala 25.000 mázsára rug. Ennek előállítására 3 ujonnan létesítendő malomnak adott koncessziót a következő alapon. A malomk telesek elsősorban a belföldi gabonát megvásárolni még pedig olyan áron, amely megfelel a külföldi gabona importparitásának. Mindaddig, amíg a belföldi gabona nem fedezi a szükségletet, a külföldről a malomk vámmentesen hozhatnak be búzát. A lisztverseny kiküszöbölésére az importliszt vámját kilogrammonként 0-16 bolí- viánóra emelik. Az így kedvező helyzetbe kerülő malomk évenként a feldolgozott buza minden mázsája után, ha belföldről származik 1-2 bolívia, a kül- földi után 1-5 bolívia adót fognak fizetni. A hatodik év után a külföldi buza adója 1-8 bolíviaóra emelkedik, míg a belföldi búzáé 0-9 bolíviaóra csökken.

Ebből az adóbevételeiből gyűjtendő 25.000 bolí- viánnyi alap, aztán a belföldi buzaatermelés emelésére irányuló tevékenység (magnemesítés, kísérleti telepek, gépek) költségeire fog fordítani. Így reméli a kor- mány, hogy rövidesen függetleníti az országot a buzaimport szükségességétől. Ime egy módja, hogy a valorizálás miként állítható a többtermelés és az autarkia szolgálatába. Ime, akár az iparos államokat, akár az ugynevezett exotikus államokat vesszük, mind- annyi komolyan hozzájárul a mezőgazdaság talpraállí- tásához. (G. G.)

A mezőgazdasági hitel kérdése Spanyolországban.

Gyakran szóvateszik hazai gazdasági körökben azt a sajnálatos tény, hogy Olaszországgal kötött barát- sági szerződésünket nem követték olyan elmélyült gazdasági kapcsolatok, amelyek mezőgazdaságunk és iparunk számára megfelelő elhelyezési lehetőségeket nyújtanának. Pedig Olaszország ma sincs még, a gazdasági térre is áttérjedő lelkes fascista propa- ganda ellenére sem, abban a helyzetben, hogy szig- oruan a gazdasági önállóság elvére helyezkedhetne. Évszázadok tespedését nem lehet egyik napról a másikra jóvá tenni és különösen a mezőgazdasági üzemből jó néhány évekkel ezelőtt addig, amíg a céltudatos munka eredményei jelentkeznek.

Csodálatra készlet azonban az a nagy élniakarás és az a minden részletkérdésre kiterjedő alapos előkészítő munka, amelyhez az olaszok jóformán egy ember szuggesztív hatása alatt hozzáfogtak, hogy hazájuk gazdasági téren is joggal foglaljon helyet a nagyhatalmak között. E munka beható ismerteté- sével foglalkozik többek között Bikkal Dénes dr.-nak legújabbban megjelent „A fascista Olaszország” című magyarnyelvű munkája, amelynek ismertetésére más helyen rövidesen visszatérünk. Míg azonban a hozzánk közel fekvő Olaszország mezőgazdasági viszonyairól több magyarnyelvű munka is tájékoztatja az érde- klődőket, addig teljesen hiány vagyunk minden olyan forrásnak, amely bennünket a politikai diktatura álláspontjára helyezkedett másik állam, az ősi mező- gazdasági kultúrával rendelkező Spanyolország gazda- sági berendezkedéséről és újabb célkitűzéseiről tájé- koztat. Könnyen elképzelhető azonban, hogy Musso- lini mintájára a spanyol diktátor, Primo de Rivera is sietett politikai sikereinek biztos gazdasági alapot

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T.

BUDAPEST - MONOR

KÖZPONTJA:
BUDAPEST

IV. KER., SZÉP-UTCA I.
SÜRGÖNYCIM: GRANARIUM

Monori Mag

MONORI MAGKERESKEDÉSE
BUDAPEST

IV., KOSSUTH LAJOS-U. 3.
TELEFON: AUT. 868-60, 68 ÉS 69

Ajánlunk azonnali szállításra: szakszerűen tisztított, magas csiraképességű ősziborsót, szöszösbük- könyt, pannonbükönnyt, biborherét, ólomzárólt magyarországi lóherét és lucernát stb.

Nagybani vételeknél a legjutányosabb árajánlattal és vetőmagelőirányzattal szolgálunk.

FAJTENGERIKET VÁSÁROLUNK, CSÖVESEN, FEBRUÁRI SZÁLLÍTÁSRA. Vevők vagyunk mindennemű gazdasági magra. Mintázott ajánlatokat kérünk.

nyújtani, hogy így uralmát tartósan bebiztosítsa. Ennek első külső megnyilvánulása volt a kommunista propaganda elnyomásával kapcsolatban a forradalmi munkásszindikátusok elnémítása, ami által sikerült a munka szabadságát biztosítani.

Fontosabbak azonban ennél azok a mezőgazdasági reformok, amelyeket a spanyol kormány a diktatura életbeléptetése óta eszközölt. Primo de Rivera mindjárt hatalomra jutásakor Medina-del-Campoban tartott beszédében vázolta mezőgazdasági programjának főbb pontjait. Bejelentette, hogy a helyes termelési politika szem előtt tartása mellett mindenekelőtt megfelelő fuvarpolitikát akar, a rendkívül száraz éghajlatu Spanyolországban olyan nagy jelentőségű öntözések kiterjesztését és a kisbirtokosoknak az uzsora karmaiból való kiszabadítását kívánja megoldani. Igérete beváltása céljából hamarosan összehozta az általa létesített nemzeti közgazdasági bizottságot, amely rövid tanácskozás után egy új mezőgazdasági hitelszerv felállítását határozta el.

A mezőgazdasági hitelszükséglet kielégítése mindaddig Spanyolországban az évszázados „posito“-k intézményének feladata volt. Ezek a „posito“-k (raktárak) a katolikus királyok kora, a XV. század óta ismeretesek Spanyolországban, alapítóik a hagyományokból és adományokból keletkezett és azokkal az összegekkel növekedett, amelyeket a megszorult gazdák a kölcsönvett gabonáért, vetőmagért és egyéb kölcsönökért évi 3% mellett fizettek. Lassan-lassan ezek a „posito“-k a hatóságok támogatása mellett olyan befolyásra tettek szert, hogy a gabonaneműek áralakulását országsszerte irányították. II. Fülöp király idejében, 1580 körül már 12,000 közraktár (posito) működött, az akkori feljegyzések szerint közmegelegedésre. A „posito“-k helyzete ez időben olyan kedvező volt, hogy III. Károly a tizenharmadik században amellett, hogy a mezőgazdaság szükségleteit elláthatta, sőt azt segítségükkel fejleszthette, a „posito“-k tőkét gyarmatosított, utakat épített, sőt még a hadseregének fegyverrel és élelemmel való ellátását is ezek tőkéjéből fedezte.

1836-ban a spanyol kormány a „posito“-k tartalék-tőkéiből vett 6 millió pezétával alapította meg a San-Carlos bankot, a későbbi spanyol nemzeti bankot. A „posito“-k szervezése körül később változások történtek és a vezetés a kasztíliai tanács kezéből egy kereskedelmi szerv hatáskörébe jutott, majd teljesen állami fennhatóság alá került. Amikor Primo de Rivera hatalomra jutott, a posito intézmény már csak árnyéka volt a réginek. A közmunkák miniszterének alávetve, egy miniszteri megbízott vezette ügyeit, de már korántsem teljesítette a régi szolgálatot. A pénztárak üresek voltak, a régi források, amelyek kimeríthetetleneknek látszottak, kiapadtak. Új szervezetre kellett gondolni, új módszereket kellett tehát kieszelni, hogy a földműveseket, akiknek a szükségletei azóta sem változtak, megsegítsék. 1925 március 25-én kelt rendeletével Primo de Rivera megalapította a mezőgazdasági hitelintézetet. Ennek az intézménynek a feladata lett, hogy a földbirtokosoknak megfelelő kölcsönöket nyújtson. Alaptőkéjét 100 millió pezétában állapították meg, amely összeg $\frac{1}{4}$ részét az állam adta, $\frac{1}{4}$ részét pedig a jelentősebb mezőgazdasági társulatok jegyezték. A gazdasági társulatok és hitelképes magánosok gabona, vetőmagvak és egyéb beszerzésére, valamint a földbirtokok beinstruálására szükséges tőkéket ettől az intézettől igényelhetik. Magánosok is kaphatnak kölcsönt jelzálogbiztosítékra, vagy jövedelmük lekötése mellett.

A formalítások, amelyek mellett a földbirtokos kölcsönt szerezhet, számunkra mindenesetre különösen hangzanak. Így mindenekelőtt be kell jelentenie az igényét a körzeti hitelintézetnél, majd két kezet kell állítania és meg kell szereznie a polgármester, a járásbíró és a helybeli plébános ajánlását is. Mind e kellek fennforgása esetén a hitelintézet tanácsa a kérvény kézhezvételétől számított öt napon belül dönt a felől, hogy megszavazza-e a kért kölcsönt;

elutasításra azonban csak ritkán kerül sor. 1927-ben 15,000 kölcsönkérést intézett el ez az intézet kedvezően. 1925 második felében és 1926-ban összesen 10 millió pezeta kölcsönt folyósított, 1927-ben a folyósított hitelösszeg meghaladta már a 18 millió pezétát, ami a birtokosok fokozódó bizalmának jele.

Kétségtelen, hogy a mezőgazdasági hitelintézet felállítását és annak eredményes működését többet használt Primo de Riverának, mint azok a sokszor drákói rendszabályok, amelyeket politikai téren gyakorol. (Hr.)

Agrárkérdések az Északamerikai Egyesült Államokban.

A külföldi közgazdasági sajtó az utóbbi időben gyakran foglalkozik az amerikai mezőgazdasági viszonyokkal, amelyeket részben az elnökválasztás körüli harc tett időszerűvé. Csaknem egyhangú a lapoknak az a megállapítása, hogy az amerikai mezőgazdaság helyzete nem olyan súlyos, mint ahogy azt az amerikaiak beállítják. Tény, hogy a mezőgazdaságilag megművelt területek nagysága Amerikában állandóan növekedik, a búzával bevetett terület a legutóbbi év alatt 10%-kal gyarapodott. Bár az Amerikából eredő válsághírek különbözően a francia merkantil lapok külkereskedelmi taktikai okokra vezetnek vissza, kétségtelenül megállapítható, hogy a farmereket sohasem izgatta annyira az értékesítési lehetőségek kutatása, mint mostanában. Ez az értékesítési lehetőségek megnövekedését részben maguk a farmerek idézték elő, tulhajtott munkájukkal és a termelésnek a végsőkig való fejlesztésével. Ez az értékesítési válság iskolapéldája annak az igazságnak, hogy a keresletnek és kínálatnak mindenkor összhangban kell lennie és ezt még a nagy kockázattal számoló amerikaiak sem hagyhatják figyelmen kívül.

A vad gazdasági hajszá, amely Amerikában mindent és mindenkit igába hajtat, az időtájt indult meg, amikor Amerikában még igen sok volt a szabad föld és kezdetben majdnem kottéllel fogták a telepeseket. A művelés akkori módját legjobban Jefferson elnök mondása jellemzi: „Európában az emberek igyekeznek minél jobban hasznosítani a földjüket, mert elegendő vannak hozzá, mi amerikaiak meg azon vagyunk, hogy az embereinket használjuk ki minél jobban, mert nekünk meg földünk van elég hozzá”. Ahogy azután az újabb és újabb bevándorlók mindinkább nyugat felé szorították a földművelő népet, ezt a nagyon vegyes elemekből álló tömeget, amelyben távolról sem volt meg az európai földművelő nyugodt szívossága és a helyhez való ragaszkodása, a földművelést a föld kiuzsorázása követte, a céltudatos mezőgazdasági foglalkozást pedig a föld- és telekpekulációk.

„Minél hamarabb kizsarolni a földet, minél gyorsabban és nagy haszonnal tudni rajta és tovább nyugatra!” ez lett a jelszó. A nyereség után való és a vad hajszá mély nyomokat hagyott az egész amerikai életfelfogásban.

Mikor azután az egymást hajszoló tömegek elértek a Csendes-Óceán partjára és belátták, hogy nincs több kizsarolni való föld, megkezdtek végül a racionális gazdálkodást. Ez az átalakulási folyamat majdnem napjainkban ment végbe, hiszen még 1860-ban is több, mint egy milliárd hektár föld volt szabad és várt a szétosztásra. A reakció éppen olyan hevesen jelentkezett, mint amilyen gyors volt a szűz földek megrohanása. A rendszeres gazdálkodásra való átérés első jeleként 1842-ben életrehivták a szövetséges államok földművelésügyi minisztériumát (Department of Agriculture). Az intézmény működése kezdetben nagyon nehezen indult meg, felállításának első évében költségelírányszata mindössze ezer dollár volt, amely összeg nyolc év múlva is mindössze évi ötezer dollárt ért el. Később, ahogy a nyughatatlan nomádokból állandóan letelepedett farmerek váltak, a minisztérium tevékenysége is mindjobban elismerésre talált és költségvetése ennek arányában emelkedett úgy, hogy az 1842-beli ezerdolláros költségvetés 1926-ban már 155 millió dollárra rugott.

Hasonló mértékben emelkedett a mezőgazdasági termelés is. 1850-ben 100 millió bushel gabona és 592 millió bushel tengeri termelt, 1925-ben 609 millió bushel gabona és 2 milliárd 900 millió bushel tengeri. A gyapjútermelés 1850-ben 52 millió font, 1920-ban 249 millió font volt. A fejlődés tehát tagadhatatlan, hiszen a farmok termelése az 1922-től 1926-ig terjedő 5 év alatt is 15%-kal emelkedett, az azt megelőző 5 esztendővel, az 1917-től 1921-ig terjedő időszakkal szemben. Ennek ellenére az összes mezőgazdasági birtokok értéke 1925-ben csak 49 $\frac{1}{2}$ milliárd dollárra volt tehető az 1920. évi 78 milliárd dollárral szemben, a farmerek jelzálogadóssága pedig, amely 1910-ben 4 milliárd volt, 1925-ben 9 $\frac{1}{2}$ milliárd dollárra rugott. Ez utóbbi évben 13 millió hektár gabonatermő föld megművelés nélkül maradt és 3 millió munkás hagyta ott a farmokat. A mezőgazdasági vagyon értéke hanyatlott, a munkaerő kevesedett, nagy területek megművelés nélkül maradtak, a jelzálogterhek súlyosbodtak és az ideiglenes gabonatermés mégis meghaladja a 901 millió bushelt.

A farmerek azt hitték, hogy azok a kedvező értékesítési lehetőségek, amelyek a háború alatt fennállottak, még nagyon sokáig megmaradnak. Európának akkor sürgős szüksége volt élelemre és ezért minden árat megfizetett. A farmerek busásan kerestek és investáltak, új területeket vásároltak és vontak be a termelésbe és nem gondoltak arra, hogy a béke helyreálltával előbb-utóbb meg fog szűnni ez a kiváltságos helyzetük. A háború megszűntével csakugyan bekövetkezett a kereslet csökkenése és a változott gazdasági helyzetet Amerika népességi politikájának megváltoztatásával próbálta megoldani. Megszüntették a bevándorlást, hogy a munkaerőnek ne csökkenjenek, ennek azután az lett a súlyos következménye, hogy megszűnt a helyes arány a fogyasztók és a gabonatermés gyarapodása között. Az európai keresletet pedig, bár Oroszország hiányzik a gabonatermő országok sorából, bőven ellátja Kanada egymaga.

A súlyos helyzet megoldása azért is nehézségekbe ütközik, mert az általános „standard of life”, az életmód mesterségesen megjavult a háború alatt és a jobb életmód most senki sem akar lemondani. A folyton rosszabbodó gazdasági helyzet szűlte azután azokat a mozgalmakat, amelyekről a „Köztelek” folyó évi 91. számában már beszámoltunk és amelyek közül a farmerek állásfoglalására legjellemzőbb a már említett Mc. Nary Hangenn bill. Eszerint az állam összeváltotta volna a mezőgazdasági felesleges terményeit és különféle módokon gondoskodott volna értékesítéséről, azonkívül hosszulejárati hiteleket és egyéb segítségeket is nyújtott volna a mezőgazdaságnak. Ezt a tervet azután Coolidge elnök kétszer is visszavetette. Az elnökválasztás az ugyancsak republikánus párti Hoover győzött és így a fenti terv elfogadása egyelőre reménytelennek látszik. Legújabbban a farmerek most tehát egy olyan intézményt akarnak életre hívni, mint amilyen 1912 óta az ipari érdekeltségeket támogatja. Az új intézménynek a „Farmer's Federal Reserve System” nevet akarják adni.

Tengerentúli szövetkezetek.

Az Egyesült Államok mezőgazdasági szövetkezetét az 1927. értékesítési idényben 2,300,000,000 dollár értékű különféle terményt hoztak piacra. Ez az illető terményekből forgalomba kerülő összes évi mennyiségnek $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{3}$ része. A szövetkezetek forgalma 1926-tal szemben némi visszaesést mutat, aminek azonban az áruk csökkenése az oka; a múlt évi áruk alapulvételével a forgalom értéke 2,500,000,000 dollárt tenne ki.

A szövetkezetek által forgalmazott összes érték a termények nevei szerint a következőképpen oszlik meg: gabonaneműek 29.4, tejtermékek 27.4, előállít 13.9, gyümölcs és zöldség 13.0, gyapjú 4.2, baromfi és tojás 1.7, dió 0.6, dohány 1.0, gyapjú 0.3%; a szövetkezetek beszerzés értéke az egész forgalom 9.0%-a.

A hugylében lévő nitrogén

legelőnyösebben és legolcsóbban

tőzegkorpával

köthető le!

Szükséglet számosállatonként és naponként 1 kilogramm!

Különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható!

Jelenlegi áraink vagonként helyt Fekete-bézsény állomás vagonba rakva 100 kg.-ként:

Tépetlen tőzeg, kockákban	— — — —	P 1-80
Tépett tőzeg, ömlesztve	— — — —	P 2-—
Tőzegkorpa, ömlesztve	— — — —	P 2-20

+ 2% forgalmi adó!

GRÓF ZICHY BÉLA FONYÓD-FEKETEBÉZSÉNYI TŐZEGTELEPEINEK BÉRLETE

Budapest, V., Nádor-utca 21. szám.
Telefon: Aut. 502-35 (9-2-ig)

ekben emelkedett a mezőgazdasági
0-ben 100 millió bushel gabona és
tengeri termelt, 1925-ben 669 millió
2 milliárd 900 millió bushel tengeri
s 1850-ben 52 millió font, 1920-ban
olt. A fejlődés tehát tagadhatatlan,
termelése az 1922-től 1926-ig terjedő
%-kal emelkedett, az azt megelőző
1917-től 1921-ig terjedő időszakban
ellenére az összes mezőgazdasági
1925-ben csak 49 1/2 milliárd dollárra
20. évi 78 milliárd dollárral szemben,
fogadossága pedig, amely 1910-ben
925-ben 9 1/2 milliárd dollárra ugrott,
13 millió hektár gabonatermő föld
maradt és 3 millió munkás hagyta
A mezőgazdasági vagyon értéke ha-
nyalati különbség van, holott nálunk május óta
maradtak, a jelzőlogterhek súlyos-
gabonatermés mégis meghaladja a

hitték, hogy azok a kedvező értéke-
k, amelyek a háború alatt fennállót
sokáig megmaradnak. Európának
késége volt élelemre és azért minden
A farmerek busásan keresek és
területeket vásároltak és voltak be-
nem gondoltak arra, hogy a béke
bb-utóbb meg fog szünni ez a kivált-
A háború megszűntével csakugyan
kereslet csökkenése és a változott
Amerika népességi politikájának
próbálta megoldani. Megszün-
terlást, hogy a munkaalkalmak
nek azután az lett a súlyos követke-
szűnt a helyes arány a fogvasztók
és gyarapodása között. Az európai
bár Oroszország hiányzik a gabona-
sorából, bőven ellátja Kanada egy-

et megoldása azért is nehézségekbe
z általános „standard of life”, az
gesen megjavult a háború alatt és a
senki sem akar lemondani. A folyton
lasági helyzet szülte azután azokat
amelyekről a „Köztelek” folyó évi
ar beszámoltunk és amelyek közül a
halására legjellemzőbb a már említett
nn bill. Eszerint az állam összevása-
mezőgazdaság felesleges terményeit és
gondoskodott volna értékesítésé-
szűlejárati hiteket és egyéb segít-
t volna a mezőgazdaságnak. Ezt a
lge elnök kétszer is visszavetette.
on az ugyancsak republikánus párti
s így a fenti terv elfogadása egyelőre
tszik. Legújabbban a farmerek most
tézmenyt akarnak életre hívni, mint
az ipari érdekeltségeket támogatja-
nek a „Farmer's Federal Reserve
karják adni.

ngerentuli szövetkezetek.

llamok mezőgazdasági szövetkezei
ítési időnyben 2,300,000,000 dollár
terményt hoztak piacra. Ez az illető
galomba kerülő összes évi mennyi-
ze. A szövetkezetek forgalma 1926-tal
sszaesést mutat, aminek azonban az
t és oka; a múlt évi árak alapulvéte-
tke 2,500,000,000 dollárt tenne ki.

ek által forgalmazott összes érték a
nei szerint a következőképpen oszlik
űk 29-4, tejtermékek 27-4, állattal
zöldség 13-0, gyapot 4-2, baromfi és
dohány 1-0, gyapjú 0-3%; a szövet-
értéke az egész forgalom 9-0%-a.

ogén

nk vagon-tételben helyt Fekete-
vagonba rakva 100 kg.-kint:

ekákban ——— P 1-80
szítve ——— P 2-—
tve ——— P 2-20

ÉLA FONYÓD-FEKETEBÉZSENYI
ELEPEINEK BÉRLETE
Nádor-utca 21. szám.
Aut. 502-35 (9-2-ig)

A kanadai búzapool.

A kanadai búzapool októberben számolt el tagjaival és nekik az értékesített buza árának negyedik részlete-
képen még 2 és 1/4 centet fizetett ki bushelenként. Az
előző három részlet volt: a buza beszállításakor 1
dollár, később pedig egy 15 és egy 25 centes részlet.
Igy a pool tagjai bushelenként összesen 1-42 1/4 dollárt
kaptak búzájukért loco Fort-William, ami átszámítva
22-96 pengőnek felel meg métermázsánként. 1926-27-
ben 1-42, 1925-26-ban 1-45, 1924-25-ben 1-66,
1923-24-ben 1-01 dollár árat értek el. Figyelemre
méltó, hogy az 1927-es és az 1926-os ár közt csak ár-
nyalati különbség van, holott nálunk május óta
mintegy 20%-kal esett a buza ára.

Amerikai számok.

Az Egyesült Államokban a farmokon 7 1/2 millió
telefon van felszerelve, ezenkívül 700,000 rádiófelvevő-
készülék van, amelyeknek segítségével a gazdák
naponta értesülnek a földművelésügyi kormány köz-
lései alapján az árakról, az időjárás helyzetéről és
üzleti tájékoztatót nyerne. A farmokon 1920-ban
több mint 2 1/2 millió gépjármű volt üzemben,
u. m.: 2 millió személyszállító autó, 135,000 teherautó
és 230,000 traktor.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grabner Emil.

A növényfajta kísérletek jelentősége és a különböző kísérleti eljárások gyakorlati értéke.

II.

Cikkem első részében több olyan részletet emlit-
tettem, amelyek sajnos mutatják, hogy a növény-
termesztési kísérletek gyakorlati végrehajtása terén
a mi viszonyaink nagyon fejletlenek, mert aránylag
keves nagyobb gazdaság kivételével, a legtöbb gazda
körülményesnek és aprótekos, alkalmatlan munká-
nak tekinti a kísérletek végrehajtását. Emiatt, ha
azokat be is állítja, az aratási munkák torlódásakor,
éppen az eredmények megállapítására nincsen kellő
ideje, helyesebben, nem fordít arra kellő gondos-
ságot. Pedig éppen ez a fontos és a kísérleti vetés-
nek a tenyésztő folyamán megfelelő időszakokban
végzett megfigyelése, mert ez szolgáltathat olyan
tapasztalatokat, amelyek alapján a gazdaság termé-
seit biztos sikerrel lehet fejleszteni.

Ilyen viszonyok között a valóban körülményes
kísérletek szélesebb körű végrehajtásáról, például
arról, hogy nagyszámú gazdaság egy növény
12 fajtáját legalább háromszorosan ismétléssel vetve
kipróbálja, alig lehet szó, pedig adott esetekben
ennél körülményesebb kísérletek végrehajtása is
megokolt, vagyis hasznosítható lehet.

Erre azonban a mi átlagos gazdaságaink, vagyis
a gazdaságok túlnyomó része nem alkalmas és
ezidőszent nagyon kielégítőnek kell tartanunk
azt, ha 3-6 parcellás olyan fajta, vagy műtrágya-
zasi kísérleteket, amelyek eredménye gyakorlati
szempontból érdeklő a kísérletre vállalkozó gazda-
ságokat — mert csakis ilyenről lehet szó —, meg-
ismétlés nélkül 30 esetleg 50 gazdaság hajlandó jól
végrehajtani. Két-három parcellás olyan kísérlet
végzésére, amelynek gyakorlati haszna nyilvánvaló,
esetleg sikerül 100-150 gazdaságot közvetlen fel-
szólítás alapján megnyerni, de ez már túl van azon
a határon, amelyre egy-egy kérdésben a megbízható
jelentést adó gazdaságok létszáma kiterjed. Ilyen
esetben számolni kell azzal, hogy sok helyről nem

érkezik be a kísérlet eredményéről a jelentés és a
beérkezők közül egyuttal sok jelentés használhatatlan,
mert a kísérletet hibásan végezték.

Ezeket a sajnálatos tapasztalatokat el kell mon-
danom, mert ha a mezőgazdasági termelésünket fej-
leszteni akarjuk — és ezt akarnunk kell, mert a
már most is nehéz gazdasági viszonyok arra később
fokozott mértékben fognak kényszeríteni —, akkor
nem lehet megelégednünk azzal, hogy a termések
javítására alkalmas eljárásokat aránylag csekély-
számú gazdaság próbálja ki, hanem szükséges, hogy
a kísérleteket nagyszámú gazdaság végezze. Ez
nemcsak a gazdaságok belterjeségi fokán mulik,
mert külterjes viszonyok között is gyakran meg-
okolt a gazdaság terméseinek és jövedelmezőségé-
nek fokozására alkalmas eljárásokat kipróbálni. E
térben azonban éppen a fejlődésre legjobban rászorult
külterjes gazdaságokban tapasztaljuk a legnagyobb
közönyöt.

Természetes az, hogy a belterjes gazdaságok több
és körülményesebb kísérleteket végeznek mint a
külterjesek, mert a viszonyaik kényeszerűtől őket a
termést javító részletkérdések további felderítésére
és a vezetőik tudják, hogy ezáltal — céltudatos eljá-
rás esetén — az üzemük további jövedelemfokozása
érhető el. De a külterjes gazdaságok sem elégedhet-
nek meg azzal, hogy mások tapasztalatai nyomán
ugy — ahogyan, kipróbálnak egyes növényfajtákat,
műtrágyákat vagy művelési eljárásokat, hanem az
adott viszonyaiknak megfelelő növénytermesztési
eljárások kipróbálásával ugy kellene foglalkozniuk,
hogy az ilyen kísérletek kedvező vagy kedvezőtlen
irányban valóban megbízható eredményeket szolgál-
tassanak.

Igy elérhetnénk azt, hogy a kísérleteket végző,
helyesebben kifejezve: a termések fokozására alkal-
mas eljárásokat kipróbáló, megbízható gazdaságok
száma szaporodniék és a tapasztalataik alapján sok-
kal biztosabb alapon, ennek folytán általánosabb
érvényességgel állapíthatnánk meg azokat az ered-
ményeket, amelyek alapján széles körben fejlesz-
tethetnénk a magyar mezőgazdaság termelő képességét
és jövedelmezőségét.

A körülményes, részletező és felderítő munkát a
kísérletügyi intézetek végzik. Ezek tapasztalatainak
gyakorlati kipróbálására a belterjes gazdaságok ren-
desen készséggel vállalkoznak, hogy azokat a tapas-
talataik alapján a saját üzemükben hasznosíthassák.
Ezek érdeme az, hogy a magyar növénytermesztés
a legutóbbi évtizedekben erőteljesen fejlődött, mert
ezek munkája alapján állapítottuk meg azokat a
tapasztalatokat, amelyeket a többi gazdaságok foko-
zatosan hasznosítottak.

Gyorsabb és eredményesebb lenne azonban a fej-
lődés akkor, ha több belterjes gazdaság működne e
térben gondosan végrehajtott kísérletekkel, egyuttal
azok eredményeinek hibátlan megállapításával és
közlésével. Ezzel szemben nagyon természetes kívá-
nalom az, hogy az ilyen kísérletek tervezetei ne
legyenek felesleges módon körülményesek, mert
minél egyszerűbb valamely kísérlet tervezete, annál
könnyebb annak végrehajtása és az eredmények
pontos megállapítása.

Ez általános szabály, de sok kérdés van, amelyet
nem lehet csupan csak 2-3 parcellás kísérlettel
megoldani. Így például, ha csak arról van szó, hogy
valamelyik növényfajta jobb-e, mint a gazdaságban
termesztett, akkor elegendő, ha azt egyetlen minő-
ségű talajon 2, esetleg 3 ismétléssel a régi fajta mellé
vetjük. Ha azonban azt akarjuk megállapítani, hogy
az adott viszonyok között az arra alkalmasnak
mutatkozó növényfajták közül melyekkel érhetjük
el a legjobb eredményt, 2-3 parcellás kísérletekkel
ezt a kérdést megoldani nem lehet.

Ugyanez áll a műtrágyázási kísérletekre, mert azt,
hogy valamilyen műtrágyának milyen hatása van
az adott viszonyok között, 2-3 parcellás kísérlettel

könnyű megállapítani, de ha arról van szó, hogy a
foszforsav és nitrogén, vagy az ezekkel együttesen
adott kálitrágyázás szolgáltatja-e a legtöbb tiszta
jövedelmet, akkor már részletesebb kísérletek vég-
zése szükséges, de ebben az esetben is jobb az egy-
szerűbb tervezettel beállított kísérlet végzése, ha az
olyan, hogy az eredménye a feltett kérdés sikeres
megoldását biztosítja.

A növénytermesztési kísérletek csak akkor lehet-
nek eredményesek, ha azokat megfelelő terv alap-
ján kifogástalan pontossággal egyenletes minőségű
talajon végezzük és azt a kísérletező eljárást hasz-
náljuk, amely az adott esetben legalkalmasabb arra,
hogy a felvetett kérdést eredményesen felderítse.

A kísérletező eljárásokat ez alkalommal felesleges
ismertetnem, mert arra nagyon jó kézikönyvek álla-
nak rendelkezésre.*) Szükséges azonban azok egyes
részleteit megvilágítanom.

A legegyszerűbb eljárást akkor használjuk, ha
csak 2-3, vagy ennél nem sokkal több növény-
fajtát vagy műtrágyacsoportosítást (kombináció) aka-
runk kipróbálni. Ebben az esetben gyakorlati célra
megfelelő, ha egyenletes minőségű talajon, azonos
viszonyok között 1/4-1/2-1 kat. holdas parcellákon,
2-3-szor megismételve állítjuk be a kísérletet.

Ha a talaj egyenlőtlen minőségű, akkor a kísér-
leti parcellákat keskenyre, de hosszúra vesszük.
Például 2-4 vetőgép szélességben az egész táblán
végig és a tenyésztő folyamán, egyuttal aratás
előtt kitűzve a parcellák hibátlan részeit, csakis ezek
termését állapítjuk meg a területük pontos leméré-
sével és átszámítás után határozzuk meg a kipró-
bált növényfajták vagy műtrágyák kat. holdankinti
terméseredményeit. Ez azonban csak akkor lehet
megbízható, ha a hibátlan terület nem sokkal kisebb,
mint az eredetileg vetett parcellák nagysága, mert
kis területről jelentékenyen nagyobbra történő át-
számítások esetén a termés rendesen torzítva nagyob-
bodik.

Abban az esetben, ha nagyobb számú, például
15-20 vagy több növényfajtát nagyobb parcellákon
kell kipróbálnunk, bajos ennyi parcellát többszörö-
sen megismételve vetni. Ilyenkor azt az eljárást
használhatjuk, hogy például minden ötödik vagy
hatodik parcellát ugyanazzal a növényfajtával vetjük
be és ezek termésével, vagy termésátlagával hason-
lítljuk össze a szomszédos növényfajták termését.
Egyenletes minőségű talajon, pontos végrehajtás
esetén az ilyen kísérlet is jó tájékoztatást szolgál-
tathat a kipróbált növényfajták gyakorlati értéke felől,
azonban az sokszor nagyon ellentétes eredményeket
ad, mert a talajegyenlőtleneségek, vagy a kísérlet ered-
ményét zavaró más tényezők hatása ilyen esetben
gyakran torzítja az eredményeket. Ezért nagyobb-
számú növényfajták kipróbálása esetén egészen kis
parcellákkal dolgozunk 6-8-szor megismételve a
vetést, mert a kis parcellák használatánál esetén arány-
lag kis területen elhelyezhető a próbavetés és a
talajegyenlőtleneségek vagy más zavaró tényezők az
eredményeket kevésbé befolyásolhatják. Az ilyen
kis parcellákon természetesen a leggondosabb vetés
és kezelés szükséges ahhoz, hogy azokon lehető
azonos számú növények legyenek és a termésük
megbízható lehessen, különösen akkor, ha csak
10-20-30 m² nagyságúra vesszük a parcellákat.
A termés lemérésének és átszámításának is nagyon
részletes pontossággal kell történnie.

Ez az eljárás nagyon alkalmas arra, ha sok
növényfajta közül kivánnuk kiválasztani a legmegfele-
lőbbeket. Így például a növénynemesező gazdaságok ré-
szére nagyon értékes ez az eljárás. Nagyobb uradalmak-
ban alkalmazható ez a módszer, ahol fontos annak
megállapítása, hogy nagyszámú növényfajták

*) vitéz Bittner Miklós dr.: A növénytermesztési kísér-
letek berendezése és végrehajtása Villax Ódön A szántó-
földi kísérletezés gyakorlata, Th. Roemer dr.: Der Feldversuch.

MÉSZNITROGÉN

18-20% garantált nitrogéntartalommal a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya.

Az összes művelési ágaknál, különösen kalászosoknál, kapásoknál és szőlőnél a legjobban kifizetődik.

Őszi kalászosokhoz koratavasszal

fejtrágyaként adjuk,
tavaszi kalászosok,
cukorrépa, burgonya,
tengeri, dohány stb.

alá a vetés előtt 6-10 nappal kiszórva

alaptrágyaként adjuk

INGYENES MŰTRÁGYÁZÁSI TANÁCSADÓHELY!

A Káliszindikátus eredeti árjegyzése szerint 40-42%-os
kálisó, továbbá szuperfoszfát, Thomassalak,
Rhenánia-foszfát, kénsavas ammóniak, chilisalfé-
rom és trágyamész stb. legmegbízhatóbb beszerzési forrása.

„NITROGÉN” Műtrágya és Vegyipar
Részvénytársaság
Budapest, V., József-tér I. szám

Telefon: Automata 824-10, 825-20

közül, melyek az adott viszonyok között legmegfelelőbbek, de ezeket azután nagyobb parcellákon is szükséges kipróbálni.

Az ilyen kis parcellás kísérletek nagyon értékes tájékoztatást szolgáltathatnak a fajtagyválasztásra, de arra, hogy melyik növényfajtát célszerű nagyban termesztetni, döntő alapot nem adhatnak. Ezért téves azok nézete, akik az ilyen kísérletek alapján kívánják a természetére legmegfelelőbb növényfajtákat kiválasztani, vagyis az ilyen kísérlet alapján azok eredményét további ellenőrzés nélkül kívánják a gyakorlati termelés körében hasznosítani.

Grábner Emil.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Megjegyzések a „Nagy magyar réttermeszek” című közleményre.

enesei Dorner Béla a „Köztelek” folyó évi 93. számában megjelent, a békéscsabai öntözhető szikes rétről szóló „Nagy magyar réttermeszek” című közleményben többek között a következőket írta:

... Később azután már belefartadtak a tudósok is a sok tanulmányba, jöttek a háborús forradalmas és vörös-véres nehéz időszakok, a békéscsabai terméskimutatások is elhallgattak úgy, hogy a mai generáció talán már nem is tudja, hogy a békéscsabai azelőtt hasznavehetetlen szikes birkalegelő helyén ma gyönyörű gyepszőnyeg között csörgedeznek az öntöző víz „bajuszárkók”. A fiatalok mindezt nem tudják. A tiszteletreméltó Gyárfás József sem jár le már olyan gyakran a csabai csodarétre, így nem ír már cikkeket sem az ottani eredményekről, az egyetlen ember pedig, aki az ottani tüköket tudja, úgy őrzi a rétrágyázási eredményeket asztalfiókjában, hogy minden 10–15 évben bocsát ki egy „helyzet-bulletint” olyan szűkszavúan, mint a professzorok a beteg Nádor-utcai kormánypótlásos közérzületről...

A történeti hűség és igazság kedvéért kénytelen vagyok ezekhez a megjegyzésekhez néhány szót fűzni. A tényállás az, hogy mióta az Orsz. M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás a békéscsabai öntözhető szikes rétet tanulmányozását átvette, az azon folyó munkát egy pillanatra sem tévesztette szem elől. A réten folytatott kísérleti munkáról és az elért eredményekről a rétet életének első 12 évében a „Kísérletiügyi Közlemények”-ben megjelent közlemények számoltak be a legnagyobb részletességgel. E közlemények sorát magam, mint az állomás aradi kirendeltségének akkori vezetője, nyitottam meg a „Kísérletiügyi Közlemények” 1902. évfolyamában megjelent dolgozatommal; a beszámolóok hosszú sorát a folyóiratban pedig az a közlemény zárja le, amelyben az állomás akkori szaktisztviselői, ifj. Rösztler Károly és Floderer Sándor a réten folytatott munka első 12 évi eredményeit foglalták össze. Ez a dolgozat a „Kísérletiügyi Közlemények” 1914. évfolyamában jelent meg.

Ettől kezdve Surányi János, aki mint az állomás aradi kirendeltségének vezetője, folytatta a réten az állomás munkásságát, ismertette — mindig több évre összefoglalóan a „Köztelek” hasábjain a békéscsabai szikes öntözhető rétet üzemi eredményeit. Ezek a közlemények, amelyek a „Köztelek” 1918. évi 4., 1923. évi 26., 1926. évi 41. és 1927. évi 70–71. számában jelentek meg, apró részletességgel tárgyalták meg a rétet üzemi adatait, az azon újból meginduló kísérletek eredmé-

nyeit, sőt a legutóbbi közlemény az 1914. év óta eltelt 13 év eredményeit, adatait könnyen áttekinthető módon össze is foglalja. A folytatlagosság tehát az 1926. évig bezáróan a rétet eredményeinek ismertetésében sehol sem szakadt meg; ezidőszent csak az 1927. évi adatok ismertetése van még hátra, amelyek a folyó évekkel együtt kerülnek majd feldolgozásra és ismertetésre. E célből a cikkíró által ismertetett 1927. évi adatokat Zahorán Pal intéző már a folyó év március hava elején megküldötte az állomásnak, amint eddig is egyetlen év adatait sem őrítette az asztalfiókjában, azokból nem csinált titkot, hanem évről-évre összeállításuk után további feldolgozásuk céljából mindig közölte az állomással.

Ha tehát a mai generáció talán már nem tud a békéscsabai öntözhető szikes rétről és az azon folyó sikeres munka kiváló eredményeiről, amint ezt Dorner feltételezni hajlandó, ennek egyáltalában nem az az oka, mintha a „tudósok” belefartadtak volna a békéscsabai rétet tanulmányozásába vagy gondozásába, amint Dorner állítja, hanem csak az, hogy a rétet üzemi eredményeiről szóló közlemények sajnósan, olvasatlanul maradnak még akkor is, ha azok a legnagyobb publicitású gazdasági szaklapban, a „Köztelek”-ben jelennek meg.

Gyárfás József.

MEZŐGAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Sigmund Elek dr.

A szikesek megjavítása nemesak magyar, de világprobléma.

Az 1928. esztendő fontos mérföldkövet jelent a magyar mezőgazdaság fejlesztése történetében, mert ebben az évben valósult meg az első nagyobbszabású akció a szikkalajok megjavítása terén. Tudjuk azt, hogy Thessedik szarvasi lelkész már több, mint 150 évvel ezelőtt megjavította a kegyuraságától kapott termékeny szikes földet, a szikesek javításával hosszú szünet után a múlt század utolsó évtizedeiben ismét foglalkoztak és országsszerte gipszesítési kísérleteket végeztek több-kevesebb eredménnyel, majd berendezték a békéscsabai öntözött rétet és még néhány hasonló szikes területet; de nagyobbszabású és általánosabb érdekű szikkjavítási akció eddig még nem volt. Az idén sikerült végre a földművelésügyi miniszter kezdeményezésére, a volt pénzügyminiszter megértő támogatásával, az első nagyobbszabású szikkjavítási akciót megindítani az ugynevezett tiszamenti kötött termő szikesen. Az idén mintegy 2000 kat. holdon indult meg a javítás, de ez a jövő évben nagymértékben fokozódni fog és remélhető, ha majd az ország különböző részeiben látni fogják a gazdák az eredményeket, akkor ez az akció magától fog lavinaszerűen növekedni. Ez alkalomból rá kívánok mutatni a kezdeményezés nagy horderejére és arra, hogy minden gazda, aki ebben a kezdeményezésben részt vesz, kettős feladatot szolgál: először a maga javát, mert rosszul termő szikeséből jó termőföldet állít elő; de szolgálja a közjót is, mert minden megjavított szikesetbla egy-egy propaganda terület azon a vidéken, ahol fekszik. Ha látják a szomszédok az eredményeket, akkor ennél különb hirdetésre vagy unszólásra nincs is szükség.

Amde e szikkjavítási akció jelentősége tulmegy e kis ország határain. Nemcsak a határon túlesi szikes-területek gazdái sajnálkoznak, hogy elestek ez akció előnyeiből, de a szikkjavítási akció ma az egész világon a homlokterbe nyomult és bizonyos értelemben a világ szeme felénk fordul, hogy mit is csinálunk szikesünkkel, amelyekkel a világon annyiféle foglalkoznak, de hasonló állami vagy más szervezett akcióival még sehol sem találkozunk. Ezért nagy érdeklődés nyilvánul meg már most a jövő évben

Budapesten megtartandó nemzetközi szikkalajbizottság konferenciája iránt, amely idegyűjti a világ legkülönbözőbb tájékaról is a szikesekkel foglalkozó tudósokat.

Már Hilgard, az amerikaiak nagynevű talajtudósa, ismételtelen rámutatott a szikesekhez hasonló alkálitajajok nagy elterjedésére a világ minden részében. Ő volt az, aki először foglalkozott tudományos alapon az alkáli talajok keletkezésével és elterjedésével és egyebek közt rámutatott arra is, hogy az észak-amerikai alkáli talajok azonosak a világ többi száraz vidékén található sós talajaival. A magyarországi szikesekről is megemlékezik és ugyancsak időszerű az indiai „Reh”- és „Kalar”-talajokat, amelyeknek kiterjedése az újabb felvételek szerint olyan nagy, hogy Gangulee N kalkuttai egyetemi tanár véleménye szerint az alkáli talajok megjavítása Indiában egyike a legfontosabb mezőgazdasági és népiéletmészési problémáknak. Körülbelül hasonló elbírálás alá esik Nyugat-Kína és Mongólia. Hasonlóképpen az európai, valamint az ázsiai Oroszországban a száraz vidékeken előforduló sós talajok kiterjedése igen nagy és igen sok orosz talajtudós foglalkozik ezeken a tanulmányozásával. Ujabbban (1925) Gedroiz orosz talajtudós ezekről egy összefoglaló népszerű műnemet írt (orosz nyelven), amelyben ezeknek eredetét, sajátosságait és javítási módjait írja le.

Kis Ázsiában Szíria és Mezopotámia tele van szikesekkel, hasonlóképp Perzsia, Arabia és Egyiptom. Ez utóbbiakat magam is láttam 1907-ben. De a Szahara és a líbiai sivatag, valamint Szudan is nagyon sok sós talajt tartalmaznak. Délamerikában Chile és Peru, Argentína, Brazília nyugati része, végül Ausztráliának nem csekély része sós talajban gazdag. Látnivaló ezekből, hogy az egész emberiség gazdasági és életmészési érdeke fűződik ahhoz, hogy ezeket a talajokat megismerjük és javítási módjait tanulmányozzuk és alkalmazzuk. Már maga ez a tény bizonyítja, hogy a szikesek megjavítása nem helyi jelentőségű, nem is csupán egy államnak gazdasági és mezőgazdasági érdeke, hanem az egész világ átszálló éghajlatú vidékei megélhetésének életfeltétele. Különösen áll ez a sűrű lakosságú államokra, mint amilyen hazánk, vagy a nagy, de sűrű lakossága India, ahol az 1920–21. évi kimutatás értelmében a művelés alatt álló földek és a parlagon heverők kiterjedése Gangulee tanár közlése szerint következő:*)

Tartomány neve	Művelés alatt a angol	Parlagon heverő a acre	Parlagon heverő földek a művelés alatt állók %-ában
Sindh	3.564,365	6.072,339	170
Északnyugati tart.	1.691,792	2.861,494	189
Közép tartományok	16.523,904	14.351,902	693
Punjab	21.788,478	16.261,567	746
Ajmer-Merwara	315,105	207,447	656
Ouda (egyesült tart.)	9.033,921	2.861,776	316
Osszesen:	52.917,265	42.621,525	Átlag 80%

Szóval a művelés alatt álló területhez viszonyítva körülbelül 80% az olyan parlagon heverő föld, amelynek legnagyobb része Gangulee szerint műveletlen, mert szikes.

A nagy angol birodalom szakközvegyei annyira fontosnak minősítették ezeket és a hasonló talajjavítási kérdéseket, hogy a múlt évben erre a célra külön állami bizottság alakult az egész angol birodalom öntözési ügyeinek irányítására. A tárgyaltak egyik fontos pontját éppen az említett szikes talajok megjavítási lehetőségei és módzatai fogják alkotni.

A másik, mondhatni világforum, amely a szikesek ügyét igen fontosnak ismerte el, a tavalyi Nemzetközi Talajtan Kongresszus, amely a római konferencia kezdeményezésére megindított Nemzetközi

*) Lásd a római IV. Nemzetközi Talajkonferencia kiadványát: Actes de la IV-ème Conférence Internationale de Pédologie II. kötet 645. lap.

ENDA
GYÜMÖLCSFA CARBOLINEUM

ILYEN TERMÉSE LESZ
HA TÉLEN ENDAVAL PERMETEZ
VÉRTETÜ PAJZSTETÜ ÉS MINDEN
ATTELEŐ KÁRTÉVŐ ELPUZTUL

*Már most ápolja
gyümölcsfáit,
ha jó termést akar!*
Magyar gazdának - magyar gyártmány!

**VÉRTETÜ
ELLEN**

MINDEN
SEBHELYET
MEGVÉD AZ
ALMOLA
CHINOIN-ÚJPEST

38-İK ÉVFOLYAM

...nemzetközi szaktalajbizottságot, amely idegyűjt a világ leg-...
...a szikésekkel foglalkozó...
...amerikaiak nagynevű talajtudósai...
...a szikésekhez hasonló alkáli-...
...és a világ minden részében...
...foglalkozott tudományos ala-...
...keletkezésével és elterjedésével...
...mutatott arra is, hogy az északi...
...azonosak a világ többi szikés...
...talajjaival. A magyarországi...
...előkezik és ugyancsak idesorolja...
...Kalar-talajokat, amelyeknek...
...felvételek szerint olyan nagy...
...kultai egyetemi tanár véleménye...
...megjavítása Indiában egyike...
...zögzazdasági és népelelméleti...
...libelül hasonló elbírálás alá esik...
...gónia. Hasonlóképpen az európai...
...országságban a száraz vidéke-...
...talajok kiterjedése igen nagy és...
...talajtudós foglalkozik ezeknek...
...Ujabbán (1928) Gedroiz orosz...
...összefoglaló népszerű munkát...
...melyben ezeknek eredetét, saját-...
...djait írja le.

...és Mezopotámia tele van szikés...
...Perzsia, Arabia és Egyiptom...
...am is láttam 1907-ben. De a...
...sivatag valamint Szudan is...
...tartalmaznak. Délamerikában...
...ntina, Brazília nyugati része...
...nem csak részben sőt talajban...
...ekből, hogy az egész emberiség...
...érdeke fűződik ahhoz, hogy ez-...
...munkjuk és javítás módjait tanul-...
...zák. Mar maga ez a tény bizo-...
...megjavítása nem helyi jelen-...
...ban egy államnak gazdasági és...
...hanem az egész világ aszá-...
...megélhetésének életfeltétele...
...műri lakossága államokra, mint...
...gy a nagy, de sűrű lakosságú...
...21. évi kimutatás értelmében...
...földek és a paragon heverők...
...sár közlése szerint következő:*)

Művelés alatt angol acre	Parlagon heverő földek a művelés alatt állók %-ában	Parlagon heverő földek a művelés alatt állók %-ában
564,365	6.072,339	170
991,792	2.891,434	189
523,904	14.351,902	668
788,478	16.261,567	746
315,165	207,477	656
133,621	2.891,776	316

...17,265 42.621,525 Átlag 805

...alatt álló területhez viszonyítva...
...an paragon heverő föld, amely-...
...ze *Gangulee* szerint műveletlen,
...rodalom szakközvegye anyira...
...ek ezeket és a hasonló talaj-...
...hogy a múlt évben erre a célra...
...alakult az egész angol biro-...
...nek irányítására. A tárgyalások...
...éppen az említett szikés talajok...
...és módosítást fogják alkotni...
...világot, amely a szikések...
...ismerte el, a tavalyi Nemzet-...
...resszus, amely a római kon-...
...zésére megindított Nemzetközi

Alkálizottságot a világ összes sós talajaira kiterjesztette és véglegesen meg is szervezte, még pedig következő összetételben: elnök 'Sigmond Elek, al-elnökök: Aarnio B. (Finnország), Dimo N. A. (Oroszország) és Kelley W. P. (Északamerikai Egyesült Államok); titkár: Arany Sandor (Magyarország), Joseph A. E. (Szudán) és Thomas E. E. (Északamerikai Egyesült Államok). A bizottságnak eddig 202 tagja van a világ legkülönbözőbb részeiből és pedig: Amerika 53, Anglia 11, Belgium 2, Csehország 7, Dánia 8, Finnország 2, Franciaország 6, Hollandia 2, Japán 3, Jugoszlávia 1, Lengyelország 3, Lettország 1, Magyarország 23, Németország 22, Norvégia 1, Német-Ausztria 2, Olaszország 2, Palesztina 2, Románia 2, Oroszország 11, Spanyolország 10, Svájc 6, Svédország 10, gyarmatok 22. Ennek a nemzetközi szikés bizottságnak (alkálizottság) jövő év július havában itt Budapesten lesz összejövetele, ahol elsősorban az egész világról idevonatkozó anyagát fogjuk összegyűjteni és különböző szakszempontok szerint csoportosítva ismertetni. Ez a kezdő lépés azért szükséges, hogy először lássuk, minő anyag áll rendelkezésre és mi az, ami a további kutatások kiindulópontjává szolgálhatna. Mert ha nagyjából igazat is adunk Hilgardnak, hogy valamennyi alkálitalaj, tehát a mi szikésünk is egy sajátos tényezőnek, a száraz éghajlatnak eredménye: ez egy magában még nem elegendő a szikések keletkezésének és sajátosságainak megismerésére és lehetőségeinek felismerésére. Így pl. az amerikaiakat meglepte az, hogy nálunk vannak olyan alkáli talajok, amelyeket meszeséssel lehet megjavítani. Azóta, hogy ezt fölünk a washingtoni kongresszuson hallották, úgy hiszik, hogy Illinois államban már ők is találtak hasonló alkáli talajokat. Ezeket mindenesetre a nálunk már gyakorlaltba vitt szikjavítás mésszel, nagyon fogja érdekelni. Az amerikai eddig ismert szikések a sós alkálitalajok csoportjába tartoznak, amelyek természetesen inkább a mi Duna-Tisza közén előforduló szódás talajainkhoz hasonlít. Ezeket régebben kizárólag öntözéssel és alagsóvezetéssel javították, de sok helyen ez a javítási mód nem vált be és már-már lemondtak a javítás lehetőségéről, míg újabbán a savanyu eljárásokkal (kénsav, kén, gipsz, alumínium-szulfát, vaszulfát) jó eredményeket értek el. Anélkül, hogy ma még ott is csak kísérleti állapotban van, akárosak nálunk, mert tény, hogy ezekkel a savanyu hatóanyagokkal a karbonatos szikéseket meg lehet javítani, a kérdés most már csak az, hogy melyik eljárás gazdaságos és pedig melyik a leg gazdaságosabb. Jövő évben ha idejönnek, ilyen kísérleteket is mutathatunk nekik, amelyeket részben az Országos Kémiai Intézet, részben az Alföldi Mezőgazdasági Intézet Talajtani Kísérleti Állomása (Szeged) vezetésével, egyes magángazdaságokban végeznek.

Arra kérvény, hogy mennyire általános érdeklődés mutatkozik e szikjavítási kísérletek és akciók iránt, csak két konkrét példát akarok megemlíteni:

Keen B. A. dr., a híres rothamstedi kísérleti állomás helyettes igazgatója, aki a fentemlített angol állami bizottság mezőgazdasági osztályának titkára, jövő évben csak azért jön ide erre az értekezletünkre, hogy lássa az itteni javításokat, mert az értekezlet után Fokvárosba (Afrika) utazik, ahol összeül az angol birodalmi bizottság és az angol dominiumok szikésének javítását fogják tárgyalni.

Ugyancsak vendégünk lesz jövő évben Hissink dr., holland talajtudós, a Nemzetközi Talajtani Társaság állandó ügyvezető elnöke és főtájkára, aki egyszeres mind a hollandi állami Talajtani Intézet (Groningenben) igazgatója és a jelenleg lecsapolt alatt álló Zuder-tó talajvizsgálatainak vezetője. Mivel a tengertől elhódítandó területen sok a sós talaj, amelyek megjavítása részben hasonlít a mi sós alkáli talajaink

megjavításához, szintén különösen érdeklődik e szikjavítási akció és kísérleteink iránt.

Látnivaló ezekből, hogy a mi szikés akciónk nemcsak a hazai gazdákat és szakembereket, de a fenti értelemben és nemzetközi kapcsolatokat folyományként az egész világ sziktalajkutatóit érdekli és kis országunk kultúrpolitikusait is bizonyítja, hogy ebben a tudományos nemzetközi akcióban a magyarok vezető szerepet visznek, mert hiszen ma minden idevonatkozó tudományos mozgalom itt Budapesten összpontosul. A jövő évi konferencia pedig alkalmat nyújt arra is, hogy a világ ez első szakemberei ne csak hallomásból szerezzenek tudomást a magyar kulturhaladásról e téren is, de szemükkel győződhessenek meg a szikjavítások eredményeiről és az egész állami akció nagy közgazdasági jelentőségéről. Ilyen értelemben mondhatjuk tehát, hogy a szikés megjavítása nemcsak magyar, de világprobléma. Azt is mondhatjuk, hogy Thessedik volt az első a világon, aki a szikéseket már a XVIII. század vége felé gyakorlatilag is megjavította. Az idén megindított állami szikjavítási akció pedig megint első állami akció e természetlen vagy rossz termőföldröknél az emberiség hasznára való beállításában. Igyekezünk, hogy ne csak elsők legyünk a kezdeményezésben, de azok is maradjunk a megvalósítás végrehajtásában.

Sigmond Elek dr.
műegyetemi ny. r. tanár,
az Országos Kémiai Intézet vezetője.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZENÉS ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormandy János dr.

A nyomott állatárak és a kisgazdaságok vetésforgói.

Előző cikkemben egyszerű számítással rámutattam, hogy egy 24 holdas kisgazdaság a növénytermesztés útján 13-70 q buzaértéssel többet tudna termelni, ha a nyomásos rendszerű gabonagazdálkodásról áttérne a váltórendszerű vetésforgó felkarolására. Ezt az eredményt azonban a kisgazdaság a valóságban csak akkor tudja elérni, ha a példában felhozott zabos-bükkönyszénát az állatállomány tényleg 8 pengővel értékesíti. Ha azonban az állatállomány csak 5 pengővel tudja értékesíteni a szénát, úgy a 24 holdas kisgazdaság csak 4-80 q buzaértéssel tud többet termelni. Már pedig valószínű, hogy a kisgazdaságok az utóbbi évek nyomott állatárak mellett aligha tudják értékesíteni szénájukat 5 pengőnél magasabb áron. A háboru előtti években közintézményeink gazdaságaiban igen sok üzemtani számítást végeztünk, amely alkalommal kiűnt, hogy még a jobb tehénészetek is alig értékesítették a széna métermázsáját 6 koronával.

A háboru utáni idők nyomott állatárak miatt a kisgazda mindig erősen gondolkodott és csökkönys magatartást tanusított, valahányszor takarmánytermő vetésforgók felkarolásáról volt szó. Az egyes előadások alkalmával a kisgazda számon szokta kérni, hogy az ajánlott rendszerrel valóban lesz-e több gabonája. Pedig nem azt veszi ki, hogy az ajánlott rendszer betartása mellett több-e a kat. holdankinti termése, hanem azt, hogy legalább gabona-értékben terem-e neki több.

Az eddig ismertett üzemi számításokkal nem az volt a célom, hogy egyszerű számítási módszereket mutassak be kisgazdaságok részére — amit azért nem tehettem, mert valamennyi vetésforgóbeli növény tényleges adatait nem is tudtam beszerezni s így számításaim hiányossáknak mutatkoznának —, hanem csupán azt óhajtottam bemutatni, hogyan gondol-

odik az alföldi kisgazda a maga egyszerű üzletvitelében.

Az utóbbi évek óta az alföldi kisgazdák közül sokan természetnek répát, zabosbükönnyt és lucernát, ha nem is olyan arányokban, hogy ezzel rendszeres vetésforgót lehetne összeállítani, de a gazdasági haladás intő szavára mégis felkarolják a jelzett takarmánynövények termesztését, habár kisebb mértékben, mert belátják, hogy azok jó előveteményeik a tavaszi, illetve őszi gabonáknak, s hogy segítségükkel a tengeriszár és a szalma is jobban értékesíthető trágyának. Arra azonban igen nehezen határozzák el magukat, hogy olyan arányokban karolják fel a szántóföldi takarmánytermesztést, hogy ezzel vetésforgójuk helyes váltórendszerűvé lenne. Ennek oka nagyrészt a nyomott állatárakban rejlik. A helyes váltórendszerű vetésforgók csak abban az esetben képesek nagyobb mértékben elterjedni, ha megvan az alapja az okszerű takarmányozás lehetőségének és ezzel kapcsolatos belterjesítés állattartásnak, mert jövedelemben csakis ez uton kaphat a kisgazda kárpótlást a leapasztott gabona- és a megnövekedett takarmányterülettel szemben. Eme kivonatott irányváltoztatásnak azonban az 1920-tól 1923-ig terjedő időszak sehogyan sem kedvezett a rossz állatértékesítési viszonyok miatt.

Azok a kisgazdák, akik egyszer megpróbálkoztak a takarmánytermesztéssel s belátják annak a gabonák természetére gyakorolt előnyös hatását, az utóbbi évek nyomásos állatárak ellenére sem hagytak fel azzal. Azonban azt látjuk, hogy a kisgazdák nagyrésze terménypiacra hozza a természet takarmányrét, bükköny- és lucernaszénát, amint erről Kiskunfélegyháza és több alföldi város terménypiaca is tanuskodik. A terménypiacon a takarmányrépa métermázsánként 250 P-vel, a bükkönyszéna 8 és a lucernaszéna 10 P-vel volt értékesíthető a legutóbbi években, nem is számítva a mostani száraz esztendő, amikor a takarmány ára még magasabbra szökött. A jelzett takarmányárakon a kisgazdák közül — különösen akik bérleten gazdálkodnak — sokan még a szokott esekély arányú takarmánytermesztésből eredő készleteiket is eladják, mert az a meggyőződésük, hogy ilyen áron semmi szín alatt nem értékesül a takarmány abban az esetben, ha azt állataikkal feletetik. Mindez arra mutat, hogy az alföldi kisgazdák nagyon is józanul szoktak számolgatni s ezért csakis alapos üzemtani ismeretek terjesztésével tudjuk őket meggyőzni és rábírnunk arra, hogy gazdaságukba helyes alapon nyugvó váltórendszerrel vezessenek be az egyoldalú gabonatermesztés helyett.

Hogy azonban sikeresen léphessünk fel a kisgazdaközönség előtt, szükséges, hogy a hazai kisgazdaságok üzemenetét tényleges és reális adatok alapján ismerjük meg.

A hazai váltórendszerű gazdálkodás adatait jól ismerjük a beszerezhető adatok alapján, a kisgazdaságok üzemenetét azonban csak felleves adatok alapján ismerjük. Innen származik az a helyzet, hogy üzemtani összehasonlításaink és az azokból levont következtetések nem természetesen szék s ezért az összehasonlításnál nem tudják a kellő hatást elérni. A kisgazdaközönség ha nem is tudja, de érzi, hogy nem a tényleges helyzet alapján tárjuk fel gazdasági viszonyait. A sok közül egy kérdés: milyen üzleti eredménnyel jár, ha a kisgazda idejében feltűri a tarlót és a tarlólegeltetés helyett takarmányvetéssel gondoskodik a jászagról. Avagy talán az ad nagyobb jövedelmet, ha az Alföldön gyakori nagy szárazság közepette a kisgazda feltörellenül hagyja tarlóját és azon tartja el nagyszámú baromfiállományát és apró jászágát, ugyanint juhait és sertéseit. A valóságban ezt a jövedelmi különbséget nem ismerjük csupán a tanultak és a nagyobb gazdaságok tarlósántási eredményei alap-

Nemzetközi Talajkonferencia kiadása
IV-éme Conférence International
1945. lap.

ÉRTETŐ
ELLEN

MINDEN SEBHELYET MEGVÉD AZ **ALMOLA**

CHINOIN-ÚJPEST

Pekk ÉLETERŐT AD!

D-VITAMIN KÉSZÍTMÉNY HÁZI ÁLLATOK RÉSZÉRE 1KG.-ÖTMILLIÓ.R.E.

CHINOIN ÚJPEST

Ne mulasszuk el a téli istállózás alatt, különösen a vemhes-, szoptató- és növendékállatoknál D-vitamint tartalmazó **Pekk** adagolását.

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Bertócsvassártér.

Levél cím: Réti Zoltán, Budapest, IX., Bertócsvassártér. — Távirat cím: Réti Budapest Bertócsvassártér

Telefon: József 342-29, József 342-33 Lakástelefon: József 318-11

Foglalkozik a ferencvárosi vásárokon kortés, szarvasmarha, borjú és juh bizoni eladásával. Hízott és sovány sertések, zair, szalonna és hus adás-vételnek közvetítésével. — Kívánatra vásári jelentéseket díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítással szolgálok.

1806

ján szoktunk érvelni a parlószántás előnye mellett, pedig ezek csak egyoldalú, vagyis csak a növénytermesztés szempontjából helytálló érvelések. A kisgazdaságok üzemmenetében az ilyen természeti kérdések egész másként szoktak kialakulni. Hasonló kérdés van igen sok, s azok tisztázása költséges üzemtani kísérleteket igényel. A hosszú időt igénylő és költséges kisgazdasági üzemtani kísérleteket csak abban az esetben lehetne mellőzni, ha megbízható számadások segítségével tanulmányozhatnánk a kisgazdaságok üzemét. Ezen a téren a munka már megindult, mert az OMGE kezdeményezésére vezetők üzemtani szakembereink már is megkezdtek a kisgazdaságokban az egyszerű számtartás bevezetését. Ilyen úton remélhető, hogy idővel sikerülni fog a hazai kisgazdaságok különleges üzemviszonyait teljesen feltárni és tisztázni. Ugyanis ilyen módon tudunk reális összehasonlításokat eszközölni a kisüzemek váltórendszerű és nyomásos gabonagazdálkodásának előnyös és hátrányos üzletvitelével között.

Az azonban bármiképpen boncolgatjuk is a váltórendszerű vetésforgókat, mindig kitűnik, hogy azok növénytermesztés szempontjából feltétlenül előnyben vannak a régi, vagyis a nyomásos rendszerű gabonavetésforgókkal szemben. Amíg a buzavetőmag rakárunkban van, biztos értéket képvisel, amint azonban egyszer elvetettük, úgy azt mindenféle kockázatok tetteik ki, mert hiszen ki tudná azt megmondani, hogy a sok időjárás viszonyosság közben a vetőmagba fektetett tőke miként fog visszatérülni, milyen jövedelmi kamattal.

Váltórendszerű gazdálkodás esetén azonban a termesztett takarmány egy második kockázaton is átmegegy abban az esetben, ha azt állatainkkal feleltetjük. Azt pedig előre senki megmondani nem tudja, hogy az állatokkal feleltetett takarmány miként fog visszatérülni. Nyilvánvaló tehát, hogy a takarmány egy második kockázaton is átmegegy, amely most már teljesen független a növénytermesztéstől. Ebből levonható az a következtetés, hogy a váltórendszerű vetésforgó ugyanabban a gazdaságban mutathat lényeges előnyt a növénytermesztés mérlegelődésénél, de esetleg hátrébe szorul a végleges tiszta jövedelem kiszámításánál. Ugyanis előfordulhat az, hogy a mérleg másik oldala — az állattenyésztés, cseléd- és munkásviszonyok, valamint a piaci értékesítési lehetőség — teljesen hátrébe szorítja a takarmánytermesztésnek előnyös hatásait, amelyek a gabonafélék nagyobb holdankinti termésreményében mutatkoznak.

Az alföldi kisgazda mindezeket nem öntudatos ismeretek alakjában bírja, azonban helyes természetesen gondolkodásánál fogva ösztönöszerű magatartása a fent vázolt szellemben nyilvánul meg. Ha tehát az alföldi kisgazdát arra akarjuk rábírni, hogy a meglévőnél helyesebb, vagyis váltórendszerű vetésforgót, illetve növénytermesztési beosztást vezessen be, úgy a nekik tartott előadásokban nem csak a növénytermesztés összes érveit kell felsorakoztatnunk, hanem az egész gazdálkodás helyes üzemmenetét kell feltárnunk.

Westsik Vilmos.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkar dr.

Finnország állattenyésztése és tejgazdasága.

Az elmúlt év nyarán hosszabb ideig tanulmányuton voltam az északi államokban, ennek kapcsán főleg telhetőleg igyekeztem a finn mezőgazdasági

viszonyokat is behatóan tanulmányozni. Az a gondolat vezetett, hogy a finn növénytermesztési és állattenyésztési viszonyokból esetleg valami tanulságot szűrhetünk le a magyar viszonyokra, amelyet a magunk javára tudunk hasznosítani. Ennek a tanulmányutnak a tapasztalatait, adatait dolgoztam fel az alábbiakban, amelyekben a finn állattenyésztés és tejgazdaság, ezenkívül a növénytermesztés ottani állapotára igyekeztem rávilágítani.

Finnország állattenyésztése az ottani helyzetnek megfelelően alakult. A finn éghajlati, takarmány- és legelőviszonyoknak leginkább megfelelő szarvasmarha-, ló és sertésfajták fejlődtek ki, amelyek évtizedes nemesítéssel kapcsolatos kitenyésztés alapján ma már mindenben megfelelnek a finn gazdasági viszonyoknak és kívánalmaknak. A finn szarvasmarhatenyésztés elsősorban a tejtermelésre irányul. Az ország szarvasmarhaállománya nagyrészt belöldi fajtákhoz tartozik. Ez az eredeti finn marha nagyon fejlődőképű, idegen fajtákkal való keveredés nélkül, kiválasztás és javított takarmányozás és ápolás által az ország természeti viszonyaihoz alkalmazkodó fajtává fejlődött. A jelenlegi viszonyok között ez a szarvasmarha minőségileg is nagyon jó tejtermékeket szolgáltat.

A finn marha jellemző tulajdonságai: szarvátlan, kicsi, a tehén 110—112 cm magas, 330 kg, a bika 450—500 kg súlyú. Szín tekintetében három típus van: vörös (nyugati), vörös-fehérbátu (keleti) és fehér (északi), amely utóbbi a legkevesebb fejlett. A jól ápolott tehén évi közepes tejszolgáltatása 3000 kg. Nyugat-Finnországban egyeseké 9000 kg-ra is felemlékezik. Igen magas a tej zsírtartalma is, az átlag 4%, keleten néhol 5% is. Az évi takarmánymennyiség körülbelül 25%-át a legelőn fogyasztják el az állatok. A nemesítés és törzskönyvelés az államilag támogatott négy állattenyésztő egyesület felügyelete mellett történik. Az állatkereskedés és állatkiállítás az állatkereskedelmi társaságok központi szervezetének kezében van egyesítve. A nyugati finn állattenyésztő egyesület szolgáltatában, amely 1904-ben alakult meg, 1927-ben hat egyetemi képzésszerű gazda, egy állatorvos, két asszisztens és egy irodai személy dolgozott.

A nyugati finn szarvasmarha barna, egyszínű, szabályos, szarvátlan s az ország zord klímáját jól bírja, tuberkulózisra nem igen hajlamos, hosszú életű. 15—20 éves korában még teljes erőben van. Jól értékesíti a legelőt. Az utóbbi időben a mesterséges legelők igen nagy mértékben elterjedtek, amit a kormányrendelet uton mozdított elő. Ez a nyugati finnmarha igen jó tejelő nem ritka, hogy egy tehén évenként fejben súlyának hosszorosát produkálja.

Az állatnemesítést előmozdító intézmények között a földművelésügyi kormány jár elől, ezenkívül egyes területek gazdasági és háztartási iskolái is, amelyek tagjai az állattenyésztő egyesületeknek. Ezek tanácsadók által igen sokat használnak az állatnemesítés ügyének. Ezekben kivül igen jelentős tényezők az állattenyésztést ellenőrző egyesületek. A gazdaságok nagysága szerint 15—25 gazdaság tömörül egy ilyen egyesületben, amelynek ügyvezetője az állattenyésztő iskolát és asszisztens kurzust elvégezte. Az asszisztens kötelessége legalább havonként egyszer az egyesület minden gazdaságának meglátogatása, amikor a szarvasmarhánál zsírmeghatározási próbát, próbafejtést, takarmányozási számítását végez, tanácsokat ad és megfigyelését az ellenőrző könyvbe bejegyzi. Az asszisztensek munkáját a gazdasági egyesület és az állattenyésztő egyesület főasszisztense ellenőrzi. Itt kell megemlítenem a tenyészbikartató egyesületeket is, amelyek különösen azokon a helyeken alakulnak állami segéllyel, ahol kisbirtokosok vannak.

Az állattenyésztés előmozdítását szolgálják az ugynevezett állattenyésztő iskolák is. A tanulók előbb legalább egy évig a minisztérium által előírt

birtokon gyakorlati munkát végeznek és azután mintegy fél évig az iskolában kizárólag elméleti tárgyakat tanulnak. Jelenleg 35 állattenyésztő iskola van Finnországban, amelyekben évente kb. 700 tanuló végez. Ezeknek legnagyobb része nő, mert Finnországban nők gondozzák a jószágot, mintán a férfiak a rövid nyári időben más mező munkákkal teljesen igénybe vannak véve.

A helsingforsi egyetem mezőgazdasági szakosztályán a házi állatok tenyésztését magasabb tudomány fokozatjára elő és a hallgatók az egyetemhez tartozó kísérleti állomáson vizsgáznak. Ezenkívül 1923-ban háziállat nemesítő és ápoló kísérleti telepeket létesítettek. Az állami nemesítő telepeket a legjobb tejet adó egyedeket és törzseket kikeresik, ezenkívül utasítja a gazdákat az állatok kiválasztásában.

Ezzel függ össze még az is, hogy egyes gazdaságokban lehetőleg pontos könyvetést vezettek be az állattenyésztés rentabilitásának megvizsgálására.

Finnországban a ló még meglehetősen szerepet játszik, miután a terület dombos, amelyen a mezőgazdasági munkákat és a fuvarozást sokkal jobban lehet végezni lóval, mint géprejű járművel. Finnország hazai lófajtája eredetileg kismány, jelenlegtelően lófajta volt, amely kiválasztás által erősebb lett. A nehéz típusú lovak ma átlag 150—160 cm magasak, 500—600 kg súlyúak. Szőrzetük tömött, színek rózkavere, a hátán gyakran egy sötét csíkkal. A lovak legelőtessé júliusban kezdődik; őszig a csikók éjjel-nappal a szabadban vannak, a többi lovat rendszeresen éjszakára hajtják a legelőre és nappal vannak az istállóban. A finn ló edzett, erős, ügyesen mozog, az erdőben, havon gyorsjárású. Ma a legjobb rekord 1 km-re 1 perc és 35 másodperc.

A lótenyésztésről jórésben az állami támogatást élvező egyesületek gondoskodnak. Az állami lótenyésztési felügyelő szükség szerint magánosoktól vásárol méneket, vagy támogatja a tenyészállatok beszerzésénél az egyesületeket, miután külön e célra nincsen állami méntelep. A finn ló is államilag törzskönyveltetik s a tenyésztés egy középnyagságú, erős nyaku, mezei és erdei munkára alkalmas belöldi típus előállítására irányul. Utóbbi időben könnyű típus előállítására is törekednek, amely katonaságuk is használható volna. A lókereskedelmet és lókiültet a lótenyésztő társaságok kiviteli szövetei intézik.

A sertésenyésztés terén a finnek a múlt század második felében yorkshire-rei keresztezték a finn sertést, így igen jó zsírsertéseket nyertek. A század végén azonban a tiszta finn fajtát kezdték nemesíteni, 1908-ban már megalkult az első finn fajta sertésenyésztő egyesület, amely nemesítette a finn sertést. A finn sertés orra hosszú, keskeny, törzse keskeny, míg labái erősek, szőre tömött, hosszú, füle lekonyuló, színe fehér. A kocca igen termékeny, nem ritka a tíz malac; gyorsan nő úgy, hogy a hat hónapos malacok 100 kg elősúlyt is elérnek. Nyarlon lehetetik a sertéseket, csak télen takarmányozzák.

A finn fajta kocaanyag részére a tenyészállatokat központban tartják, jelenleg 11 ilyen központ van. Finnországban a sertéseket törzskönyvelik is. 1927-ben 1333 darab volt felvéve, ezek közül 379 a finn fajtahoz tartozott. A finn zsírsertés a legelő és durvább eleséget jól tudja értékesíteni, igénytelen, ellenálló úgy, hogy évről-évre élénkül a kereslet iránta.

A yorkshire fajta sertés is jól tenyészik Finnországban, ahol jó ápolásban és megfelelő takarmányozásban részesítik. Ezt főleg délnyugaton tenyészítik s főleg a keresztezésekhez használják, hogy hosszú törzsű anyagot kapjanak. Jelenleg 22 yorkshire tenyészközpont van. A finnek ezt is állandóan keresztezik és ellenállóbb fajtát akarnak előállítani. A fentemlített 1333 törzskönyvelt sertés közül 964 a yorkshirei. Ezek óta Svédországba és Angliába exportálnak mérsékelten hízalt 6—7 hónapos york-

J. Cervinka
Prága

Matouch I.

**Ne használja rétboronáját, mert nem ér semmit,
hanem vegyen**

Cservinka-féle szab. rétművelő eszközöket

melyeknek egyzbeni használata után rétjei duplahozamúak lesznek!

Prospektussal és árajánlattal, valamint előrendelő referenciákkal készséggel szolgál a magyar-orsz. kiz. képviselő és raktár:

Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

Telefon: Automata 241—34

J. CERVINKA
PRAGA

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

cseppel gyárban készült páncélacél kormánylemezes egytemes acélékéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket, Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgéteket, szecská- és repavágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal” háti permetezőket

szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

a legjobb kivitelben ajánli

„AGRARGLOBUS”
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, V., Lipót-körút 12. sz.
Távírási cím: AGRORBUS BUDAPEST
Telefon: Aut. 283—49
Elsőrendű minőség! Olcsó árak!
Kérjen a ajánlatot!

munkát végeznek és azután az iskolában kizárólag elméleti Jelenleg 35 állattenyésztő iskola van, amelyekben évente kb. 700 nek legnagyobb része nő, mert gondozzák a jószágot, miután ari időben más mezei munkákkal nem végeznek.

nyetem mezőgazdasági szakosztály-tenyésztését magasabb tudomány és a hallgatók az egyetemen hasonlóan vizsgáznak. Ezenkívül nemeseit és apóló kísérleti tele-állami nemeseit intézet a leg-letek és törzseket kikeresi, ezen-akat az állatok kiválasztásában, még az is, hogy egyes gazdasá-ros könyvelést vezettek be az-állításának megvizsgálására.

de még meglehetősen szerepet ját-let dombos, amelyen a vezető és a fuvarozást sokkal jobban mint géperejű járművel. Finn-eredetűleg kicsiny, jelentéktelen kiválasztás által erősebb lett. k ma átlag 150-160 cm magya-nyak. Szőrözetük tömört, színük gyakran egy sötét csikkal. A busban kezdődik; őszig a oskók-iban vannak, a többi lovat ren-ják a legelőre és nappal vannak-ó edzett, erős, ügyesen mozog, gyorsjárású. Ma a legjobb idő-re és 35 másodperc.

örésben az állami támogatást gondoskodnak. Az állami lö- szükség szerint magánosoktól gy támogatja a tenyésztőket, esületeket, miután külön e célra telep. A finn ló is államilag tenyésztés egy középnyagyasu, s erdei munkára alkalmas bel-ra irányul. Utóbbi időben könnyű-őrekednek, amely katonalónak. A lókereskedelmet és lókir-ársaságok kiviteli szövetezetei

terén a finnek a múlt század-áshire-rel keresztelték a finn zsirsertéseket nyertek. A század-ista finn fajtát kezdtek neme- megalkult az első finn fajtája-ület, amely nemesítette a finn- s orra hosszú, keskeny, törzse- erők, szőre tömört, hosszú, s fehér. A kecsa igen termékeny, e; gyorsan nő úgy, hogy a hat-0 kg élősúlyt is elérnek. Nyaron- t, csak télen takarmányozzák. saanyag részére a tenyésztál-ják, jelenleg 11 ilyen központ- a sertéseket törzskönyvelik is, b volt felvéve, ezek közül 379-ott. A finn zsirsertés a legelő-ől tudja értékesíteni, igénytelen- évről-évre élénkül a kereslet

terés is jól tenyészik Finnor-olashan és megfelelő takarmá- Ezt főleg délnyugaton tenyész- szertekezekhez használják, hogy- ott kapjanak. Jelenleg 22 york- van. A finnek ezt is állandón- lóbb fajtát akarnak előállítani. őrzskönyvelt sertés közül 964- óta Svédországba és Angliába- ten hizlalt 6-7 hónapos york-

shire husseréseket, amelyek a legfinomabb szalon- nát szolgáltatják. A keresztetések is jó kiviteli árut adnak.

Finnországban jelentős termelési ág a tejjgazdaság is. A finnek ősidők óta foglalkoznak vajgyártással. 1860-70-ben kezdtek a modern eljárásokat alkal- mazni, holsteini és svájci mintára; előbbi vajat, utóbbi sajtot gyártott. Ezzel együtt az állattenyész- tés fejlődése is állandóan haladt. Ez időben helyező- dött át a mezőgazdálkodás súlypontja a gabonafélék termeléséről az állattenyésztésre. Az első tejüzemek uradalmakban létesültek, az első 1857-ben. 1864-ben már 9 tejüzem volt az országban s 1880-ig a leg- több uradalom berendezkedett tejüzem létesítésére. A külföldön bevált fogásokat mind átvették és meghonosították. 1884-ben a vajkivitel már 4,6 millió kg, tisztere a 1850. évinek, 1894-ben pedig már 11,97 millió kg-ra rug.

A tejpar nagyüzemé csak 1880 óta vált, amióta bevezették a főlőző gépeket. Ezáltal nagyobb mennyi- ségű tejet gyorsabban és jobban dolgozhatnak fel, a vaj tartósabbá vált. Nemskára pasztörizáló készü- lékekkel is felszerelték az üzemeket. Miután azon- ban e berendezések drágák voltak, eleinte csak a nagy uradalmak tudták ezeket beszerezni, amelyek azután így egy-egy központi szervévé váltak a környékbeli tejtermelő kizgazdáknak. 1895-ben már 1500 üzem volt. Később részvénytársasági formát öltöttek ezek az üzemek, amelyek azonban hamar népszerűtlenné váltak.

XX. század elején tejipari szervezetek kezdtek alakulni. A szervezeti tejüzemek tulajdonosai a termelők voltak. A legújszerűbb szervezeti formá- ban működnek ma is ezek a szervezetek. Maguk a tagok őrzik ellen a szervezetet ügykezelését, üzemmenetét s maguk intézkednek minden fontos kérdésben. 1901-1902-ben létesült az első 28 ilyen szervezet, 1903-ban 75, 1907-ben 332, 1924-ben 554 ilyen szervezet volt már s ez évben a tagok száma 56,500 volt, akiknek 360,000 tehénük volt. Ezekből a tulajdonosok 36,9%-ának 1-3, 55,9% ának 4-15 és 7,2%-ának több mint 15 tehene volt.

1924-ben a tehénlétszám 1/3 a a szervezetekhez tartozott. Ez évben a szervezetek 406,000,000 kg tejet vettek át, amelynek 75,7%-át (12,276,000 kg) vajnak dolgozták fel, 8,9%-át (2,866,000 kg) sajtnak, 15,4%-át pedig tej alakjában adták át a fogyasztóknak.

Minden tag annyi szervezeti üzletrészt köteles jegyezni, ahány tehene van, azonkívül köteles a szö- vetezetnek szervezeti üzletrésznél 50%-kal na- gyobb kölcsönt adni.

A legtöbb tejüzem gőzerőre van berendezve. A leg- többjében a tejet és tejszint pasztörizálják. Nyugat- Finnországban főleg a tejüzemek, keleten a tejszín- üzemek vannak többségben. Keleten a lakosság gyér, 15 km-nél nagyobb távolságra pedig a tejet nem igen lehet szállítani, ezért a kisgazdaságokban főlőző géppel lefőlőzik és hetenkint 2-3-szor a feldolgozó- helyre szállítják a tejet, amelyet minden hónapban fizetnek ki a zsirtartalom szerint. Ez a minőség alapján számított fizetés nagyon megjavította a tejjgazdálkodást.

Vajat mindenféle tejüzem készít; a legtöbb szö- vetezet ma már sajtyártással is foglalkozik.

Dél-Finnországban a tejüzemek a sajt és vaj mellett teljes tejet is szállítanak a városoknak s más nagy fogyasztási központoknak.

Legtöbb ilyen tejszövetkezet melléküzemekkel is rendelkezik. Így 1924-ben 53 malom, 50 hizláló, 21 fűrészmalom, 5 gyaluló, 2 automobil-, 2 hajógyár, 1 gőzmalom zabdara előállítására, 1 kávéház, 1 elektri- romos üzem, 2 szalmafontó gyár, 1 asztalos vállalat volt szervezetek birtokában.

A vajeladás eleinte magánosok kezében volt, ami a szervezeteknek és a termelőnek rengeteg kárt

okozott. 1905-ben megalakították a „Valio“ finn szervezetek központi egyesületét, a vajkivitel szö- vetezeti megszervezésére. Az alapításkor 17 szövet- kezet volt benne, 1924-ben már 438 szervezet volt a tagja. A „Valio“ Helsinkiben, Viipuriban és Turhu- ban hűtőházakat tart fenn, amelyekben 18,000 hordó vajat, 5000 nagy sajtot lehet raktározni. Központi szerve Helsinkiben van, amelyet a finn földművelés- ügyi minisztérium képviselőjével alkalmas volt alapo- san tanulmányozni. A „Valio“ ma a finnországi tej és tejtermékek forgalmának 90%-át bonyolítja le. E 300 munkással dolgozó hatalmas tejüzem be- rendezése, méretei, tisztasága meglepett bennünket. Megnéztük sajtraktárát is, amelyekben malomkö- nagyságu emmentáli sajtok tömege volt felhalmozva.

A „Valio“ 1926. évi vajtermelése 271,060 hordó volt, ami 10,3% növekedés az előző évhez képest. E nagy üzemnek az előbbi évről raktáron maradt 1401 hordóval s külön városi üzemekből származó 17,827 hordóval együtt 1926-ban 290,288 hordót kellett elhelyeznie, amelyből belföldön elkel 58,194 hordó, raktáron maradt 1775 hordó. A belföldi fogyasztás 55%-kal, a külföldi pedig 2,1%-kal emel- kedett.

A kivitel volt:	1925-ben	1926-ban
Angliába	148,766 hordó	164,868 hordó
Németországba	71,766 "	62,811 "
Más országokba	4,822 "	3,240 "

1926-ban 2,376,538 kg sajtot termeltek, amelyhez jön még 102,031 kg, a városi üzemek termelése. Ebből exportáltatott 1,486,315 kilogramm, amely mellett még nagymennyiségű hulladéksajt és kazein is ment külföldre. Belföldön 1926-ban 719,129 kilo- gramm sajt kelt el.

A „Valio“ 1926-ban felvett 42,041,531 liter teljes tejet, 2,503,209 liter tejfölt, 61,571 liter soványtejet, összesen 44,606,310 litert.

A „Valio“ tanácsokkal látja el a szervezeteket, 1918-ban heti szemlélet alapított, amely a tejjgazdaság és a piac minden ágára kiterjed. Ezenkívül nagy tömeg, a tejtermelésre vonatkozó röpiratot oszt szét a tagok között és technikai tanácsadó irodát szer- vezett. Állattenyésztésre nagy összegeket ad és új szervezeteket létesít, felkarolja a legelőgazdálko- dást. Ha valamelyik gazda mintalegélőt akar léte- síteni, 3 évi segély gyanánt költségei 1/3-át kapja, amelyhez az érdekelt tejüzem szintén 1/3-át ad. A rétművelést is speciális tanácsadók irányítják. Van ezenkívül a „Valio“-nak tejjgazdasági és technikai kísérleti laboratóriuma, gazdasági tejüzemi statisztikai hivatala, azonkívül egy tejjgazdasági intézetet tart fenn.

Igy szolgálja e nagy tejszövetkezeti központ a tagok érdekeit keresztül a tejtermelés, állattenyész- tés és ezek által a nemzetgazdaság érdekeit.

Amikor ezt a hatalmas tejüzemet megsemmléltük és áttekintettük a tejjgazdaság egész területét, amely Finnországnak valóságos egzisztenciális kérdése, akkor látjuk valójában, hogy milyen óriási jelentő- sége van az állattenyésztésnek, ezzel kapcsolatban a tejtermelésnek. A tejtermékek világpiaca ma még korlátlan mennyiségeket felvesz, csak az kell hozzá, hogy kiváló minőségben tudjuk azt szállítani.

A finn vajtermelés azáltal tudott magának világ- márkát szerezni, hogy mint a többi északi államok- mokban is, igen ellenőrzés alatt áll. 1903-ban nagyszabású ellenőrző állomás létesített, amely- nek főfeladata a tejüzemek heti szállítmányának minőségi ellenőrzése, a viztartalom meghatározása, a vaj tisztaságának vizsgálata és amennyiben az eredmény kijelölő, a vaj lebélyegzése. Hogy milyen lelkiismeretesen készítik a tejüzemek ezeket az export árut, kiténik abból, hogy 1903 óta egyet- len hamisított vajat tartalmazó ládat sem találtak.

Itt említem meg azt is, hogy a „Valio“ gyakorlati intézeteket létesített a sajtmesterek kiképzésére. A gyakorlati idő 2 év, amely után 9 hónapig tartó elméleti kiképzést nyerne az állami sajtkepző kur- zuson. A sajtmesterek azután még részt vehetnek a „Valio“ által fenntartott tejjgazdasági intézet kur- zusain.

1910 óta a „Valio“-n kívül külön sajtegyesület is mű- ködik, továbbá az állam is támogatja a sajtyártást, amennyiben a helsingforsai egyetemen tejüzemtan- katedrát tart fenn. A sajtkepzés 1913-ban 2-1, 1922-ben 3-15, 1924-ben 4-65, 1925-ben 6 millió kg volt. A kivitel a multban főleg Oroszországba, Szentpéter- várra és más nagy városokba irányult, mivel az eredeti svájci emmentáli sajtnak Oroszországban igen magas vámjá volt, míg a finn emmentáli sajt vámmentessé- get élvezett. 1917 óta az orosz export megszűnt, így a finn sajtak újabb piacokat kellett teremtenie. Ez nem volt könnyű feladat és mégis a svájci sajt után az első helyet vivta ki magának a világpiacra. Export országai jelenleg Svédország, Németország, Dánia, Belgium és más kisebb országok. Legnagyobb az export Németországba, ahova 1924-ben 1834,9 tonna ment ki.

Látható mindezekből, hogy Finnországban az állattenyésztés és a tejjgazdaság igen fontos gazda- sági ág, de láthatjuk ebből azt is, hogy az ország bevételi forrása is legelőssorban az állattenyésztés, amelynek fejlesztése a kormánynak és a gazda- községnek is legfontosabb érdeke. Ha a takar- mánytermelés nálunk, különösen az Alföldön a pil- langós takarmánynövények elterjedésével nagyobb mérvet fog ölteni, állattenyésztésünk várt fejlőd- ése feltétlenül bekövetkezik. Ezzel azonban lépést kell tartani a tejértékesítés és feldolgozás fejlődésé- nek is, mert csak a jó értékesítés bírhatja rá a gazdaközönséget az állattenyésztés érdekében reáa nagyobb áldozatok meghozatalára.

Gesztyéji Nagy László dr.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY ÉS GYÓGYÁSZAT.

Rovatvezető: Hutyra Ferenc dr.

A takonykór és a mirigykór.

Szükségesnek tartom e két betegség rövid ismer- tetését gazdatársaimmal, mert egyes jelenségeiben van a kettő között hasonlatosság s bizony nem egy esetben nemcsak a gyakorlati gazda, hanem az állat- orvos sem tudja a kettőt egymástól hirtelen meg- különböztetni. A különbség pedig lényeges a két betegség között, mert míg a takonykór az állatot előbb vagy utóbb elpusztítja, addig a mirigykórból rendszerint 2-3 héten belül felgyógyul az állat. Ha nem ismerjük fel a betegséget, megtörténhetik az a sajnálatos eset is, ami egy szomszédságomban lévő derék magyar gazda két legényfiával történt. Lovakon ugyanis takonykóros orrfolyás jelentkezett és az áll alatti nyirokcsomók megduzzadtak. A két legény abban a hiszemben, hogy mirigykór esete forog fenn, egyszerűen felválták a duzzanatot. Az operáció közben mindketten fertőződtek és a kór- házban pár hét múlva rettenetes fájdalmak közt meghaltak.

A takonykórt, amelyet latinul „malleus“-nak nevez- nek, a Bacillus mallei okozza és főleg a légutak nyálkahártyáiban, azonkívül a bőrben és a belső szervekben gőbösöskék és ezekből keletkező fekélyek jellemzik. A betegséget könnyen megkapják az ember és a húsevő állatok is. A kórokozó páloika-

HAZAI GYÁRTMÁNYT A MAGYAR TERMELŐKNEK!

A gyümölcsfák kártevőit csakis az Avenarius-féle

DENDRIN

gyümölcsfakarbolineum pusztítja el biztosan.

Vizben tökéletesen oldódik. Permetezés lombhullás után.

SOTOR HERNYÓENYV alkalmazásával védje meg Dendrinezett gyümölcsfáit az utólagos fertőzéstől

Gyártja: KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T., BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVOLGY-UTCA 8.

KÉRJEN ISMERTETŐT!

Lóhere, lucerna, búkköny, köles

és minden egyéb gazdasági magvat legmagasabb árban veszünk!

Kérünk mintázott ajánlatot!

Fekete Testvérek Magkereskedelmi R.-T.

(Schwartz Testvérek)

Alapítva: 1870. Sörgöncim: „Gebrüder“

Iroda: Budapest, V., Sas-utca 1. - Vetőmagtisztítótelep: Budapest, IX., Soroksári-ut 44. sz. (Királymalom)

Levélcim: Bpest 4., 196. Telefonok: 808-20 sorozat

jobb kivitelben ajánli

Magföld Acél- és Fémüve R.-T. mezőgazda-
sági gépeknek eladási központja:

AGRARGLOBUS

GAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.

Buda-pest, V., Lipót-körut 12. sz.

Írási cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST

Telefon: Anl. 293-40

Árú- és minőség! Olcsó árak!

Kérjen ajánlatot!

alaku, csak hasadás utján szaporodó bacillus, amely a napfény levegőn hamar elpusztul, míg nyirkos és sötét helyeken 3-4 hónapig is életképes.

A természetes fertőzést többnyire a takarmány és az ivóvíz közvetíti és pedig úgy, hogy a beteg állatok orrfolyása, kiköthögött tüdőváladéka vagy a fekélyek váladéka beléjük kerül s velük az egészséges állatok emésztőcsövébe jut. Érdekes, hogy a fertőzés a teljesen ép nyálkahártyán át is bekövetkezik. Sokkal ritkább a fertőzés a légutakon keresztül, tudniillik a beteg állatok által kiköthögött nyálkacseppekkel telt levegővel; viszont sohasem történik a beteg állatok által nyugodtan kilehelt levegővel. Végül létrejöhet a bőr sérülésein keresztül is.

A takonykór terjesztésében főleg az állatvásárok, az u. n. „beállók”, utmenti közös itatók játszókat a fő szerepet, míg a vásárolt és máshonnan behozott takarmányok már kevésbé, mert a takonykór bacillus nem szívós.

A még csak kezdetleges betegség megállapodhatik és gyógyulhat, különösen kedvező életfeltételek, jobb táplálkozás mellett. A betegség folyamán kóros elváltozások keletkeznek a tüdőben, májban és a lépben, továbbá az orr nyálkahártyáján és a bőrben, azonkívül a csontok is, főképpen a bordák és a csigolyák is megbetegeszenek.

A természetes fertőzés után egy-két hónap is eltelik, amíg a belső szervek és az orr megbetegedése utaló tünetek jelentkeznek, míg a bőr megbetegedése még később tűnik elő. A hőmérséklet kisebb emelkedése mindjárt a fertőzés elején mutatkozik, de ezt a gyakorlati gazda nem igen veszi észre, mert nem méri az állatok hőmérsékletét.

1. Az orr takonykórját előírja az egy- vagy kétoldali genyes, nyálkaos orrfolyás, amely vagy zöldes-sárga, vagy savós, sőt néha véres is. Kezdetben az orr nyálkahártyáján sűrű vagy sárga göbös-kék mutatkoznak, amelyek később egybeolvadnak és halvány-sárga, szabálytalan alakú fekélyekké fejlődnek. Egyes súlyosabb esetekben a fekély az orrsövényt át is lyukasztja. Az áll alatti nyirokcsomók összenőnek, ellentétben a mirigykóros duzzanattal, amely fájdalommal és a bőrrel meg a csontjárással nem nő össze. Azonkívül takonykórál csak nagy ritkán szokott a bőr megnyúlni s ha megnyúlni is, csak kis mennyiségű geny jön ki, míg mirigykórál, ha megpuhul a duzzanat, minden esetben feltűnik s nagymennyiségű genyes váladék ürül belőle.

2. A bőr takonykórja arról ismerhető fel, hogy a bőrben borsó-, bab-, sőt diónagyságu dudorodások keletkeznek, amelyek később kifehélednek és nyúlós váladékok termelnek. A csomók nem, vagy csak gyengén fájdalmasak és kemény, avagy gyengén hullámzó tapintatúak. A fekélyek között lévő nyirokerek is megduzzadnak ujjnyi vastagon. Him állatoknál a herekben is előfordulnak tályogok, nőstényeknél viszont a tőgyben is.

3. A rejtett takonykórál, vagy másként a tüdő takonykórjánál gyanút kelt a tompa köhögés, lesóványodás és ezzel arányban az állat legyengülése.

A takonykór lefolyása nagyon különböző, némely esetben több évig is eltart. Ha már külsőleg is megállapítható a betegség, akkor legfeljebb egyes fekélyek gyógyulhatnak be, de más testrészen ismét kiújul és tovább terjed a folyamata.

A takonykór a gyakorlati gazda sokszor igen nehezen ismeri fel. Minden hosszabb ideig tartó orrfolyás, főleg az egyoldali, gyanút kelt, azonkívül gyanús az áll alatti nyirokcsomók megnagyobbodása is. Természetesen a tüdő takonykórjának a felismerése ütközik a legnagyobb nehézségekbe. Általában az állandóan soványodó és szőrét felborzó állatoknál már gondolhatunk a betegségre. Legjobb gyanús esetekben állatorvoshoz fordulni, aki azután különböző módszerekkel meg tudja állapítani teljes bizottsággal a takonykór jelenlétét. Törvényeink szerint minden belső megbetegedést és

elhullást be kell jelenteni azonnal az előjáróságnak, (városi hatóságoknak), amely a kötelező mellelnevezést a kincstár költségére elrendeli, függetlenül attól, hogy ebbe az állat tulajdonosa beleegyezését adja vagy sem. A szempróbás mellelnevezés reakciója lehet pozitív vagy negatív. Pozitív a reakció akkor, ha a szem kötőhártyája gyulladást mutat és a szemből genyes váladék folyik ki. Negatív, ha a szem a gyulladás egyáltalán nem jelentkezik, vagy csak egy napon túl nem terjedő könnyezés mutatkozik. Néha kétes is lehet, midőn határozottan egyik jelenség sem mutatkozik.

A takonykór a gyakorlatban nem orvosolják, mert a törvény a takonykóros állatok kiirtását rendeli el. A kincstár a kiirtott állatok tulajdonosait kártalanítja; ezzel elérte azt, hogy a betegség annyira csökken, hogy a nyaron egyideig már vézmentes volt az ország.

A mirigykór, vagy amint a népies elnevezés említi: „csikókék”, „kehényds” főleg a csikóknak a ragadós betegsége, azonban előfordul idősebb lovaknál is. Okozója az olvasóserűen egymás mellé helyezkedő szemecskékből álló Streptococcus equi. A betegséget, főleg idősebb lovaknál, sok gazda összetéveszti a takonykórral, illetve azt állítja, hogy az takonykórra fajul, mert itt is gyulladt az orr nyálkahártyája és az áll alatti nyirokcsomók megduzzadnak. A mirigykór minden évszakban előfordul, de leginkább tavasszal gyakori. A fiatal, két éven aluli csikók, ha átmentek a betegségen, akkor immunitást nyernek, az idősebb lovak csak akkor betegszenek meg, ha fiatal korában nem esett át a betegségen. Sok gazda vesztélytelen betegségeknek tartja, pedig némely alkalommal elhullással is végződik.

A természetes fertőzés hasonló módon történik, mint a takonykórál, de létrejöhet párosodás- és szopás közben is. Mint minden betegségnél, úgy itt is a szervezetet gyengítő ártalmak, főleg megbűlés, átfázás, elfárasztás elősegítik, sőt egymagukban is kiváltják a betegséget, mert okozói egészséges állatok légutáiban is elősködnék.

A mirigykór fejlődése közben többnyire az áll alatti nyirokcsomókban tályogok jönnek létre, amelyek később „megérnek” és kifelé, vagy néha befelé fel-fakadnak. De keletkezhetnek tályogok a mellüregben és a hasüregben lévő nyirokcsomókban is s ezek miatt az állat erősen lesóványodik vagy hirtelen el is pusztul. A betegség lázzal kezdődik, majd az orrfolyás mutatkozik, egyidejűleg az áll alatti mirigyek megduzzadnak, de ellentétben a takonykórral, a duzzanat fájdalmas, meleg és az állcsontok között kitűnik.

Az u. n. „fakadás” úgy jön létre, hogy a duzzanat legkiemelkedőbb pontján a megrekonyodott bőr elhal s a keletkező nyíláson keresztül sűrű fehéres geny folyik ki. Van olyan eset is, hogy több helyen keletkezik a nyílás. Ezután a láz leszűl és bekövetkezik a gyógyulás. Ha a toroküregbe folyik a geny és a beteg azt félrelyeli, súlyos tüdőgyulladás keletkezik, erős daganat meg is fullaszthatja az állatot.

Amikor az áll alatti nyirokcsomók duzzadni kezdenek, hidegen borogatjuk, azonkívül bedörzsöljük higanykenőccsel a duzzanatot. Ha azonban a daganat már nagy, akkor legcélszerűbb az „érését” (genyesedését) siettetni meleg borogatással. Mikor a daganat „megérett”, akkor célszerű azt megmosni, majd a seb belsejét 2%-os karbolos, kreolinus, vagy lizoformos oldattal kifecskendezni és ezt naponta megismételni mindaddig, míg a seb be nem gyógyul. Előfordul továbbá, hogy légszomást is kell alkalmazni, hogyha a torokdaganat megfulladással fenyegeti az állatot. Szoktak a mirigykór ellen szármal is védekezni, még pedig eredményesen.

Talán felesleges is említenem, hogy az egészséges állatokat a betegtől és a fertőzött istállótól távol kell tartani.

Végül meg kell még emlékeznem azokról az ostoba orvoslási módokról, amelyekkel tudatlan

kocsisok gyógyítani akarják nemcsak a mirigykór, hanem minden más lóbetegséget. Mirigykóros állatról azt mondják, hogy „egere van” s ilyenkor megfogják a ló mindkét fülét s pipából nagyokat szippantva, igyekeznek a ló orrába fújnia füstöt. Ennél még durvább eljárás az ugynevezett „tályoggyökér”-huzás a ló szűgyébe vagy más testrészébe. Ezt a tályoggyökér másként macskagyökérnek, macskafaroknak, tályogfűnek is nevezik (latin neve: Valeriana officinalis). Évelő, 1-5 m magasságra is megnövő és július hónaptól szeptemberig virágzó növény. Leginkább a nedves helyeket és a sűrű erdőket kedveli. Szénája takarmánynak megfelelő. Kiszárolt gyökerét, amely friss állapotban igen erős szagú, szárazon pedig szagát veszti, használják fel a gyógyításra. Ezzel gyógyítottak sok állatbetegséget már a régi alföldi magyar „szilaj” pásztorok is s lehet, hogy bizonyos gyógyóelokra meg is felel, de az itt szóban forgó két betegség ellen nincs semmi értelme a használatának. A tudatlan kocsis különben nemcsak a mirigykórál használja a tályoggyökér, hanem bármily más baj ellen is, például ha a ló megsántul, rögtön alkalmazza, amit azonban szigorúan meg kell tiltani.

Bohn Mihály.

Állami üzletek.

Irta: alsócséri Farkas Géza.

„Mennél több üzlet az államban és mennél kevesebb állami üzlet”, mondotta egy itt járt amerikai milliomas és ebben tökéletesen igaza van: példa erre Amerika. De hát ki csináljon nálunk üzletet, midőn a még meglévő pár üzleti vállalkozás is a tönk szélén van és pénzügyben szenved. Az államnak meg van pénze, tehát köt üzleteket. Ez természetes és mégis természetellenes.

Ha minden üzletet az állam csinál meg, mi lesz akkor a magángazdaságokkal? Miből és kik fizetik majd az adókat? Ez az amerikai ember elszörnyűködött, hogy mindig csak állami üzletekbe botlik lépten-nyomon: a vasut, a posta, távírda, telefon, rádió, só, cukor — ma már a gyufa is —, színházak, vasgyárak, százezerhoidas birtokok, mén-telepek mind állami ingerencia alá tartoznak és most legújában a gabonamonopólium is előre veti árnyékát.

Most indul meg a gabonakiadó kivétel céljaira. Attól tartok ha jól sikerül véletlenül ez az üzlet, be fog következni a gabonamonopólium, amittől óvjon meg a sors keze.

Van még az államnak más üzlete is: az építkezési üzlet: száz év óta nem emeltek annyi állami megvevő és közösi épületet, mint az utolsó három-négy évben. A házbér megkötöttsége folytán a magánvállalkozás nem mer építkezni és ezen az állam nem azzal segít, hogy felszabadítja a házbéreket és minden elképzelhető kedvezést ad az építkezőknek, hanem maga épít. Neki van pénze erre, mint mindenre.

Evekkel ezelőtt Nyiregyháza voltam egy gyűlésen. Házigazdám elvitt a várost megtekinteni. Egy nagy, hatalmas épülettömb építkezése előtt megálltam és gyönyörködve kérdeztem, ki építi ezt a héralotát? Azt mondotta házigazdám, hogy ez nem héraloz lesz, hanem az új pénzügyi palota. Azt mondtam erre: „Akkor volt boldog Magyarország, midőn az egész pénzügy egy kis adóhivatalból állott, ahol egy adóárnok, egy ellenőr és két díjnek intézte el a megye egész adókezelését és az adóhivatal sem volt állami palota, de egy kis, dűledező, kapucsfőttlen, a penésztől zöldre festett, elhanyagolt viskóval volt: ez a palota mutatja az adózó polgárok elszegényedését és ez a pár ember az adóhivatalban volt a pénzügyigazgatóság is egyuttal!”

Azóta mást sem lát az ember, akár a fővárosban, akár a vidéken, mint csupa hatósági építkezést. Kis községekben, ahol járási székhely van, építenek főszoigabirói hivatalt és lakásokat, adóhivatalt, járásbírószót, községházakat, csendőrlaktanyákat, fogdát, fertőző betegek felvételi épületét, kórhósv, bába

SZIVÓGÁZMOTOROS MALMOKNAK

retortabükkfaszén
gazdaságos!

Porosz kőszén, kokszot és tüzfát

a legkiválóbb minőségben, vagontételekben azonnal szállíthatunk. Kérjen árajánlatot!

Gaspár Fülöp

tüzi- és kőszéntelepei
Budapest, VI., Hungária-körút 72.

Telefon: Automata 136-10 sorozatos kapcsolás
Sürgőnyoimi: „Gaspárfa Budapest”

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96.22

Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20.43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSÉPLŐGARNITURÁK

TAKARMÁNYKÁMRA, KÁSTÉLYVILÁGÍTÁS,
ÖNTÖZŐBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA

...lakást, iskolákat és tanítói lakásokat, tornatermet, polgári iskolát és ha még ez a helység a határon van, akkor pénzügyi hivatalt és külön lakásokat, vám-őrséget, vámhivatalt és lakásokat és sok mást. Miből kerül ki ez a temérdek pénz, amibe ezek a drága, cifra épületek kerülnek? Az adózó polgárok keservesen kiizzadt pengőiből!

Arra azonban nem gondolnak az építetők, hogy bírja-e ezt a szörnyűségeket a közönség. De arra sem gondolnak, hogy minden egyes felemelt épület az állam, a járás, a megye, a község terheit szaporítja. Hiszen az épület fenntartása nagyobb teherrel mind-nél. Semmi sem kopik olyan gyorsan, valószínűleg a mértani haladvány szerint, mint éppen az épület. Én tíz százalék fenntartási költséget számítok mindig az épületeimre. Most tessék elképzelni a sok százmillió pengő tíz százalékát évente az épületek fenntartására, micsoda terhet jelent ez a jövőben!

Például az országháza ablakainak az egyszeri megtisztogatását én becsülöm ezer pengőre, ha ugyan a pesti ablaktisztítók ennyiért elvállalnák. Hát még az ötvenkinti átfestést, a tetőfenntartást, mert ha a tetőn egy cserepet, amelyet a vihar vagy fagy szétrepeszt, nem pótolunk azonnal, elkorhad a fedélszerkezet és hol van az ötvenkinti állványozás költsége, a vakolat és meszelés végzésére?

Most már külön építési központot is szerveznek, amely segíteni fog emésztetni az általa építendő házak jövedelmezőségét. Ezek a központok arra lesznek jók, hogy a nagy építési vállalkozókat ki-termeljék és megbukjanak a kicsinyek. Én már emlékszem ilyen nagy építő cégre, amely monopóliázta az ország vasútjának és minden középületének készítését és még most is mesébeillő vagyona van az illető cégnek.

De akkor mi lesz a vidéki kisiparral? A vidéki városokban és községekben is vannak ám kis építőmesterek, akik helyben lévén egész életükön, rossz munkát nem végezhettek és csak tisztességesen dolgozhattak, ha pár fillérrel talán drágábban is, mint egy ismeretlen nagyvállalkozó, de amit csináltak, az becsülettel meg volt csinálva. Erősen haladunk a központosítás felé, pedig ennél nagyobb veszedelem nem lehet egy államnál. A vidéki kisipart csupa lokálpatriotizmusból is pártfogolni kell és nem szabad megengedni, hogy ezek megbukjanak, mert ezek a kis építőmesterek sok vidéki egzisztenciának adnak kenyeret és jó adófizetők. Az a sokat felhánytorgatott lillafüredi építkezés is bizony több, mint egymillió pengőt vitt el az adózók zsebéből, enélkül még pár évig el lehetünk volna. Hát még a sok iskola, amelyből

egyik egy hallom üresen is maradt, mert nem jött bele tanuló, ez is várható volt még pár évig. Össze kellene irni az állami és megyei, járási és községi épületeket és megállapítani, hogy mennyi négyzetkilométer tesznek azok a befedett területek ki és akkor ki lehetne számítani, hogy képes lesz-e ez a csonka kis ország ezt a rengeteg beépített területet tatarozni, fenntartani? Azt hiszem, kétségbe fogunk esni, ha ezt a horribilis nagy költségösszeget megtudjuk, amit ezek fenntartására évente majd fordítani kell.

Tehát: „Mennél több üzlet az államban és mennél kevesebb állami üzlet!”

Az utánpótlásra szolgáló traktoralkatrészek árai.

(A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének közleménye.)

Általános a panasz a gazdáltsáradalom körében a traktorokhoz szükséges pótalkatrészek áranak magas volta miatt. A gazdaközönség emellett még teljesen tájékozatlan is az árak tekintetében. A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége már régebben elhatározta, hogy egyes traktoralkatrészek árait időközönként a „Köztelek” hasábjain ismertetni fogja. Az első ilyen közlemény mult télen jelent meg, az alább közölt táblázatot a azétküldött kérdő ívek késedelmes beküldése miatt csak most közölhetjük.

Megjegyezzük, hogy ez az összeállítás kissé hiányos, mert a gépgyárak és képviseletek egyrészt egyes rovatokat nem töltöttek ki, másrészt pedig egyes géperkeletek egyáltalában nem küldötték vissza kitöltve a címükre megküldött kérdőíveket. Volt olyan érdekesség, amely azzal okolta meg az áraknak be nem küldését, hogy rövid időn belül új árakat fog hozni, vagyis most folyik a gyárban az átszámítás. Pedig ezek az érdekeltségek most is adnak el állandóan utánpótlásra szolgáló alkatrészeket. Ezek az érdekeltségek úgy látszik nem óhajtnak nyilvánosságra hozni az utánpótlásra szolgáló alkatrészekért számított árakat. Egyes rovatoknak üres volta azt jelenti, hogy ezeknek gépei annyira különböznek a többitől, hogy az alkatrészek árai nem is hasonlíthatók össze. Le kell szögeznünk azonban azt, hogy a nagyobb gépgyárak és képviseletek a legnagyobb előzékenységgel és készséggel bocsátották a szövetség rendelkezésére a kért alkatrész ár adatokat.

A jövőben, különösen a munkaidőben havonként fogjuk ezt a táblázatot közölni.

A mezőgazdasági kivitel kérdése az agrárblokkban.

Az egységes párt agrárblokkja Graefl Jenő elnöklésével november hó 29-én látogatott értekezletet tartott a kivitelei kérdés ügyében.

Az első felszólaló Farkasfalvi Farkas Géza volt, aki rámutatott arra, hogy az egységes párt szükségét érzi annak, hogy a mezőgazdasági kivitel kérdését behatóan megtárgyalja, mert ennek rendezésétől függ nemcsak a mezőgazdasági jóléte, hanem az egész ország közgazdasági életének fejlődése is. Az agrárblokk megbízásából Marschall Ferenc szólt fel s hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági kivitel organikus fejlesztése legfontosabb kérdése mezőgazdasági életünknek. A kereskedelmi szerződéses jelentőségét ebben a vonatkozásban nem szabad tulbecsülni. Látjuk ugyanis, hogy más államok sem rendelkeznek sokkal jobb vámpolitikai előfeltételekkel, áruikkal mégis be tudnak jutni azokra a piacokra, ahonnan mi nagyrészen szervezetelességünk miatt aggasztó módon kiszorulunk. Adatokot sorol fel arra, hogy az általános elzárkózás mellett is Német-, Olasz- és Csehszlovákia nagy tömegű mezőgazdasági cikket importál. Az organizációs hibák nálunk szembeesőek. Általános a vélemény, hogy feltétlenül szükség van bizonyos szervező intézményre. Nem lehet a mezőgazdasági kivitel teljesen a véletlenre bízni, a kérdést természetesen a kereskedelemmel együttesen kell megoldani. Végül felhívta a kormány figyelmét a behozatali jegyrendszer kiépítésére.

Bud János közgazdasági miniszter azt mondta, hogy nemcsak a kivitelnél, hanem a behozatalnál is eredményeket kell elérni. Ennek kapcsán rámutatott a növekedő fahozatalra, ami annak a következménye, hogy nálunk az építkezésnél tul sok fát használnak. Ha különböző célokra cementet és betont nagyobb arányokban alkalmaznánk, a fahozatalt csökkenteni lehetne. Ezzel kapcsolatos természetesen a cement vámjának a megoldása is, mert az jelenleg túl magas. A kereskedelmi mérleg kérdésénél a súlypont a kivitelre helyeződött, itt természetesen a mezőgazdasági termények árkérdése lép előtérbe. Versenyképességünk szempontjából nagy jelentősége van a vasuti fuvarkérdésnek. A kereskedelmi szerződéses megkötésénél arra kell törekedni, hogy vasuti tarifális tekintetben kedvezőbb helyzetet teremtsünk, addig is azonban revidálni kell vasuti tarifánkat. A jövőben olyan tarifapolitikára van szükség, amely egyuttal gazdasági politika is. Bejelenti, hogy a kivitelei szervezet felállításának kérdését a legközelebbi minisztertanács elé viszi és reméli, hogy sikerüljön.

Üzletek.

Farkas Géza.

...államban és mennél kevesebb...
...itt járt amerikai milliomos...
...van: példa erre Amerika...
...nk üzletet, midőn a még...
...ozás is a tönk szélén van...
...Az államnak meg van...
...Ez természetes és mégis...
...az állam csinál meg...
...laságokkal? Miből és kik...
...Ez az amerikai ember...
...dig csak állami üzletkébe...
...vasút, a posta, távírda...
...ma már a gyufa is —...
...ezzerholdas birtokok, m...
...nia alá tartoznak és most...
...Hum is előre veti árnyékát...
...onaakció kivitel céljaira...
...ül véletlenül ez az üzlet...
...bonamonopólium, amitől...
...s üzlete is: az építkezési...
...elték annyi állami megyei...
...első három négy évben...
...tán a magánvállalkozás...
...az állam nem azzal segít...
...reket és minden elképzel...
...ítkezőknek, hanem maga...
...mint mindenre...
...házan voltam egy gyüle...
...várost megtekinteni. Egy...
...b építkezése előtt meg...
...kérdeztem, ki építi ezt...
...otta házigazdám, hogy ez...
...z új pénzügyi palota. Azt...
...volt holdog Magyarorszá...
...y kis adóhivataltól állott...
...enőr és két díjok intézte...
...ését és az adóhivatal sem...
...s, dűledező, kapufélfátlan...
...lhanyagolt viskólan volt...
...ó polgárok elszegényedését...
...vatalban volt a pénzügy...

A traktorok megnevezése

Az utánpótlásra szolgáló alkatrészek megnevezése.	Case 18-32 HP		Case 20 HP		Cormick 30 HP		Cormick 20 HP		Ford		Hart Parr 36 HP		Hart Parr 24 HP		Hanomag WD		H. S. C. S. 30-32 HP		H. S. C. S. 22-24 HP		Raupenstock	
	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár	Súly	Ár
	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P	kg	P
1. Motor henger blokk	115	640	92	520	108	618	92	438	130	712	67	360	45	320	130	—	109	204	98	194	—	426
2. Motorhengerbetét, vagy furás	6	20	5	25	5	93	6	29	5	12	5	96	—	60	—	35	—	35	—	—	—	45
3. Motorhengerfej	—	280	—	280	57	350	45	40	280	25	181	33	60	20	60	180	36	—	39	123	38	98
4. Teljes dugattyu gyűrűkkel és csapszeggel	4	50	4	10	3	21	6	20	2	96	7	80	6	20	2	—	—	—	—	—	—	72
5. Dugattyuk (gyűrűk)	—	06	—	05	—	07	—	46	—	05	—	2	27	—	11	5	20	—	11	4	40	—
6. Teljes hajtókar csapággal	4	—	2	60	92	4	62	120	24	3	36	92	27	1	62	68	04	18	—	245	66	16
7. Főtengely	39	—	360	31	—	320	46	80	520	36	60	318	—	19	15	415	80	38	60	470	23	61
8. Vezérlőtengely	—	128	—	112	7	35	141	60	5	32	107	98	3	80	120	96	4	10	96	3	15	72
9. Motorszelep	—	21	9	—	20	8	—	24	11	75	—	16	9	10	—	12	7	56	—	30	24	—
10. Hűtő	16	—	320	12	—	200	14	50	324	19	11	40	270	50	13	—	249	48	12	50	270	—
11. Teljes első tengely	20	—	112	15	—	20	84	—	7	50	73	49	5	30	63	10	9	—	105	84	53	76
12. Első kerék	—	224	—	224	55	—	140	—	36	—	95	20	30	—	211	68	127	—	328	—	127	—
13. Hátsó kerék	—	1000	—	600	162	—	455	—	102	—	201	60	140	—	513	22	175	—	584	—	115	—
14. Teljes dörzskapcsoló	3	—	48	2	—	36	—	80	21	48	—	80	17	26	—	—	—	—	49	25	—	49

Fülöp
Köszöntelepei
Séria-körut 72.
Kapcsolás
Budapest

BUDAPEST
22
43
KÖZTELEK
HAJTÁSÁRA

TRAKTORÁHOZ
AZ AMERIKAI ÉS EUROPÁI
GYÁRAK ALTAL BEÉPÍTETT
VALÓDI — UTÁNZATOKKAL
NEM PÓTOLHATÓ EREDETI
TIMKEN
CSAPÁGYAKAT KAPJA, HA HOZZÁM FORDUL.

AZ EREDETI
TIMKEN
KUPGÖRGŐS GÖLYÖS-
ÉS EGYÉB CSAPÁGYAT
FORDSON — M.CORMICK
HOFHERR — SCHRANTZ
AUSTIN — CASE — MAVAG
STB. STB. TRAKTOROKHOZ
RAKTÁRRÓL AZONNAL SZÁLLITOK.

KÖZÖLJE CIMÉT —
TRAKTORÁNAK TÍPUSÁT —
A CSAPÁGY HELYÉT VAGY
SZÁMÁT ÉS MÉRTEIT
PÁL MIHÁLY OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST 62. Postafiók: 86.
TIMKEN
CSAPÁGYAK KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELŐJE
TELEFON: AUT. 151-98 TÁVIRATCIM: PALBRIT

rülni fog egy olyan szervezet létrehozása, amely teljesen meg fog felelni a gyakorlati élet követelményeinek. Az ipari és mezőgazdasági kivitel fejlesztését szét kell választani, mert egészen más a mezőgazdasági kivitel iránya, mint az ipari kivitelé. A felállítandó intézetnek vagy szervezetnek szoros kapcsolatban kell lennie a gazdasági érdekeltségekkel. A kereskedelem szervezete össze kell kapcsolni a tökéletesítés kérdéseivel is. A kiviteli kereskedelem a súlyos tökéletesítés következtében 10%-nál olcsóbban nem juthat pénzhez. Bejelenti, hogy a kormány ezen a téren is tett már kezdeményező lépéseket és legközelebb tervezett lépéseket a nyilvánosság elé, amely hivatva van a mai nehéz helyzetet javítani.

Gömbös Gyula honvédelmi államtitkár szerint a kivitelnél nem az árut kell márkázni, hanem az exportort. Felhívja a figyelmet a tojás- és baromfi-kivitel nagy jelentőségére.

Prónay György báró földművelésügyi államtitkár mezőgazdasági behozatalkunk fő akadályait abban látja, hogy termelésünk egyoldalú, kereskedelmünk nagyrészt organizálatlan, tökéletesítéssel küzd és magas kamatterhek nyomják. Nemcsak az exportort, hanem az árut is márkázni kell, elsősorban a termelés politikánk előfeltételeit kell megteremteni.

Dezsőffy Aurél kereskedelemügyi államtitkár bejelentette, hogy a kiviteli tarifa kérdésével a kereskedelemügyi minisztérium behatóan foglalkozik, a szükséges előmunkálatok már befejeződtek és a legközelebbi időben a közgazdasági miniszterrel egyetértésben megállapítják azokat az intézkedéseket, amelyek az export-tarifa revíziója tekintetében szükségesek.

Borbély György felsőházi tag a tárolt búzával való visszaélésekre hívta fel a kormány figyelmét és kérte, hogy a MFTR-t mint szubventionált vállalatot kötelezzék arra, hogy Tiszafüredtől kezdve rendszeres hajójáratot tartson fenn, mert ilyen módon a tiszavidéki búzát is frissen lehetne szállítani.

Csontos Imre visszautasította azt a képviselőházban elhangzott vádat, hogy a gazdatársadalom mesterségesen visszatartja búzakészletét. Madarász Elemér felemlítette, hogy az ösztöndíjak adományozásánál nagyrészt csak a jogi és filozófiai tudományokat részesítik támogatásban, holott elsőrangú fontossága volna annak, hogy a gazdasági ágak művelését is elősegítsük.

A részletkérdésekben még számos hozzászólás hangzott el. Végül is úgy határoztak a jelenlévők, hogy az értekezletet a legközelebbi jövőben megismétlik.

VEGYESEK.

A „Köztelek” hétközi száma az ünnep miatt elmarad, a legközelebbi szám már folyó hó 8-án, szombaton fog megjelenni kettős (98—99.) számként.

Gaál Gaszton 60 éves. Kivételes személyeknek kijáró megtisztelésben részesíti november hó 30-án Balatonboglár földesurát: Gaál Gaszton, amikor hatvanadik születésnapja alkalmából diszpolgárává választja. Törtelen munkakészségben lépi át Gaál Gaszton a hatodik évtized küszöbét, hogy meggyőződésének sodró erejével folytassa azt a harcos munkásságot, amely számára a magyar gazdasági és közéletben oly jelentőségű szerepet biztosít. Mint a magyar föld munkásainak osztályosa, egyéni felfogásának megmáshatlan következettségével vesz részt több évtizede a magyar gazdatársadalom közéletében s a parlamentben, az OMGE ülésein és egybeitt mondott lenyűgöző erejű beszédeiből kidomborodó hatalmas, puritan egyéniségét a gazdatársadalom osztatlan megbecsüléssel és tisztelettel veszi körül. Jubileuma alkalmából e helyről küldjük feléje meleg üdvözlőnk és kívánjuk, hogy a mai erejével és lendülettel még sokáig szolgálhassa a magyar mezőgazdaság és az ország közérdekét.

Kinevezések. A m. kir. földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi intézmények tudományos tisztviselőinek létszámában Faradai Gerő dr. kir. vegyész a VIII. fizetési osztályba kir. fővegység és Schnabel György adjunktust a VIII. fizetési osztályba I. osztályu adjunktussá, továbbá a mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi intézmények tudományos és egyéb segéd-személyzetének létszámában Stuller Sándor és Endrey Elemér kalkulátorokat a VIII. fizetési osztályba főkalkulátorokká, valamint Schay Géza dr., Mótus Jenő és Zorkóczy Gyula kir. segédvegyészeket a IX. fizetési osztályba kir. vegyészékké s végül Aujeszky László dr.-t ideiglenes minőségben a IX. fizetési osztályba II. osztályu adjunktussá nevezte ki.

Halálozás. Flóris Rudolf m. kir. állategészségügyi tanácsos, Kecskemét város ny. törvényhatósági m. kir. állatorvosa november 27-én 65 éves korában Kecskeméten elhunyt. A megboldogult néhai Rubinek Gyulának, az OMGE volt ügyvezető igazgatójának és földművelésügyi miniszternek sógora volt.

A földreform pénzügyi megoldása. A kormány a svéd gyufatársulattal kötött megállapodása értelmében a svédok a 36 millió dollár kölcsön első har-

madrészt jövő évi január hó 15-ig tartoznak folyósítani. Az érdekeltség most közölte a kormánnyal, hogy ezt a közel jövőben esedékes 12 millió dolláros kölcsönrészletet 92%-os kifizetési alapon, tehát 11-04 millió dollárt már december 28-án átutalja a Nemzeti Bankhoz. Így remélhető, hogy a földreform során igénybevétt földekért a földbirtokosok kártalanítása már a jövő év elején kezdetét veszi. A törvény a megváltási összeget a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 60 pengőben állapítja meg holdankint és miután átlag 10 koronával számítják a megváltott földek kataszteri tiszta jövedelmét, a megváltási ár holdankint átlag 600 pengő lesz. Ennek a tranzakciónak lebonyolításával a törvény a négy altruista intézetet, a Magyar Földhitelintézetet, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetét, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségét és az Országos Központi Hitelszövetkezetet bízta meg. Ez a négy intézet a lebonyolításra külön szervezet alapít olyan módon, mint ahogyan a bankok az egységes záloglevélkibocsátáskor külön szövetkezetet alapítottak. Ez a szövetkezet fogja kibocsátani azokat a kötvényeket, amelyek alapján a svéd gyufatársulat a 36 millió dolláros kölcsönt folyósítja. A földbirtokosok a megváltási ár 2/3 részét három évi részletben kifizetve kézpénzben kapnak, a fennmaradó 1/3 részért pedig 4 százalékkal kamatozó és 50 év alatt törlesztendő kötvényt kapnak, amelyet ugyan-csak az altruista intézeteknek ez a szövetkezet bocsát ki. A folyósítás megkezdése attól függ, hogy mikor lesz készen a földbirtokrendezésről szóló törvények alapján megváltott ingatlanok telekkönyvi lejegyzése, amelyet ez év augusztus hó 14-én kelt 47.500/1928. számú rendeletével az igazságügyminiszter elrendelt.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése. Nagy érdeklődés mellett november 25-én tartotta Kaposvárot újalakuló közgyűlését az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara. A közgyűlést Hoyos Miksa gróf vezette, akit a közgyűlés egyhangúlag újra megválasztott a kamara elnökének. Hosszabb beszédet mondott amelyben vázolta a kamara eddigi munkáját s rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a hatályosabb erőfeszítések útján állottak. Vázolta a mezőgazdasági bizottságok céltudatos tevékenységének jelentőségét a mezőgazdasági kamarai életben, majd kérte a kamarai szervezet tagjainak és a gazdaközönség támogatását. Kérte a közgyűlést, hogy a kamarát az elkövetkező új ciklusban tevékenységében támogassák.

Ezután a közgyűlés megválasztotta az alelnököket: Baranya vármegye részéről Tyószits Sándor, Tolna vármegye részéről Dóry Frigyes földbirtokos, Zala vármegye részéről Malatinszky Ferenc, Somogy vármegye részéről Sámk József felsőházi tag, Pécs részéről Balatonyi József birtokos lett alelnök. A költségelirányzat elfogadása után tett indítványok során Tyószits Sándor a mezőgazdasági kamarák részére államsegítség folyósítását, Förster Jenő a tejjel- és szarvasmarha-állami abrakakarmányhitel folyósítását, Kovács Ferenc a vidéki tejszövetkezeti központok felállítását szorgalmazta. Dick György a földművelő lakosság alsóbb rétegei mezőgazdasági oktatásának általánosítását, Igmany Aladár dr. a külkereskedelmi szerződéseket megkötésénél azoknak kizárólagosan a magyar agrárérdekek szempontjából való elbírálását és az exportlehetőségek intézményes biztosítását, Dóry Frigyes a mezőgazdaság rovására nyújtott aránytalan vámvédelem és az idegen tej vámentes behozatalának megszüntetését, Hegyessy Iván a termelői és fogyasztói érdekek kölcsönös megóvása mellett és a sertéshizlalás rentabilitásának biztosítása érdekében a zsirimport megakadályozását, Neuhauer Ferenc a külkereskedelmi szerződéseket megkötésénél a viszonyosság elvének szigorú betartását, Freytag Béla nagybérlő a magyar növényvédelmi törvény megalkotását és Teleki Sándor szőlőbirtokos a borfogyasztási adó kontingentálását sürgette. Még több felszólalás után a gyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Kedvezményes utazás a traktortanfolyam hallgatói részére. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december hó 11—18-ig tartó traktortanfolyamának hallgatói a kereskedelemügyi miniszter által az OMGE közgyűlése és a gazdanapok alkalmával engedélyezett feláru utazásra jogosító igazolványokat lapunk első oldalán közölt feltételek mellett igénybe vehetik.

A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő, Törzskönyvelő és Tejttermelésellenőrző Egyesület 1928. évi december hó 17-én délelőtt 10 órakor Székesfehérvárról, a Székesfehérvári Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank tanácstermében (Székesfehérvár, Nádor-utca 11. sz., I. em.) évi rendes közgyűlést tart, amelyre az összes tagokat az elnökség ezután is meghívja.

Szövetkezeti propagandagyűlés. Az Országos Központi Hitelszövetkezet propagandaa akciójának során legutóbb Székesfehérvárról tartott értekezletet. Az értekezleten megjelent Shvoy Lajos megyéspüspök, valamint Zichy Aladár gróf volt miniszter, aki az értekezleten az elnöki tisztséget töltötte be. A gyű-

lésen ott volt Szechenyi Viktor gróf főispán, Havranek József alispán, Huszár Dezső, Csöngedy Gyula, Tabódy Tibor és Simon Andras országgyűlési képviselő, Klaus György nagyprepost, Bükky István esperesplébános, az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről Schandl Károly alelnök-vezérigazgató. Zichy Aladár gróf megnyitó szavaiban vázolta a propagandaa akció célját és kijelölte az utat, amelyen a szövetkezeteknek és a gazdatársadalomnak baladnia kell, azután Schandi Károly tartotta meg előadását. Rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági üzemek huzamosabbideig nem bírják el a 10—15%-os kamatterhelést, de a 10%-on felüli terhelés is alapján veszélyeztetni a mezőgazdasági termelés rentabilitását. Végül Lits Ferenc gazdálkodó terjesztett elő határozati javaslatot, amelyben felhívta az értekezletet arra, hogy a szövetkezetet üzletrészek jegyzése és betétek elhelyezése révén támogassa. A határozati javaslatot az értekezlet egyhanguan elfogadta.

Népies irányú tejesellenőrző körzet megalakulása Tinnyén. Pest vármegye biai járásanak Zenege községében november hó 24-én értekezletre jöttek össze Tinnye és a szomszédos érdekelte községek kisgazdái a népies irányú tejesellenőrző körzet megalakítása végett. Az értekezleten résztvett a földművelésügyi minisztérium képviselőiben Kövy József m. kir. gazd. főfelügyelő, Kemény Szilárd, a Dunatizsákú Mezőgazdasági Kamara főtitkára, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőiben Zsványovits Béla titkár, Pulyi Iván a Kölcsonos Állatbiztosító Szövetkezet igazgatója, Schults Gábor dr. a biai járás tb. főszolgabírája, a pestvármegyei gazdasági felügyelőség képviselőiben Vitez Úró Ernő m. kir. gazd. felügyelő, Forster István a monori és biai járások gazdasági felügyelője, Póhl Rudolf tinnyei földbirtokos, a biai járás mezőgazdasági bizottságának elnöke, Pazár Géza dr. m. kir. gazd. felügyelő, a Zala vármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület igazgatója, Patáky biai járási m. kir. állatorvos, Gaál László tinnyei földbirtokos, Farnady Dezső zsámbéki, Biró Gusztáv tinnyei főjegyző és az érdekelte községek igen sok kiküldötte. Az értekezlet előjárnak ismertetése után a tinnyei kisgazdák elhatározták, hogy a népies irányú tejesellenőrző körzetet Tinnyén megalakítják és mintegy 30 gazda bevonásával 50 tehénre a tejes ellenőrzést december 1-ével megkezdik. A tinnyei tejesellenőrző körzet elnöke Póhl Rudolf, a biai járás mezőgazdasági bizottságának elnöke lett, helyettes elnöknek pedig Bak Lajos tinnyei bíró választott meg, majd kijelölték a fejbiztosok is. A megalakulás Forster István m. kir. gazd. felügyelő ügybiztoságának eredménye. A közel jövőben előreláthatóan a biai járásban több népies irányú tejesellenőrző körzet fog alakulni, így Tök, Pərbál és Zsámbék községekben.

Az osztrák kormány hathatósan támogatja a tejtermelést. Az osztrák tejjel- és szarvasmarhatenyésztő egyesületek legutóbb Bregenzben tartott gyűlésén Liebscher dr., a szövetségi minisztérium Tejjel- és szarvasmarhatenyésztő igazgatóságának főnöke, Ausztria tejtermelésének nagyarányú fejlődéséről számolt be. Amíg 1924-ben Ausztria még 40 millió sch értékű tejet és tejterméket importált, ez a behozatal 1927-ben 20 millió sch-re, 1928 első felében pedig 5 millió sch-re csökkent. A behozatal csökkentésével egyidejűleg az 1924-ben 1 millió sch-et kitevő tejtermékvitel 1927-ben 2-9 millió, 1928 első felében pedig 3 millió sch-re emelkedett, pedig a tejtermelés fejlődésének megfelelően a belföldi tejfogyasztás is lényegesen fokozódott. A tejtermelés terén azonban nemcsak a mennyiség, hanem a minőség tekintetében is nagyarányú a fejlődés, ami a bécsi „Messe” vaj- és sajtkiállításain is megállapítható. Ausztria tejtermelésének rohamos emelkedése elsősorban a szövetségi kormány messzemenő anyagi támogatására vezethető vissza. A népszövetségi hitel segítségével az osztrák kormány már eddig 40 új tejfeldolgozó telepet rendezett be és még további 6 telep létesítését tervezi. Ezenkívül a tejjel- és szarvasmarhatenyésztésre a jövő évi költségvetésben 700.000 sch van előirányozva, ami a tej- és tejtermékbehozatal előreláthatóan egész szűk keretek közé fogja szorítani. Ausztria tejtermelésének nagymértvű fejlesztése, amely az önellátás kereteiből kiemelkedve már a tejtermékvitel fokozására irányul, a magyar tejgazdaság kivételét nagyon kedvezőtlenül érinti, de mindenesetre követendő példa a magyar kormány előtt, mert ha az ipari Ausztria ilyen nagy áldozatot hoz a tejtermelés előmozdítására, különösen időszaki, hogy az agrár Magyarország kormányára legáltalában is hasonló eszközökkel siessen a súlyos helyzetben levő tejjel- és szarvasmarhatenyésztésre és külföldi versenyképességének biztosítására.

A barna szarvasmarha tejelési eredménye Stájerországban. A stájerországi barna szarvasmarhatenyésztő szövetség 1927. évi jelentésében igen szép tejeselési eredményekről számol be. Az évi tejeselés szerint 1927-ben 122 tenyésztésben összesen 3070 tehén állott a szövetség ellenőrzése alatt. A szövetség 2581 darab éves tehénnek átlagos tejszáma 3886 kg volt, 3-77%, 128 kg tejsziral. A legjobb körzet

4000 kg-ot tehenenként átlagosan te 76 tenyészésnek mondhatunk rason állás egvedti tenyészési eredménye „Maria” névű és abban a tejeselési eredménye összehasonlítva magyar csak elérti tenyészési

Az 1929. évi tejeselési eredménye telja mindazok a tenyészési eredménye Szekesizik: m. kir. gazd. az Országos jelenik karác Magrendelhet

A Magyar béri számba zájloffjubleu ról. Ugyane sz törvénykönyv pontból. A Rety Dezső kérészetével reformjával (mányos munk zési életrol (Ithy Károly kisebb közlem számot. A megrendelhető űlő-ut 25. I.

A „Mezőga manák 1-4. Rész dr. sz. küld-ssel 2 p. V. ker., Kossu kereskedés ut meg: Gárdonyi bék. Károly zására Magy adozási celos Németországba Eszözto öntö gon. Az ameri következménye ügyi ifodalon egyéb közlem néhány évfolya pest. V., Kossu sági Üzemi inté ványa.

Az Országos gyalasai. Az Or 4-10i december I. sz. tanács somló község Általános Kösz megváltási árát tarcsai birtokál állapítása. Gyó István megváltó árának felülviz a bécsi megv Frigyesné gróf gossy Káráz ingatlank meg ség házhelyren 4-en délután 5 vel kapcsolatos bírói ítélet fel Nográdmarcos ármegállapít váltási ügye. De Gyöngyösszentk lása. — IV. sz. Egyek község királyi város t letárgyalása. H megváltási ára December hó földbirtokrendez birtokból vagy váltási árának rendezési ügyb váltás címen v állapítása. Pácú nagyságát megá

Ha protei mindenfel száritott u ségletét u szállítás vel fedez Zwebner V., Nádor-

hertész gazdasági ifj. Weisz kereskedő let, Vadás

Viktor gróf főispán, Havranek Dezső, Csöngedy Gyula, Tabódy as országgyűlési képviselők, épóst, Bilkey István esperes- Kőzponti Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgató. Zichy szavaiban vázolta a propa kijelölte az utat, amelyen a gazdatiszadsadalomnak haladnia károly tartotta meg előadását. y a mezőgazdasági üzemek birják el a 16—18%-os kamata felüli terhelés is alapján gazdasági termelés rentabilitás gazdálkodó terjesztett elő amelyben felhívta az értekez- teket az üzleti élethez jegyzése évében támogatása. A határo- zület egyhanguan elfogadta. A ellenőrző körzet megal- arnyegye biai jarasanak 11 nyve hó 24-én értekezletre jöttek zomszédok érdekeit községek nyu tejelesellenőrző körzet meg- értekezleten résztvevő a föld- nyu képviselőiben Köny József elő, Kemény Szilárd, a Duna-ági Kamara főtitkára, a Pest- Egyesület képviselőiben Zsi-nyi Iván a Kölcsonös Állat- igazgatója, Schultz Gabor dr. gabiraja, a pestvarmegyei gaz- episeletében vitéz Ottó Ernő d, Forster Isván a monori és gi felügyelője, Póhl Rudolf a biai jaras mezőgazdasági Pászár Géza dr. m. kir. gazd. megyei Szarvasmarhatenyező Pataky biai jarasi m. kir. állat- tunnyei földbírtokos, Farnady Gusztáv tunnyei főjegyző és igen sok kiküldötte. Az érte- etése után a tunnyei kisgazdák népiés irányu tejelesellenőrző alakítják és mintegy 30 gazda a tejeles ellenőrzést december tunnyei tejelesellenőrző körzet a biai jaras mezőgazdasági lett, helyettes elnöknek pedig d választott meg, majd kife- is. A megalakulás Forster felügyelő ügybuzgóságának jövőben előreláthatóan a biai irányu tejelesellenőrző körzet ök, Pérbál és Zsámbék közsé- y hathatósan támogatja a tej- tejelesellenőrző egyesületnek leg- ott gyűlésén Liebscher dr., am tejelesellenőrző ügyosztálya tejelesellenőrző nagyarányu be. Amíg 1924-ben Ausztria skü tejet és tejterméket impor- 1927-ben 20 millió sch-re, 1928 5 millió sch-re csökkent. A be- el egyidejűleg az 1924-ben evő tejelesellenőrző 1927-ben fél évében pedig 3 millió sch-re tejelesellenőrző fejlődésének meg- fogyasztás is lényegesen foko- s terén azonban nemcsak a minőség tekintetében is nagy- ami a bécsi „Messe“ vaj- és állapítható. Ausztria tejeles- előzése elsősorban a szövet- zemenő anyagi támogatására lépszövetségi hitel segítségével már eddig 40 új tejelesellenőrző és még további 6 telep létesít- ül a tejelesellenőrző további fej- költségetében 700,000 sch- i a tejelesellenőrző behozott szük keretek közé fogja szori- elésének nagymérvű fejlesztése, kereteiből kiemelkedve már a zására irányul, a magyar tej- gyűlésen kedvezőtlenül érinti, de adó példa a magyar kormány ri Ausztria ilyen nagy áldozat- elmozdítására, különösen idő- Magyarországon kormány leg- közőkkel siessen a súlyos hely- ságra felsegítésére és külföldi biztosítására.

4000 kg-os, a legkiválóbb tenyészet pedig 5156 kg-os tehenenkinti évi átlagos tejhozamot ért el. Az évi átlagos tejhozam 16 tenyészetben a 4000 kg-ot, 76 tenyészetben a 3000 kg-ot meghaladta. Igen jó- nak mondható a 80% os borjazási arány is. A szá- razon állás átlagos ideje 44 nap volt. A legjobb egvedi termelést a Kraft-féle tenyészetből származó „Maria“ nevű tehén érte el 9594 kg tejhozammal és abban 36% = 345 kg tejszírral. A barna marha tejelesi eredményeit a hazai tejelesellenőrzés adataival összehasonlítva örömmel állapítjuk meg, hogy a magyar pirosarka marhák tejelesképessége nem- csak eléri a barna marhát, hanem a legkiválóbb tenyészetű és egyedi termelésűnél azt felül is multa. Az 1929. évi „Tejgazdasági Zsebkönyv“ az eddigienél jóval terjedelmesebb lesz tartalom tekintetében és magában foglalja mindazokat a hasznos tudnivalókat, amelyek a gyakor- latú szakembernek és kereskedőnek jó szolgálatot tehetnek. Szerkesztik: Gratz Ottó dr. m. kir. kísérletügyi igazgató, m. kir. gazdasági főtanácsos, Tórs Antal és Valkó Rudolf, az Országos Tejgazdasági Szövetség ügyv. igazgatója. Meg- jelenik karácsonykor. Ára finom vászonkötésben 4— pengő. Megrendelhető a „Tejgazdasági Szemle“ kiadóhivatalánál. A Magyar Gazdák Szemléjének most megjelent novem- beri számában Bernát István emlékezik meg a nemrég le- zajlott jubileummal kapcsolatban Károlyi Sándor gróf érdemei- ről. Ugyane szám foglalkozik az egyesületi jognak a polgári törvénykönyv tervezetében foglalt reformjával agrárszem- pontból. A növényvédelmi szervezet időszertű kérdéséről Rény Dezső ir. A többi cikk a fejedelmek korabeli Erdély keretszétével (Csézer Lajos), a forradalmi kormányok föld- reformjaival (Orosz Mihály) és két nemrégben megjelent tudom- anyos munkával: Telesi István grófnak az orosz szövet- kezeti életéről írt könyvével és Aereboe Agrárpolitikájával (Járig Károly és Dezső Antal) foglalkozik. A cikkekben kívül kisebb közlemények és könyvismertetések teszik változatossá a számot. A folyóirat előfizetési ára egy évre 12 pengő, megrendelhető a Magyar Gazdaszövetségnél Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. em. 8.

A „Mezőgazdasági Üzemtani Közlemények“ V. évfolya- manak 1—4. számú füzetét most hagyta el a sajtót Károly Rezső dr. szerkesztésében. E füzet, amelynek ára bérmentes árával 2 pengő 20 fillér és a szerkesztőségénél (Budapest, V. ker., Kossuth Lajos-tér 11. sz.) vagy bármely könyv- kereskedés útján beszerezhető, következő tartalommal jelent meg: Gárdonyi József dr.: Az 1926—1927. évi földhaszon- berek. Károly Rezső dr.: Kísérletek munkaeredmény foko- zására Magyarországon. Mezőgazdasági könyvelés üzleti és adóügyi célokra. Mezőgazdasági munkakutatás fejlődése Németországban és nemzetközi jelentősége. Prack László dr.: Esztétizáló öntözberendezés üzemi eredményei Magyarorszá- gon. Az amerikai mezőgazdaság szakszerű előrehaladásának következményei. Reiszner Vilmos dr.: Újabb német munka- ügyi irodalom. Ezekben kívül könyvismertetések, rövidebb egyéb közlemények töltik ki a füzetet. A korábbi füzetekből néhány évfolyam hasonló egységáron ugyanott kapható (Buda- pest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.), az Országos Mezőgazda- sági Üzemi Intézetnél, amelynek a közlemény hivatalos kiad- ványa.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság nyilvános tárg- yalásai. Az Országos Földbirtokrendező Bíróság december hó 4-től december hó 7-ig a következő tárgyalásokat tűzte ki: I. sz. tanács december hó 4-én délután 5 órakor Vártes- somló község megváltási ügyével kapcsolatban a Magyar Általános Köszénbánya R-T. birtokaiból megváltott legelők megváltási árának megállapítása. Wolfinger Alajos körös- tarsai birtokaiból megváltott földke megváltási árának meg- állapítása. Gyoma község megváltási ügyében az Irányi István megváltott birtokával kiserelt ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. December hó 5-én délután 5 órakor a bécsi megváltási eljárás keretében öv. Wenckheim Frigyesné grófné és Wenckheim László gróf, továbbá Hor- gossy Károly Imre földbirtokosok birtokaiból megváltott ingatlanok megváltási árának megállapítása. Nagykovári köz- ség házhelyrendezési ügye. — II. sz. tanács december hó 4-én délután 5 órakor Bórkakonási község parcellázási ügy- vel kapcsolatban a haszonbérkérdésekben hozott elsőfoku bírói ítélet felülvizsgálata. Ócsa község megváltási ügye. Négrálmárcfal község megváltási ügyével kapcsolatban az armegállapító ítéletek felülvizsgálata. Pogány község meg- váltási ügye. December hó 5-én délután 5 órakor Páhi és Gyöngyösi közpénztársak községek megváltási ügyének letárgya- lása. — IV. sz. tanács december hó 5-én délután 5 órakor Egyek község vagyonváltási ügyében Debrecen szabad királyi város földbirtokán utszolgalmak engedélyezésének letárgyalása. Hajdúhadházi község megváltási ügyében a megváltási árát megállapító bírói ítélet felülvizsgálata. December hó 7-én délután 4 órakor Kisrozsény község földbirtokrendezési ügyével kapcsolatban Miklós Béla föld- birtokaiból vagyonváltáson felül megváltott ingatlanok meg- váltási árának felülvizsgálata. Sárospatak község há hely- rendezési ügyében a csereterületek nagyságának és a vagyon- váltás címén megváltott területek megváltási árának meg- állapítása. Pácin község megváltási ügyében a csereterületek nagyságát megállapító ítélet felülvizsgálata.

Ha proteindus abraktsakarmány- és mindenféle olajpáca-s, valamint szárított répaszelet- és melasse-szük- ségletét ugy azonnallal, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezesességé- vel fedezni óhajtja, úgy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., Nador-utca 28. Telefon: Automata 140—72

ertész, virágágyai, melegházi gazdasági épületek üvegablakok ifj. Weiss Gyula táblaüveg nagy- kereskedőnél, Budapest, V. kerü- let, Vadász-utca 29. szám.

Cirokszakál magas áron értékesíthető Párczer Mező- gazdasági Áruforgalmi Iroda után. Budapest, V., Hovvde- utca 38. szám. Telefon: Lipót 968—24. Mintát kérek.

Utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pokrócot. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja készenlétben és nem vár utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk a gazdaközönségünket Szóts Rákóczi ut 10. Sip-utca sarkán lópokróc-hirdetésére.

NYILTÉR.
(A rovatban foglaltakat nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Magyar Földhitelintézet
Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jeltárogkölcsönöket ki- zdrólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2.200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az Intézet.

A PÁRISI PASTEUR-INTÉZET
VILÁGHÍRŰ KÉSZÍTMÉNYE
a legjobb patkány- és egérirtószer

„PASTOXINE“
MINDENŐTT KAPHATÓ!

A Pasteur-intézet egyéb készítményeiről a sertésorvác és lépfene elleni oltóanyagokról az állatorvos uraknak szivesen szolgál felvilágosítással a

PASTEUR CHAMBERLAND INTÉZET
BUDAPEST, V., HOLD-UTCA 1.

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlahitel! Parcellázások!
Mindennemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
Telefon: Automata 908—62
Sürgőnytele: SCHWARZ GUSZTÁV BUDAPEST.

Táblaüveg BIEBER KÁROLY
táblaüveg- nagykereskedés
Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz.
Telefon: József 325—94

Kanadai nyárfarönkök vásárol
Pollák József gőzfűrés, Baja

Gazdaságoknak, bognároknak
bűkk-keréktalpak, kőrís-tölgyküllök, szil-kerékgyafák. ju- har vagy jávorjáromfejek bognárfa: szil-gyertyán, kőrís- juhar és jávorjombfák, bűkk-kapanyelek, gyertyán- csákányok, gyantátelben termelőtől azonnali szállít-ásra kaphatók. Érdeklődők írjanak Blockner J. hirdetőjébe Budapest, Semmelweis-u. 4. „Szerszámfa 973“ jelkégre. 2282

Fiókvezetést
vagy hasonló állást (esetleg jó képviselőlet) vállalna Budapestben, sok szakmában jártas, vezetőállásokat már betöltött, elsőrangú adminisztrátor, szervező, üzletszerző és mérlegtechnikus, prima referenciákkal. Cim: **Leviczky Kálmán, Budapest, VIII., Kistalud- utca 25., földszint 1.** 2275

Patkány-, mezeiegerirtó, egérirtó

„RATINOL“
Biztos hatású irtószer, gyöke- resen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Napi árban után- vettel szállítja **RATINOL LABORATORIUM**, 2027 Budapest, VII., Murányi-u. 36

LÓPÓKRÓCOK!
ÁRLESZÁLLÍTÁSA!
Az előrehaladott raktárkészletemet klárusítom!
Gazdasági Montán db. P 10-60
Montán prima db. P 13-70
Extra, prima Montán db. P 14-90
Kék csikkal. 1° x 190 % méret.
Ingyen csomagolásban, forg. adó felez. nélkül, postán 2130 utánvétel szállítja:
HAMVAS ERVIN műszaki cég irodája
BUDAPEST,
Telefon: Lipót 965—60 V., Csáky-u. 34.

VIZ- GŐZ- KAZÁN- FURÓ- CSÖVEK
Viz- és gőzvezetési armaturák
Vízvezetési és egészségügyi berendezések nagy raktára
SCHLESINGER ALAJOS
Budapest, V., Váci-ut 30—32.

KEMNA J.
GŐZEKE- ÉS UTIHENGERGYÁR
VEZÉRKÉPVISELETE:
GRESKOVICH és SCHACKE
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 51.
TELEFON: 291—21
Budapesten raktáron van:
Uj és használt 27 m. munkaszélességű **KEMNA** tárcsásboronás kultivátor
használt 2-vasú **KEMNA-rigolek** 70 cm. mélységű, hasz- nált gépész lakóhoci.
Csakis a breslauer törzsgyárban készült eredeti alkat- részek, mindenképp **KEMNA-gyármányú** géphez.
Elsőrendű **gőz- és vízszivattyúk** bűtök.
A breslauer törzsgyárban állandóan rak á en vannak: 3/5 vasú HC jegyű és 4/4-vasú HB jegyű **KEMNA mély- és sekély-ekék**, szab. antibalanc-szerkezettel és állítsa ó ke- testekkel.
2-5, 3-65 és 5 méteres **KEMNA tárcsásboronás kultivátorok**, automatikus kiemeléskészülékkel és vető- berendezéssel, vagy anélkül.
KEMNA gőzszekavágó nyomóelvezetéssel, amely legjobban oldja meg a szecskavágó és nyomóelvezeték külön- választott kivitelét. 7918

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabona- és terménypiac alakulása.
A gabonapiac ezen a héten igen zajos volt. A ki- viteli üzleteket, amelyeket oly régóta várt az egész magyar közgazdaság, hevesen támadták a tőzsdén, csak azért, mert nem egyéni gabonakereskedőcégek, hanem a szövetkezetek áruforgalmi részvénytársá- sága bonyolítja le az exportot.
A Futurát azonban nem zavarják a támadások; fáradhatatlan munkássággal folytatja tovább és importpiacok felkutatását, hogy a magyar buza kitűnő hírnevét hasznosítsa.
Svájc, Lengyelország és Olaszország után most már erőteljesebben indult meg a buzakivitel Törökország felé is és a hosszas stagnálás után felvirradt a magyar buza ideje is.
A belföldi üzletkötésekben a budapesti gabona- tőzsde aránylag kis szerepet játszott, mert a kivi- telre szánt buzatételeket főként az uradalmaiban és a nagyobb vidéki gabonacentrumokban kötötték le. Noha négy ország felé is megindult a magyar buza kivitele, a budapesti gabonátőzsde szerepe egy- általán nem nyert jelentőségében és itt továbbra is

csak a budapesti nagymalmok vásárlása szerint alakult az üzleti forgalom.

A gabonaárakban jelentősebb változás nem történt, bár mindvégig tartott volt az irányzat. Ugyanez a helyzet alakult ki a külföldi nagy tőzsdéken is, ahol a buza árjegyzésében csak egészen jelentéktelen áreltolódás következett be.

A gabonahatáridőzlet továbbra is csak a helyi kereskedelem kis játékaiknak szolgálatában állott és egyáltalán nem vette figyelembe a meginduló nagyarányú gabonaexportüzletet, amely jelentékenyen csökkenteni fogja az exportra váró buzafölösleget. A jelentős gabonakiviteli üzlet mellett az lett volna a természetes, ha az árak márciusi és májusi terminusokra emelkedtek volna. Ezzel szemben az történt, hogy a buza árát mielőtt határidőre vagononként 30-40 pengővel „lekiabálták” azabadsgléri csarnokban.

A rozspiacon az árjavulás a két héttel ezelőtti jegyzésekkel szemben jelentős, azonban mult hét óta az árak további emelkedéséről nem számolhatunk be. A rozspiac forgalma némiképp emelkedett és különösen bécsi számlára vásároltak az exportörök jelentősebb tételeket.

A buza és a rozs árát ugyanebben az időben tavaly még mindig 500-600 pengővel értékelték magasabbra vagononként.

A gabonaneműk e heti és ugyanez időszak tavalyi átlagárainak összehasonlítása a következő:

Table with columns for 'Atlagár a pesti paritásában' (1928, 1927) and 'Határidőzlet:' (Buza 76 kg-os III, V, Rozs III, V, Tengeri V, VII).

Az árpapiacoz ezen a héten igen kevés fizlet volt, mégis a tőzsdetanács árjegyző bizottsága jelentős mértékben változtatott a jegyzéseken. A takarmányárpa árát vagononként közel 100 pengővel csökkentette és ennek következtében a gazdák árusínalata természetesen még inkább visszavonult. Azt hangsúlyozták, hogy nincs takarmányhiány és ezen a címen lehetetlen árakat igényelni készárúért, amelyből tudvalevő, hogy nagy készletek már nincsenek.

Sörárpiacban majdnem ugyanaz a helyzet, mint a takarmányminőségű árpánál. Itt is jelentős ármérséklést próbáltak keresztülvinni, azonban miután nyilvánvaló, hogy elsőrendű sörárpa az országban már alig van, az árutulajdonosok nem hajlandók készleteiket olcsóbb áron értékesíteni.

A tengeriüzlet különösebb esemény nélkül folyt le a héten. Ó-aruban már egyáltalán nincsenek készletek és az új morzsolt tengeri ára december-januári szállításra feladóállomás szerint budapesti paritásában 26-27 pengő között váltakozott. La Plata és román tengeriben nincs már fizlet. A csöves tengeri irányzata szilárd.

A zabpiacoz csak a másodrendű minőségű áru értéke csökkent ezen a héten, mert ebből jóval nagyobb a kínálat, mint amennyi a piac felvevőképessége. Az elsőrendű minőségű zab ára változatlanul 26 pengő körül ingadozik.

Kölesből e héten kevés árajánlat érkezett a magpiacra és a malmok álenkebb érdeklődése következtében árjavulás következett be.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terménytőzsdé. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsdé hivatalos árjegyzése.) 1928 november 29. Árak budapesti paritásában, 100 kg-kint. Készárúüzlet: buza, 77 kg-os, tiszavidéki 25'30-25'45, felsőtiszavidéki 25'25-25'40, fejelemei 25'10-25'25, egyéb dunántúli 25'10-25'25, pestvidéki 25'10-25'25, bácskai 25'10-25'25, buza, 80 kg-os, tiszavidéki 25'90-26'05, felsőtiszavidéki 25'80-25'95, fejelemei 25'70-25'80, egyéb dunántúli 25'70-25'80, pestvidéki 25'70-25'80, bácskai 25'70-25'80, rozs, pestvidéki 23'05-23'20, rozs, más származású 23'05-23'20, takarmányárpa, l. r. 25'25-25'50, takarmányárpa, közepminőségű 25'--25'25, sörárpa, felsőmagyarországi 27'--28'50, sörárpa, egyéb 26'50-27'--28'50, l. r. 25'50-26'--28'50, zab, közepminőségű 25'25-25'50, tengeri, egyéb (nem tisztántúli) állomárról 31'--31'50, repce 45'50-46'--48'50, köles 25'75-26'25, buzokorpa 18'75-19'--19'50, lucerna, 1928. évi, 130'--145'--160', lóhere, 1928. évi, nagy aranka mentes 160'--175'--180', lóhere, 1928. évi, nagy aranka 145'--155'--165'. P. Határidőzlet, záróárfolyamok: buza, márciusra 26'6-26'64, buza, májusra 27'4-27'44, rozs, márciusra 25'06-25'08, rozs, májusra 25'48-25'48, tengeri, májusra 28'62-28'64, tengeri, júliusra 28'94-28'98 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet Gabonaosztályának jelentése.) 1928 november 29-én a budapesti gabonátőzsdén, a készárúpiacoz az irányzat nem volt egységes. Mérsékelt kínálat ellenére a buza irányzata gyengült és az árak 5 fillérrel olcsóbbodtak. Ezzel szemben a rozs, némi érdeklődés mellett 15-20 fillérrel drágult. A takarmányeműk piacoz a forgalom mérsékelt keretek között mozgott, változatlan árak mellett. A határidőzlet piacoz az irányzat alakulása változó volt és végül is, az előző napi árfolyamokkal szemben, a buza úgy márciusra, mint májusra 10-10 fillérrel alacsonyabb, míg a rozs márciusra 16, májusra 23 fillérrel magasabb árrakkal zárult. A tengeri ára májusra változatlan maradt, júliusra pedig 2 fillérrel kisebb áron zárult.

Liszt- és őrlenyelap. Budapest, 1928 november 29. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai december-márciusra órá skontóval: duplanullás 41'--42'50, 0-ás 40'50, 1-es 39'50, 2-es 38'50, 4-es 36'50, 5-ös 34'50, 6-os 30'--31'50, 8-as 24'50, rozs 0-ás 38'50, 1-es 34'50, vidéki kis malmok árai skonto nélkül, készpénzért, promptra: duplanullás 36'--37'50, 0-ás 35'50, 2-es 33'50, 4-es 32'--33'50, 6-os 28'--30'50, 8-as 23'50, rozs 0-ás 35'--36'50, 1-es 31'--32'50 P q-kint.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet gabonaosztályának jelentése.) 1928 november 29. Árak q-kint Budapeston: árpakorpa 24'50, buzakonkoly 20'50, buzakorpa 19'75, buzatakarányliszt 23'75, gabonamoslék száritva 29'--30'50, konkolydara 22'50, kölesbél darálva 12'--13'50, lenmagpogácsa 31'--32'50, napraforgópogácsa 29'50, repcepogácsa 25'--26'50, répaszelet, száritott 18'--19'50, rozskonkoly 20'50, rozskorpa 20'--21'50, szójababpogácsahisz 36'--37'50, tökmagpogácsa 32'--33'50 P.

Vetőmagrak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet vetőmagosztályának jelentése.) 1928 november 30. Lóheremag. Minthogy a kereskedők vásárlásaikat befejezték, az irányzat változatlanul lanya és az árak e héten is valamivel csökkentek. Lucernamag. Az általános pénzszűke miatt a kínálat túlsúlyba kerülve, az árak további lanybulását idézte elő. Ugy látszik, hogy az olasz és francia exportöröknek nagy készleteik vannak, mert ajánlataikkal a piacot ismét elárasztották. E körülmény is közrejátszott, hogy a mult heti árnyóvót nem lehetett fenntartani. Baltacimmmagban csökkent az érdeklődés, árában nyugodtabb irányzat jutott érvényre. Fehérhere és nyuszapukamagban az üzlet, az előző heti élénkebb hangulathoz képest, gyengének mondható. Tavaszbükkönyben élénkebb kereslet volt és csakis az elsőidőkn mult, hogy nagyobb forgalom nem fejlődött ki. Csillagfürtmag. A jominőségű árut a külföld keresi, ami a piac irányzatát szilárdította. Muharmagban a készáruforgalom szűk korlátok között mozgott, irányzata von-

tatott. Kölesben nem igen történtek ázletkötések. Vetőmag céljaira alkalmas minőségű áru alig került a piacra. Ággodalmak mérülnek fel arra nézve, hogy jó minőségű áru egyáltalán nem lesz beszerezhető. Árak nyersárúért 100 kilogrammonként, budapesti paritásában, minőség szerint: hab, fehér 80-82, bab, fűj 71-74, baltacimmmag 69-74, borsó, Viktória 45-55, bükköny, tavaszi 35-37, csillagfürt 24-26, fehérhere 165-185, kendermag 48-52, köles, fehér 41-43, köles, vörös 29-31, lenmag 47-50, lóbab 34-36, lóhere-mag arankatartalom és minőség szerint 175-190, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 145-160, mák, élkezesi célokra 120-122, muharmag 56-58, mustármag 47-50, nyuszapukamag 140-150, pohánkamag 26-28 P.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetének jelentése.) 1928 november 30. Amint előrelátható volt, a hidegebb idő beálltával a piac irányzata megszárdult. A termelők megkezdtek készleteik elraktározását és ennek következtében a felhozatal csökkent. A mai felhozatal a budapesti vásárcsarnokba 7 vagon volt. Árak q-kint vagononként: nyári rózsaburgonya 21'--22'--23', ősz rózsaburgonya 13'--14'50, Ella burgonya 13'--14'50, fehér és Walthmann burgonya 9'--9'50 pengő.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vádizgatóságának jelentése.) 1928 november 27. Árak méter-mázsánként pengőben: réti széna I. r. 6'10'50-18'--18'50, réti széna II. r. 6'13'50-16'--16'50, réti széna III. r. 5'50-10'--13'50, muharszéna 18'50-21'50, takarmányrépa 4'--4'30, alomszalma I. r. 5'--5'50, II. r. 4'20-4'30, zsupszalma 4'80-6'--6'50 P.

Külföldi terménytőzsdék. Ujvidék, november 29. Az irányzat nyugodt. Jegyzések 100 kilónként egyéb megjelölés hiján feladóállomárról: Buza bácskai, szerémségi, felsőbácskai 242'50-245, bánáti 238-238, tengeri bácskai és szerémségi 237'50-240, december-január 240-243, bácskai március-április 277'50-282'50, március-április-májusra 280-285, április-májusra 282'50-287'50, liszt, bácskai 6Q 347'50-357'50, 2-es 327'50-337'50, 5-ös 307'50-317'50, 6-os 270-280, 7-es 255-265, 8-as 205-215 dinár. (1 dinár = 0'10 P.) A többi árucik változatlan. A forgalom buzában 25, tengeriben 15, lisztben 8 vagon volt. Pecsony, november 29. Alig tartott árak mellett az irányzat ma gyengülésre hajlott. 70-80 kilós buza 178-180, rozs 168-173 csek korona, 100 kilónként feladóállomárról (1 cseh korona = 0'17 P.) A többi jegyzés nem változott. Wien, november 29. Az irányzat lényegében változatlan volt. Buza és rozs iránt nem volt nagy az érdeklődés, egy tétel bácskabánti buza 165 csek koronáért kelt el ex bási uszály. Takarmányáru szintén csendesen tendált. Srobitengeriért 140'50 csek koronát fizettek az Bécs. A hivatalos jegyzésekben a következő változások voltak: Marchfeldi rozs 35'25-35'75 osztrák schilling adózva, élvámszólanul, egyéb megjelölés hiján az Bécs. (1 schilling = 0'81 P.) Liverpool, november 29. Buza decemberre 9'18/8, márciusra 9'29/8, májusra 9'29/8 schilling. (1 schilling = 1'39 P.) Az irányzat tartott. Buenos Ayres, november 29. Buza februárra 9'82, márciusra 9'88, tengeri januárra 9'10, májusra 7'80, zab februárra 7'80 peso. (1 peso = 2'45 P.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vádizgatóságának jelentése.) 1928 november 29. Felhajtott bika I. r. 5, II. r. 47, III. r. 17, ökör I. r. 8, II. r. 17, III. r. 17, tehén I. r. 12, II. r. 237, III. r. 21, összesen 545 és 4 rugott. A vásár irányzata élénkebb volt, az árak az összes minőségeknél kg-kint 2-4 fillérrel emelkedtek. Eladatlantul vízszamaradt 29 darab. Árjegyzés előszuliban kg-kint: bika, magyar II. r. --64, bika, tarka I. r. --94-107, II. r. --82--92, III. r. --72--80, ökör, magyar I. r. --94-112, kivételesen 120, II. r. --70--90, III. r. --58--67, ökör, tarka I. r. --94-116, kivételesen 132, II. r. --74--92, III. r. --52--72, tehén, magyar II. r. --70--80, III. r. --40--68, tehén, tarka I. r. --92-114, kivételesen 118, II. r. --66--90, III. r. --40--64, növendék (éves) --56-1--, kicsontozni való --26--40, rugott borjú --30 P.

Budapesti aszómarhavásár. (Budapest székesfőváros vádizgatóságának jelentése.) 1928 november 27. Felhajtás 232 darab élő belföldi szopos borjú. A vásár irányzata lanya volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzeti árak: élő borjú,

Advertisement for Gumann's clothing featuring a horse and rider illustration. Text includes: Zsinóros kocsisbekecs BÁRÁNYBŐR BÉLÉSSEL, Inas- és vadászöltöny SZÜRKE SZÖVETBŐL, Soffőröltöny CORD SZÖVETBŐL, Fekete kocsiskalap STRUCCTOLLAL, HAJTÓKEZTYŰ, KOCSIS-ÉS SOFFÖRKEZTYŰ, LÁBZSÁK STB., Szür, valódi erdélyi SZÜRPOSZTÓBŐL, Vizmentes kocsisesőköpeny CSUKLYÁVAL, Szürke igáslópokróc KÉK CSIKKAL, Vizmentes ponyvák SZALMAZSÁKOK, DISZDOLMANYÖLTÖNY KÜLÖNBÖZŐ SZINEKBEZ ZSINOROZÁSSAL és SUJTÁSSAL, ZSINOROS HOSSZU KOCSISBUNDA.

történetek fizetkötések. Vetőmag
gü árú alig kerül a piacra. Aggra
ra nézve, hogy jó minőségű áru
szerezhető. Árak nyersáruért 100
ti paritásában, minőség szerint: bab,
1-74, baltacimmag 60-64, borsó,
tavaszi 35-37, csillagfürt 24-26,
ármag 48-52, köles, fehér 41-43,
mag 47-50, lóbab 34-36, kóher-
nőség szerint 175-190, lucernamag
ég szerint 145-180, mák, étkezési
ármag 56-58, mustármag 47-50,
pohánkamag 26-28 P.

Adományi Termékek Egyesület Székesfe-
nyvási Termékek Egyesület Székesfe-
1928 november 30. Amint előrelátható
lással a piac irányzata megszűn-
dtek készleteik elárolásának és
hozatala csökkent. A mai felhozatal
7 vagon volt. Árak q-kint vagoni-
ri rózsaburgonya 21-22-22, ószi
50, Ella burgonya 13-14-14,
burgonya 9-9-9-9 pengő.

Ásványvíz (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 27. Árak méter-
réti széná I. r. 6 16'50-18-
16-16-16, réti széná III. r., csom-
muharszéná 18'50-21-21, takar-
omazsáma I. r. 5'5-5'50, II. r.
80-6-P.

Ásványvíz (Ujvárad), november 29. Az irány-
zatot egyelőre megjelölés hiányán
bácskai, szerémségi, felsőbácskai
-238, tengeri bácskai és szeréms-
-238, januárja 240-245, bácskai
-232'50, március-Aprilis-májusra
ára 2'50-287'50, liszt, bácskai
s 327'50-337'50, 5-ös 307'50-
es 255-265, 8-as 205-215 dinár,
jobb árúknál változatlan. A forgá-
ban 15, lisztben 6 vagon volt. —
alig tartott árak mellett az irányzat

70-80 kilós buza 178-180, rozs
100 kilónként feladalmiáru.
) A többi jegyzés nem változott. —
irányzat lényegében változatlan
nem volt nagy az érdeklődés, egy
85 cseh koronáért kelt el ex bécsi
ténen csendesen tendált. Szobi ten-
tált fizettek ab Bécs. A hivatalos
váltások voltak: Marchfeldi rozs
schilling adózva, elvonalatlanul,
ab Bécs. (1 schilling = 6'81 P.) —
Buza decemberre 9'15, márciusra
ing. (1 schilling = 1'39 P.) Az irány-
zat, november 29. Buza februára
geri január 9'10, májusra 7'50,
1 peso = 2'45 P.)

Állati termékek.

Állati termékek. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 29. Felhajtott hika
7, ökrök I. r. 8, II. r. 171, III. r.
237, III. r. 31, összesen 545 és
ta élénkebb volt, az árak az összes
állással emelkedtek. Eladatlannul vis-
zés elősúlyban kg-kint: bika, magyar
I. r. -94-107, II. r. -82-92,
-70, magyar I. r. -98-112, k-
-70-96, III. r. -58-67,
6, kivételesen 1'32, II. r. -74-
tében, magyar II. r. -70-80,
tárka I. r. -92-114, kivétele-
-90, III. r. -40-64, növendék
kontozni való -26-40, rugott

Állati termékek. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 27. Felhajtás 232
s borjú. A vásár irányzata lanya
maradtak. Jegyzett árak : élő borjúk,

Állati termékek. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-)
1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej
fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Belföldi szopók I. r. 1'32-1'56, kivételesen 1'60, II. r. 1'38-1'44 P. kg-kint.

Tenyészmarhák és jármosókrók. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) 1928 november 30. L. rendű belföldi jármosókrók (tarka) -92-96, l. rendű belföldi jármosókrók (fehér) -92-96, 1 1/2-2 éves üszök I. r. 1'05, 1 1/2-2 éves tinók -92-96, friss fejős fiatal tehén 1'35-1'40 pengő kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezte Sertésleteleinek jelentése.) 1928 november 30. A hétfői ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 4753 darab volt, ebből angol 361 darab. Lanya irányzat mellett 1316 darab maradt eladatlannul vissza, ebből angol 20 darab volt. A következő árakat jegyeztük: Prima uralági 1'28-1'34, prima szedett 1'40-1'44, közép 1'28-1'34, könnyű, jobb 1'10-1'20, könnyű, silány 1'1-1'10, öreg uralági 1'48-1'52, öreg szedett 1'32-1'44, angol sonkamalac 1'20-1'55, hus 1'60-1'88, zsír 2-2'8, szilorna 1'76-1'80, szalkámhus 1'80, hasított félsertés 1'90-2-2 P. A tóli beállítani való sovány-sertés 1'30-1'35 P. A keddi vásárra a felhajtás körülbelül 2800 darab volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizománvi hivatalára sertéseket előlagos és olcsó előleget biztosít.

Wieni vagomharvásár. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) A múlt hó 26-iki, hétfői főszer felhajtása: belföldi 681, magyarországi 785, csehszlovákiai 101, jugoszláviai 222, romániai 1173, összesen 2962 darab. Az irányzat extrém és elsősorú minőségeknél változatlan, tartott volt, míg egyéb minőségek 5-10 garassal olcsóbbodtak. Jegyzések: ökrök, extrém 2'10-2'20, I. r. 1'90-2-2, II. r. 1'10-1'30, III. r. -80-90, bika, extrém 1'30-1'35, I. r. 1'25-1'30, II. r. 1-1'10, III. r. -90-1-1, kicsontozni való -60-70, tehén extrém 1'40-1'50, I. r. 1'20-1'30, II. r. 1-1'10, III. r. -80-90 schilling kg-kint. (1 schilling = 80 fillér.) A csütörtöki potvásár felhajtása 395 darab volt lanya, változatlan irányzat mellett.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) A múlt hó 27-iki, keddi főszer felhajtása: belföldi hússertés 56, magyarországi hússertés 31, zsirsertés 489, lengyelországi hússertés 7901, romániai hússertés 1456, zsirsertés 489, jugoszláviai hússertés 380, zsirsertés 1723, összesen hússertés 9824 drb, zsirsertés 2701 drb. Az irányzat zsirsertésben élénk, hússertésben közepes volt. Prima zsirsertés 2'40-2'45, öreg zsirsertés 2-2'15, szedett zsirsertés 1'95-2'30, keresztezett sertés 2-2'30, hússertés 1'65-2'20 schilling kg-kint (1 sch. = 80 fillér.) Csütörtöki potvásár felhajtása: 312 drb (133 drb. zsirsertés), irányzat élénk.

Csehszlovákiai állatárak. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) A múlt hó 26-iki, hétfői marhavasár felhajtása 683 darab volt, közepes irányzat mellett. Sertésvásár felhajtása 5188 darab volt (1192 darab zsirsertés). Az irányzat egy hússertésben, mint zsirsertésben élénk volt. Ökrök I. r. 8-10-10, II. r. 6'50-7'20, tehén I. r. 6'75-8'15, II. r. 5'50-6'70, bika I. r. 6'50-7'25, II. r. 5'50-6'40, növendék 4'50-6-6, hússertés I. r. 9'75-10'30, II. r. 9-9'70, zsirsertés I. r. 11'50-12'20, II. r. 9'50-11'40 cseh korona.

Tej- és tejtermékek. (Budapest székesfehérvári vándor-) 1928 november 18-24-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje -36-44, lefőltöztet tej literje (nyílt piacon) -14-20, habtejszín literje 3'20-4-4, tejföl literje 1'30-2'40 centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 5'60-7-7, nagyban 5'40-5'80, szedett vaj kg-ja 4'50-5-5, tehéntúró kg-ja 1-1'20, juhtúró kg-ja 3-3'80, grói sajt kg-ja kicsinyben 4'80-6-6, nagyban 4-4'40, trappista sajt kg-ja kicsinyben 3-3'20, nagyban 2'60-3-3, emmenthal sajt kg-ja 5-6-6 P.

Tejpiac. (A Budapesti Központi Állatközpont Tejcsernok R. T. jelentése.) 1928 november 28. Árúsító fiókjainkban a kannafej fogyasztói ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfehérvári vándor-) 1928 november 18-24-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 1'40-3'60, tyúk, élő, darabja 3-5-5, ruca, élő, darabja 2-3'50, pulyka, élő, darabja 3'50-7-7, hizott leölt ruca kg-ja 2-2'30, hizott leölt pulyka kg-ja 2-2'50, hizott leölt lud kg-ja 2-2'80, libamáj kg-ja 5-12-12, ludzsír kg-ja 2'60-5-5, tojás darabja -14-20 P.

Gyapjú. A londoni gyapjúaukción — amint arról már hírt adtunk — az A minőségű gyapjúk 5-7, a keresztezett gyapjúk pedig mintegy 5-10%-os áremelkedést értek el. A londoni aukció javulása a belföldi piacon is érezteti már kedvező hatását, amennyiben a gyapjúüzlet fellendült. Az utolsó két hét folyamán mintegy 50-60 ezer kg jóminőségű gyapjú cserélt gazdát, főleg külföldi számlára. Az uradalmi gyapjú 2'80-3 pengős kg-kinti áron talált vevőre. A paraszti gyapjú iránt nincsen érdeklődés, mindentit csak a jó (A) minőségű gya jukat keresik. A gyapjúüzlet biztató fellendülése reményt nyújt arra, hogy amíg elhelyezésre váró körülbelül egy millió kg gyapjú az új nyírás megkezdéséig vevőre talál.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon az elmúlt hét óta a marhabőr 5-10, a borjubőr 10-20 fillérrel drágult. Árak: marhabőr (magyar) 1'45-1'55, marhabőr (tarka) 1'55-1'70, borjubőr (hosszu lábba) 2'50-2'70, juhbőr -90 pengő kilogrammonként.

Külföldiek.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfehérvári vándor-) 1928 november 18-tól 24-ig jegyzett árak pengőben. Sárgarépa kg-ja -20-50, petrezselyem kg-ja -20-50, zeller kg-ja -30-70, kalarábé kg-ja -30-40, karfiol kg-ja -20-80, vöröshagyma kg-ja -16-28, fokhagyma kg-ja -50-80, cékla kg-ja -20-40, fejeskáposzta kg-ja -18-26, kelkáposzta kg-ja -24-50, vöröskáposzta kg-ja -30-60, torma kg-ja -80-2-2, rózsaburgonya, kicsinyben kg-ja -20-28, nagyban q-kint 15-23-23, közönséges burgonya, kicsinyben kg-ja -12-22, nagyban q-kint 9-15-15, kiftiburgonya kg-ja -32-44, champingomba kg-ja 4'50-7-7, retek kg-ja -20-40, tök kg-ja -40-60, sóska kg-ja -50-80, spenót kg-ja -20-30, alma kg-ja -40-2'40, birsalma kg-ja -40-1'10, körte kg-ja -50-2'40, naspolya kg-ja -60-1'40, szőlő kg-ja -50-80, gesztenye kg-ja -40-80 P.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfehérvári vándor-) 1928 november 18-tól 24-ig jegyzett árak pengőben: szarvas, egészben kg-ja 2'80-3'60, őz egészben kg-ja 3-4-4, vad-szónó 3'40-3'60, nyul bőrbőben, darabja 3-6'50, vadlud darabja 2-2'50, fácán darabja 4-5-5, fogoly darabja 2-2'80 P.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfehérvári vándor-) 1928 november 18-tól 24-ig jegyzett árak pengőben: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2'20-3'20, nagyban 1'50-2'50, harcsa, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 3-6-6, nagyban 2'80-4-4, harcsa, élő, nagyság szerint 4-6-6, ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1'4-2'40, nagyban 1'20-1'60 pengő.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte Borértékesítő osztályának jelentése.) 1928 november 29. A tinálat különösen a kistermelők részéről igen élénk. A 85-105 Máligand-foku kis tétélek ára 1'80-2'50 pengő Máligand- és hektoliterfokonként. Jobb, 11 Máligand-foku uradalmi tétélekért 3-3'20, magasabb foku áruért 3'50 pengőt, különösen jó minőségű borért pedig még ennél is többet fizetnek Máligand- és hektoliterfokonként. 11 fokon aluli uradalmi tétélekre nem igen akadt vevő és ezeknek az ára alacsonyabb. Budaacsony, Balatonfűred vidékén a finomabb, körülbelül 13 Máligand-foku tétélekért 70-100 pengőt fizetnek fejve, ab állomás hektoliterenkint. Fenti árak mind seprével együtt, ab termelőhely értendők. A jobb minőségű, magas-foku zöld-fehér uradalmi borokat Ausztria részére keresik és ezekből nagyobb mennyiség már eladásra is került. Gyöngyösön a kistermelők 9'5-10'5 Máligand-foku világos árujairól 25-26 pengőt, sőt körülbelül 10 Máligand-foku uradalmi áruért egész 30 P-ig is fizetnek. Ő-borban nincs üzlet.

Szesz és szeszestudok. 1928 november 30. Az Országos Szeszértékesítő R-T. november 27-én tartott Végrehajtó Bizottsági ülésében az összes szeszáraknak változatlan jegyzését határozta el. December 1-től kezdődően a Végrehajtó Bizottság határozata szerint a fogyasztási cébra szolgáló finomított szeszből 25 abs. hl-nél kisebb mennyiségű tétel nem utalható. A forgalom ugy a fogyasztási cébra szolgáló finomított szeszben, mint a denaturálási és az ecetgyártási cébra szolgáló szeszben november hó folyamán élénk volt. A gyümölcsipalkészletben, főleg törkölyben volt élénk a forgalom, de a többi gyümölcsipalkészletben is állandóan jó volt a vételkedv. Jegyeztetik ujtorokly 3'80-4-4 P-ig, uj nyári szilviorium 4'80-5-5 P-ig, kékáru 6-6'20 P-ig, borparlat uj 4'80-5-5 P-ig, ó áru minőség szerint 6-6'20 P-ig, ab termelő állomás 10,000 literfokonként.

Cukor. M. T. I. jelentése. London, 1928 november 29. Cukortözsdeziáriat: „B” típusú fehércukor londoni szabad-raktárból novemberre 11/9-12/3, decemberre 12-12/4 shilling per cwt. (1 cwt = 50'8 kg, 1 shilling = 1'39 P.) Az irányzat csendes.

Fapiac. A fenyőtiapiac forgalma elcsendesedett, az árak azonban nem változtak. Keményfában megindult a bevásárlási tevékenység a múlt évekénél néhány százalékkal magasabb árak mellett. Tölgyrönk az erdőirtókossal való forgalomban 38-45, jobb minőségű fűrészrönk 48-65, furnérönk 80-120 pengő köbméterenkint, nyárfa minőség szerint 46-24, kőrisrönk 45-65, szilvörnk 25-35 pengő. Tűzifa kereslete az enyhe időjárás folytán nagyon gyenge. Belföldi száraz búkkasab 220-255, import erdélyi búkkasab 230-256 pengő. Szlovénzkőri áru 1300-1650 cseh-korona, jugoszláv tűzifa 2300-2550 dinár vagononként magyar határállomásról. — Retortafészen 830 pengő vagononként ab magyar határ.

Országos állatvásárok. 1928. december 3-tól, december 10-ig. Október 8. Harkány, Sellye, Pécs, Dunapentele, Csákvár, Szany, Fertőszentmiklós, Sárvár, Kétegyháza, Békéscsaba (2 nap), Mándok, Sajószentpeter, Tiszacsanak, Nagyorosi, Bonyhád, Kocsola, Zirc. December 4. Nagyecsed, B-led, Nagykanyizsa. December 5. Tapolca. Hajdunásás (lővásár), Nyírbogdány. December 6. Szaks, Celldömök, Lenti, Ónod, Pacsa, Ibrány, Abaujszántó (sertésvásár), Orosháza. December 7. Földvár, Süköd, December 8. Csomgrád. December 9. Irsa, Kisujszállás (lővásár). December 10. Villány, Bares, Szabadhidveg, Várpalota, Szepetk, Kismarja, Jászberény, Dunapataj, Füzeshony, Nyiregyháza, Vásárosnamény, Vámosmikola, Cece, Riese, Vajszló.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Figyelemztetés. Felhívjuk olvasóink figyelmét az OMGE egyesületi tanácsának arra a határozatára, hogy a szerkesztőség csak előfizetőknek adhat kérdésekre feleletet és csak abban az esetben, ha egyidejűen pénzben vagy bérlegben 40 fillért csatolnak, ha a szerkesztőség üzenetekben és 60 fillért, ha levélben kívánják a választ.

F. Gy. G-ny. A földje mellett elvonuló utszélen levő fákat azok tulajdonosa kivágni nem köteles, sőt a gallyakat is csak akkor kell leszedeie, ha azok önnök megállapíthatóan kárt okoznak. G. J. dr.

M. S. Véleményünk szerint még a legmegfelelőbb lesz a foltozat homoki borsóval bevetni, kat. holdankint 70 kg homoki borsó és 30 kg zabkeveréket számítva. Homoki borsó beszerzési forrás címetek a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara Gyűjtött és a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Keeskenémén szivesen ad.

Hungária-drótfonat

Kitűnő Kerítés

Képe, árjegyzék ingyen és bérmentve!

Haldekker Sándor r.-l., Budapest, VIII., Öllé-ut 48/5.

Cipők, bakancsok

legolcsóbb nagybani árban.

Sárga halinacsizma, magas bőrzéssel... P 32-36
Strapacsizma, sárga v. fekete, zsiros bőrből... P 32-34
1-a box lovaglócsizma P 50-
Strapabakancs P 12-13'20
Férfi sárga strapacipő P 14'80
Vadász- és sportcipők, dupla talp, bőrbéleés, bevarrott nyelv... P 22-28, 34-
KISS H.
cipőgyártó
Budapest, VII., Milsa-u. 13.

Hagymamag

falettsza, makói uradalmi áru. A m. kir. Állami Vetőmagvizsgáló jelentése szerint 99% tisztaságú és 95% csíráképeségű, amíg a készlet tart.

kilogrammja csak 5- pengő bruttó netto helyett ab Budapest.

Dughag-ma és nemes tormadugvány (édes) makói, a legolcsóbb napi áron.

Eladással megbízva:
Kemény Imre
Budapest,
V., Kossuth Lajos-tér 14. sz.

Az ipar és háztartás részére nélkülözhetetlen:
A gyümölcsök és főzelékek konzerválásának kézikönyve

Írta: Dr. Horváth-Tóth Jenő — Ár 10 pengő

"Patria" R-T. Könyvnyomdája, Budapest, IX., Öllé-ut 25. sz.

Alapítási év 1903

Szivalifejek

bármely cébra és üzemre.
= Tűzfészkendők =

Győző Béla és Társa

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET! Budapest, Báro Acél-u.3. (Vízszínház mellett) Telefon: Teréz 242-77.

ÁLLANDÓ NAGY KÉSZLET!

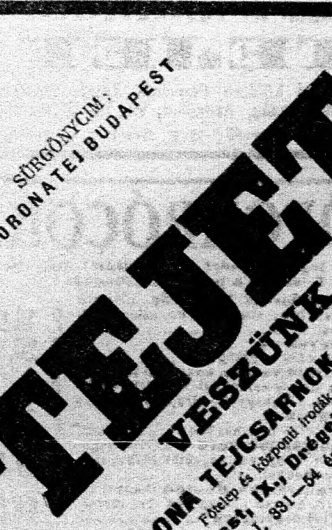

TEJJEI VESZÜNK

SÜRGÖNYCIM.
KORONA TEJ BUDAPEST

KORONA TEJCERNOK R.-T.

Főtelep és központi iroda:
Budapest, IX., Deákly-utca 15.
Telefon: J. 831-64 és J. 890-04

ZSINOROS HOSSZU KOCSISBUNDA

Olajpogácsatorógépek

darálókészülékkel is.

Burgonyafüllesztőkazánok és gyorsfüllesztők

utóbbiak zuzókészülékkel kombinálva.

Takarmányozógépek:

szecs kavágók, répavágók, darálók, morzsolók, kézi- és erőhajtásra.

Kaphatók:

Bächer-Melicharnál, Budapest, V., Vilmos császár-ut 60.

ZONGORÁT
PIANINOT, HARMONIUMOT
 legjobban Reményi Mihály
 legolcsóbban
 a Magyar Kir. Zeneművészeti Főiskola szállítmányánál,
 Budapest, VI/8., Király-utca 58. szám.
 Legelőnyösebb fizetési feltételek.

Eladó 52 m. h. szántóföld
 850 pengőért holdja, Budapest közvetlen közelében, vasútállomás és a község mellett. A községtől könnyen kezelhető. Van benne most 20 h. öszivetés, 15 h. lucernavetés, 15 h. lucernásnak előkészítve. Ugyanott 23 h. külön eladó. Bővebbet Takács László főjegyzőnél, Pécél. 2278

Levélpapírozt és borítókat
 címnyomással
 a legújanyosabb árban készíti a "PATRIA" nyomda r. t., BUDAPEST, IX. ker. Üllői-ut 46. sz. (Köztelék.)

URADALMI ÉS TEJ SZÖVETKEZETI
TEJET
 vásárol évi kötésre Pannónia Tejkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, VII., Garai-utca 36. Telefon: J. 410-38 233 Keleti-p.-u. mellett.

LÓPOKRÓCOK!
 Még a legelőnyösebbért is jótállok! Még nem felelődtél a pénzt visszazanom!
 1 pár gazdasági lópokróc 118x170 nagyságban, sima, szürke, széles csikokkal P 16.50
 1 pár ugyanaz, de 128x182 nagyságban P 20.50
 1 pár hivatali vastag, sötétbarna alap, élénk díszes csikokkal 118x175 nagyságban, a legnagyobbat árapáca alakú P 22.—
 1 pár ugyanaz, de 188x185 nagyságban P 26.—
 1 pár boltgár lótakaró 182x190 nagyságban, újnyi vastag, sötét szürke, szép kék csikokkal P 37.50
 1 pár legkiválóbb Montán (bánya) lótakaró, szürke alapon kék bordúrral, 182x190 nagyságban P 46.50
 Vidékre börtöntől utaváltással küld, ha megrendeléskor a lapra hivatkozik
Szöts, Rákóczi-ut 10. (Síp-utca sarkán) A címre nagyon ügyelni! 2/21

ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
 BUDAPEST, IX. KERÜLET, KÖZTELEK-UTCA 8. SZÁM
 Automata 866-01 TELEFON Automata 866-05

Az OMGE üzemi és számtartási osztálya
 minden tekintetben előmozdítani kívánja a gazdaközönségnek érdekeit, s ezért elvállalja a következő munkákat:
 1. **Gazdaságok könyveinek vezetését és ellenőrzését, tisztajóvedelmi mérlegek elkészítését és hitelesítését.** Értesítésre megbízottunkat a helyszínére küldjük, aki ott leltároz, megállapítja a cselekvő, szenvedő és tiszta vagyont, felfeketi a könyveket és a gazdaság vezetőjét a könyvelésre vonatkozólag utbaigazítja. A mai viszonyok mellett nagyon fontos az, hogy olyan számtartás álljon a gazda rendelkezésére, amely áttekinthető és megbízható. Sok kára van a gazdának abból, ha nem vezet rendszeres számtartást. Adózás szempontjából is előnyben részesülnek azok, akik rendszeres számtartás alapján készített tisztajóvedelmi mérleggel igazolják gazdaságuk jövedelmét. Ezen kíván segíteni az OMGE számtartási osztálya.
 2. **Adó- és illetékügyekben tanácsot és szakértői felvilágosítást ad, anélkül azonban, hogy hatóságok előtt képviselőletet vállalna.**
 3. **Üzemi kérdésekben felvilágosítással szolgál, fizemterveket készít, becsleéseket végez, szakértőként eljár bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár berletátadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Elvállalja élő- és holtfelszerelés felleltározását, becsleését.**
 4. **Vasuti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását.** Felhívjuk a gazdák figyelmét arra, hogy vasuti fuvardíjaikat csekkalapon fizessék. Részletes felvilágosítással és csekkalappal szolgálunk erre vonatkozólag.
 5. **Ingatlanforgalmi osztályunk elvállalja birtokok adásvételének vagy bérbeadásának lebonyolítását, előnyös birtokbérletek szerzését. Biztosítási ügyeket legelőnyösebb lebonyolítását.**
 Saját érdekében cselekszik tehát minden gazda, ha mennél gyakrabban veszi igénybe ezentul osztályunkat, mely mint központi iroda minden tekintetben teljes titoktartás mellett rendelkezésre áll. **Adóbevallási célra évről-évre mérlegeket készítünk és kész mérlegeket felülvizsgálunk és hitelesítünk.** A zárszámadásoknak mielőbbi beküldését kérjük. **A mérleg hitelesítést egy gazdaság se mutassa el az idén annak elfogadása érdekében. Aki osztályunkat igénybe óhajtja venni, kérjük saját érdekében ezirányú, mielőbbi írásbeli értesítésüket Budapest, IX., Köztelék-utca 8. címre.**
 Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Igazgatósága.

Az Örkény Ábró C. úri majlis (Buda) est. Lajostársulat (vonal) r. utáni állomása közvetlen szomszédságában fekvő
109 hold elsőröndű fiatal termő szőlő
87 magyar hold mezőgazdasági területtel
 köztársasági földterülettel együtt részletekben is eladó. Közvetlen felvilágosítást nyújt az Egyesült Gazdái Ipari Kereskedelmi Néph. E. T. Cég. 2278

Amortizációs kölcsönt
 földbirtokosoknak
 több 100 ezer pengő fölé
 7-12% kamattal, bevételek és költségek alapján
 4-10 pengőig. Kellő biztosíték mellett, utólag kamattal és illetékmentesen bekezelezhető. Évesen 100% osztás.
FÖLDHITEL, Budapest, Dohány-u. 90.

Juhász megcsinálása miatt, 40 órában
BIRKAETETŐ
 fűrészek, fogaskerekek, feljövő új darabok
 20 pengő ár. eladó. **Diópusztai Gazdaság.** Németség

ALLAMI ELISMERÉS ORLEVÉL.

 ALAPITATOTT: 1909.
WEISZ A.
 EZELŐTT
SERÉNYI
 fogaskerékgyár
 PRÁCIÓS FOGASKEREK, AUTÓ-ALKATRÉSZEK, GÉPGYÁR, ÁS, HENGER- ÉS FŐTENGELYKÖSZÖRÜLÉS
 BUDAPEST, VIII., NAGYTEMLOM-UTCA 34. SZ.
 TELEFON: JÓZSEF 398-05 és 455-85

pek

lesztők

álva.

pek:

rszolók,

szár-ut 60.

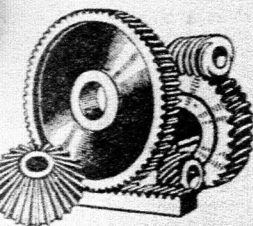
tizációs kölcsönt

földbirtokosoknak

DHITEL, Budapest, Dohány-u. 90.

KARAKETŐ

LAMI ELISMERŐ OKLEVEL.

ALAPITTATOTT: 1909.

WEISZ A.
EZELŐTT
ERÉNYI
KERÉKGYÁR
S FOGASKEREK, AUTÓ-
ESZK, GÉPGYÁR, HEN-
S FŐENGELYKÖSZÖRÜLÉS
VIII., NAGYTEMPLON-UTCA 34. SZ.
FON: JÓZSEF 308-05 és 455-85

Mérleggyár
ZISKA J. utóda
Rostély György
Budapest, VI., Eötvös-utca 47. sz.
Telefon: Teréz 246-12
Alapított: 1872 1618 Javításokat elfogadjak
Árjegyzéket bérmentve küldök.

SEMPERIT
AUTÓ-PNEUMATIK
HINTÓ-PNEUMATIK
HINTÓ-TÖMÖRGUMMI
és LÓSPORT-CIKKEK
gyári lerakata
Salzberger és Társa
Budapest, VI., Révai-utca 9.
Telefon: Automata 224-84 2212

Szavatolt fajtisza (első utántermés)
amerikai lófogu tengerire
mely folyó évben rendes szántóföldi
művelés mellett, gyengébb talajon
kat. holdankint 39 1/2 métermázsát
termett (szeptemberi beérésre), szem-
ben a legjobb hazai magyarokkal
ugyanott elért 23 1/2 mázsás terméssel,
készletünk erejéig előjegyzéseket el-
fogadunk januári szállításra, szemesen,
ára előzetes készpénzfizetés ellen kg.-kint 1-- P
50 kg. vételénél 10%, 100 kg.-nál
15%, nagyobb mennyiségnél 20%
engedménnyel. 25 kg.-nál kisebb
mennyiséget nem szállítunk.
eörsi Balogh Bruno és Illés Imre Uradalmi Intézősége, Tolna

A legjobb magyar folytonos Kályhák
KALOR és PERPETUUM
Budapest-Salgótarjáni
Gépgyár és Vasöntő R.-T.
(HIRSCH ÉS FRANK)
Budapest, VI.,
Aréna-ut 128.
Telefon: Aut. 100-20,
100-28, 100-29.
Városi rak ár:
V. Kálmán-u. 15. sz.
Telefon: 983-25
Húszámra ügyelni!
Kapható minden jobb vaskereskedésben is

Bérlevelek, Szegődségi könyvek a gazdasági könyve-
léshez szükséges gaz-
szes nyomtatványok és ké-
nyvek, vállalkozók nyomat-
mányainak szerezhetőek be.
Árjegyzéket kívántra szi-
vesen küldünk. P. A. T. R. I. I.
Közvetítő vállalat és Nyomtat-
Részvénytársaság, BUDAPEST, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelék).

Ha magyar árut fogyasztunk, magyar munkásnak adunk pénzt!
Javítjuk hazánk gazdasági helyzetét!
Vegyünk magyar gyártmányu
**dobsint, csigafurót,
Kocsi- és autórugót,
hintótengelyt.**
Minőségben elsőrangú! Árban legolcsóbb!
Kapható minden jobb vaskereskedésben!
Gyártja és forgalomba hozza a
Magyar Acélárugyár R.-T.
Budapest, VI. kerület, Váci-ut 95. szám. 2187

LÓTT ELŐ VADAT
minden mennyiségben mindenkor
átveszünk a legmagasabb napi
árakon és minden mennyiségben
szállítunk.
Szállítóinknak kívántra óvadékat nyújtunk!
A szállítványok értékét az átvétel után
azonnal kiegyenlítjük.
MAGYAR VADKIVITELI VÁLLALAT
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IX., Tóth Kálmán-utca 8-10. (Hűtőház)
Sürgőny cím: VADHUS Budapest
TELEFON: 2132
I. 371-44, továbbá 454-62, 454-63, 454-64

Meglevő lampáit
szerezze fel nappali fényt adó
»KRONOS«
petroleum izzófényűvel,
alkalmas minden 15'' lampára,
de alkalmazható kisebbitől,
illetve nagyobbító csavarral
11'' és 20'' lampára is.
Fényereje 80 gyertyafény.
Egyszerű kezelés,
üzem biztos,
robbanásmentes.
Arát teljes égő izzóharis-
nyával és üveggel 16-- P
Tartálek izzóharisnya 1-- P
Tartálek üvegcsavarral 1-- P
1 nagyobbító csavar
11'' lampához...--80 P
1 kisebbítő csavar
20'' lampához...--80 P
Teljes asztali lámpa emyével... 30-- P
ab Budapest, utánvétel.
**Meteor Világítási és
Olajkereskedelmi Rt.**
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 73. sz.

SCHILLINGER MIKSA
zsák- és zsinagáru-, ponyva-
kereskedés és kölcsönzés
Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

A bekövetkező időnyre mérsékelt árakon ajánljuk az eredeti **SACK**-gyártmányu
dupla tárcsásboronákat
és mindenféle **tarlóhántókat** traktor után való
használatra.
Mindezek raktárunkban megtekinthetők.
PROPPER SAMU R.-T.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. szám.

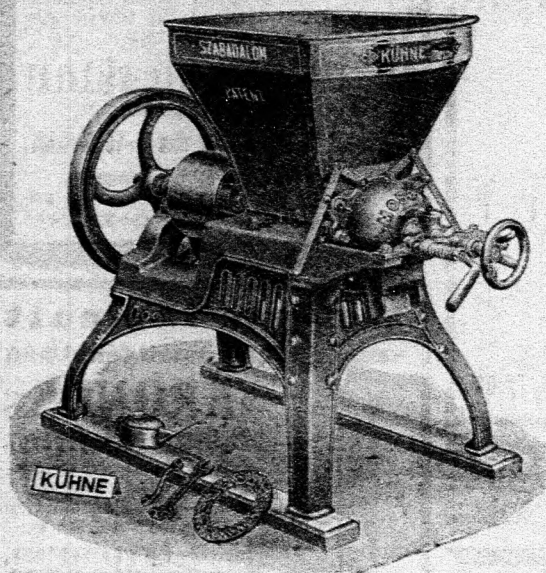
ÁRTÉZI KUTAK furását mérsékelt árakkal vállalja
Soós Sámuel kutfurómester
Ujpest, Gróf Apponyi-utca 52. sz. 2108

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t., MOSON

Fiókraktár:
Debrecen.

Budapesti telep:
VI., Vilmos császár-út 59. sz.

Fiókraktár:
Kaposvár.

Uj, szabadalmazott „MOSONIA“ egyetemes darálógépünk

egyaránt használható **csöves- és morzsolt-tengeri**, valamint **mindenféle szemes-termény tetszés szerinti finomságú darává** való feldolgozására; emellett **olajpogácsa** őrlésénél is, tehát ilyenképen a gazdaságban előforduló mindennemű takarmány-dara előállítására, minden tekintetben **kiváló eredménnyel** használható.

„MOSONIA“ egyetemes daráló a legtokéletesebb takarmánykészítőgép.

Munkabírása napi egy waggon. Kérjünk részletes ismertetést és árajánlatot.

GANZ ÉS TÁRSA-DANUBIUS

Gép-, Waggon és Hajógyár R.-T. — Schlick-Nicholson Telep.
Budapest, VI., Váci-út 45-47. szám.

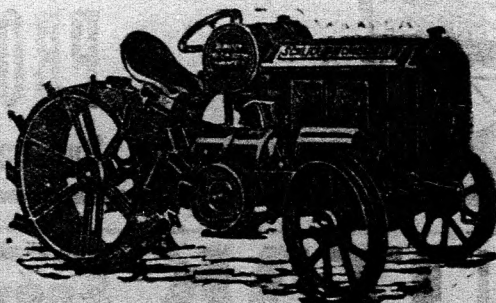
Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK: Szeged, Kölcsey-utca 11. ~ Szombathely, Zanati-út. ~ Eger, Káptalan-utca 8. ~ Nyiregyháza, Széchenyi-tér 7.
RAKTÁRAK: Pécs, Kaposvár, Győr, Baja, Szőlők, Nagykanizsa, Debrecen, Miskolc, Békéscsaba.

Cséplőkészletek:

Acélkeretes és fakeretes golyóscsapágyas **CSÉPLŐGÉPEK** minden nagyságban.

Vontatós és magánjáró **LOKOMOBILOK** gőz-, benzin- és szivógáz-üzemre.

SCHLICK-HANOMAG TRAKTOROK.

„Ásványi“-féle **TENGERISZÁRTÉPŐGÉPEK.**

VETŐGÉPEK és az összes mezőgazdasági gépek.

ÁLLÁST KERESŐK

GAZD. ALKALMAZOTTAK

FŐGÉPÉSZ, aki malommal, aszalóval, légyvárakkal kapcsolatos nagy uradalmakban hosszú időn át működött, Diesel-motort, modern gépeket, szűrőket, traktort, teherautót, villanyberendezéseket, csöplőgépeket, fűtőgépkeletépeket kezel, érti az autógéphegésztest, róz, vasöntést és extra-gyálózást stb., jó bizonyítványokkal vannak, állást keres Molnár János főgépész, Szendrői, postafiók 11., Borsod m. 9518

KERÉSGYÁRTÓ, aki már hosszabb ideig volt gazdaságban és az összes szakmába vágó munkát elvégzésre, állást keres szerszámgyárral, Ostrérid György, Hatvan, Demblin-szky-utca 524., Heves megye. 9520

KERÉSGYÁRTÓ, aki már hosszabb ideig volt gazdaságban és az összes szakmába vágó munkát elvégzésre, állást keres szerszámgyárral, Ostrérid György, Hatvan, Demblin-szky-utca 524., Heves megye. 9520

GAZDASÁGI altisztekpöt és tejjári szaklektör végzett, gyakorlatban levő állást megjelölve, órádikkal gazdaságba vagy tejjárási munkába állást keres. Szíves megkeresést „9522” alatt a kiadó továbbítja. 9522

BŐGNÁBHESTER uradalomba állást keres január elsejére, szerszámmal vagy nélkül. Lipták Ferenc, Felsőcsikpuszta, u. p. Biharugra. 9523

SOFFRÉ (budapesti) ajánlkozik uradalomba tanácsadói soffréként 1929 január elsejére. Hosszabb gyakorlatot bír, jelenleg is állásban van. A gazdasági gépek kezelését érti. Növény- és állatorvosi kiegészítő tudás. Szíves megkeresést kér Bodnár J. László, Budapest, VI., Petneházi-utca 77. 9524

KERTÉSZ, 27 éves, nő, kis családú, a falkolá, gyümölcsös, rózsás- és díszkertészetben nagy gyakorlata van, kitűnően falkola terén szerzett tapasztalataival kisebb falkola vezetését is vállalja, érti az összes falkolai szemzések és öltásokat és mindennemű dísz- és díszkerítkezési munkát, állást keres január elsejére falkolai részlegre. Cím: Gömböcs István falkolakezelő, Tódoma Ábrámus kereskedő ur urlevelével, Nagy-körös, Felkay-ház. 9525

BAROMFIVÉDELÉST elvállal magános nő konvencióra is, bármikor belépésre. Cím: „9526” alatt a kiadóhivatalban. 9526

TEHENÉSGAZDAI vagy vad-óri, esetleg legyveres esküdtt cseszi állást keres 24 évi gyakorlattal bír, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén, aki nagy a külső, mint a belső gazdaságban járatos, tejtömlesztésben, mesterséges borjűvelésben, állatgyógykezelésben, törzskönyvvezetésben teljes gyakorlatot bír. Szíves megkeresést kér Gömböcs István, Rákospalota, Főli-út 3. 9527

GYERMEKEKHEZ menne vagyrar, német tudással, szép varrással külsőpörű nő. Popovics Aranka, Budapest, VIII., Mária-u. 7. 9528

ALLATOK

A HUSBERTÉSTÉNYESZTŐK Országos Egyesülete, (Budapest IX., Köztelek-u. 8.) mindazokat, akik gyorsfeljődésű és kifutó takarmányértékű és kintülő vagy német husbertéstenyészéssel foglalkozni kívánnak, kiköltöztetik a husberteszesült takarmányozású, állapot- és a növendékállatok felnevelését illetőleg. Megkeresése ország-törzskönyvvezető tehenyészterestek vételét és eladását közvetíti. Utmutatással szolgál a bel- és külföldi piacokat és állatárakat illetőleg. Exportálni és importálni a tagok segítségével van. A husbertészenyésztek (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi. Az alapszabályokat bárki kivánságára megküldjük (32 fillér válaszdíj). 2119

BŐGÁRFÉKETE, arabs, lippizáló, kintülő fedező, kocsi, feltűnő szelű, eladó. Grünhut István földirtokos, Nagy-körös. 9431

ELADÓ CSODŐRÜK, egy öt- és egy négyéves Nonius kanakkal szarmozó, erős csontozott eladók. Hővebb felvilágosítást nyújt: Bácsalmási gazdaság, Kumbaja, Sörházmajor. 9460

MANGALICATÉNYESZTŐK

Országos Egyesülete (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz.) mind azoknak kik mangalica sertés-tenyésztésüket vérteljesítéssel javítani, vagy tenyész-állományukat tisztítani akarlák, vagy hízásra a nyelvére biológusok egyenértékű anyagot akarnak beállítani, megkeresésre országosan törzskönyvezett tenyész- és hason- sertesek vételét és eladását közvetíti. A mangalicatevényes- ztők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi.

FAJTISZTA német nemesített nyághőnapos lammalacok, egyenként 90 kg. nehezék, eladók vagy emésztők cserébe adók. Fülöp Zoltán, Tapaca, 34. sz. postafiók. 9409

ELADÓ nagyméltóságú gróf Karatsonyi Jenő Pilsvörösvári uradalmában, 3 darab 1 1/2 éves bonyhádi, jó tejelőnyatól származó, jól fejlett birka. Erdőkölöndi lehel Koller Ferenc uradalmi fő-intézőndő, Pils- vörösváron. 9429

A PÁPAI m. kir. földműves- iskolánál kaphatók elsőrendű bronzpulykák, pekingsi kacskák és magyar juhász pulkutyák. 9480

AMERIKAI sötétpél, kifogás- talanul termékeny, 14 éves mén, Plunger, apja The Plun- ger 1-25, anyja Quick 1-26, futányosan eladó. Hanzly János szentandrászi gazdasá- gában, posta Bőcske, Tolna megye. 9481

ELADÓ 60 darab hasas birka, Barta János bentsoni, Pest- országbet, Török Flóra-utca 2. 9508

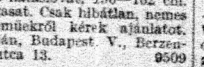
MEGVÉTELRE keresek 5-6 éves hátaelvet, 150-102 cm. magasat. Csak hibátlan, nemes külleműekről kérek ajánlatot. Tarján, Budapest, V., Berzen- cel-utca 13. 9509

Kitüntette

számos első és második díjjal!

Kohn Samu és József volt régi cég birtosa

Kohn József ismét megkezdte működését és azt a régi szolid alapon folytatja

SZÁLLIT

elsőrendű bonyhádi hasas- és borjas-teheneket, tenyészbikákat és jármosökröket.

iroda: Budapest, VII., Rottenbiller-u. 35. Telefon: József 416-84 1871

Weisz és Rosentfeld

Pécs, Mária-utca 34. TELEFON: 893

Sürgönyeim: EXPORT

Előnyös feltételal mellett szállítunk baranya- és tolnameggel borjas és hasas teheneket

valamint 2119 jármosökröt és növendékmahát

Bórhizlalást kötönk

Törött gépresek

repedt, kimári kaszások elektromos hegesztése

Lakos és Székely gépgyár, Budapest, VI., Béke-út 3. Új berendezések gyártása és hegesztő-óktatóhely 1838

VEGYESEK

GAZDABITEL céljára bármilyen öszezdő kőlesön kapható. Meghatalmazott dr. Halász Aladár ügyvéd, Margit-körút 6/B. 9088

TÉLI és nyári munkát vállalnék 5-600 vas- és zalamegyei munkással. Végb János munka- vállalkozó, Rábahidvég, Vas m. 9506

BÁRMIFÉLE téli munkát azonnala vállal, bármilyen számú munkással. Mértb Kálmán munkavállalkozó Egy- házashollós, Vas megye. 9442

MUNKÁSVÁLLALKOZÓ ösz és téli munkát azonnal belépésre 25-30 embertől. Hájba István, Rábahidvég, Vas megye. 9463

FELESBE kladó, nagyméltóságú gróf Karatsonyi Jenő Pilsvörösvári uradalmában, 6 kat. hold konyhakertészetenként és kertészeti részen vagy szemé- lyesen, utköltözés megterítésé- nélküli jelentézetzenek, Koller Ferenc, uradalmi főintézőndő, Pilsvörösváron. 9437

TÁRSNÓT keresek, lehetőleg közreműködő, kb: 6000-20.000-g tökével, földirtok- kértéhez. Vagy kisbirtokosnót töké nélkül Jászonsi- sertes- tenyésztés, konyhakert meg- vak stb. Termelőéhez. Tőke bef- tisztosítva. Feltétel: Jólételela kb. 50%. Ajánlatot kér Virágh Gyula intéző, Tahl. 9440

1200 HOLLAS szesgyáros du- nántúli börtönbet érlelés, töké- erös anadatsrat keres Sattler Birtokközevitő, Kaposvár. 9464

VESZPRÉMI MEGYEI gróf ura- dalom mezőgazdasági szes- gyára számára keres részes- iszonyra való feloldozásra megfelelő onkor, illetve kemé- nyítőartalmú nyersanyagot, melynek közel fekévőe kivá- rós a Budapest-Székesfehérvár-Celldömöki vonalon fok- zást a ahová, valamilyen egy- szubányával a gyárnak ipar- vsauti összeköttetése van. Aján- latokat Uradalom, Nagyvá- zsoy címre kérek. 9474

TELEPESRE 8-10 darab fel- nőtt növendékmahát elvállal- lák. Veres László szádasos gaz- dasága, Pusztaturpásztó, Szol- nok megye. 9512

ÉRDEKLŐDJÖN alantó cik- keinkre, melyek ipartelepek- nek, gazdaságoknak, kisebb- nagyobb üzemeknek, gépész- lakatos műhelyeknek nélkülöz- hetetlen: „Mox” önműködő tartozékok: „Mox” önmű- ködő szalagmozgató-szárató; „Helle” rugókezelőgép; nyel- móhúzómozgató percek alatt bármely nagydarabban készít. Be- mutatás díjmentes. Összes ipari, gazdasági anyagszükségletet kedvező feltételekkel szállítunk. Kallós-Kovács táplógyőzei uradalom volt intézője, Buda- pest, VI., Lovag-u. 15. 9513

BETONMUNKÁK zsebkönyve. Tájékoztató anyagokról külön- féle rendszerek ismertetése stb. Számos ábrával és táblázattal. Irta: Németh Zoltán. Ára 5 P. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest IX., Úllő-út 25. sz.

FELADÁS

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron? Forduljon bizalommal Braun és Urményiöeghez Budapest, V., Balthory-utca 7.

REALKATRESZEKET bármily gyártmányú fogatos cseké- bez, ugyazintén szántóvasakás, korcsokkővel, elvándruő acél- anyagból, versenyáraton szál- litanak Braun és Urményi, Budapest, Balthory-utca 7. 1851

WIKTORIN LÁMPA, kintűő karban, 35 pengőért (a holdi ár egyhármadéért) eladó. Takács, Kécske, Kossuth Lajos-utca 86. 9512

DÉLLETNYET KEDVEZE LESZ Önnek is Schelbernek legot már 7. kiadásban meg- jelent „Automobilisták zsebkönyve”, mely a magyar- országi, szelvényekre osztott turatérképet, 1000 falu és város távolaságjelzései, az újabb ren- deléseket stb. is magában fog- dalkalja. Ára 5-50 F ajánlatot küld- de. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

Új és kevéssé használt traktörök, löherelőkűgépek, ásvány- féle szárterőgépek, cséplőkűgek, elevátorok, kombinált szét- tépők stb. legelőnyösebben be- szerzhetőek és cseréthetőek L. Lakics Vilmos gépnyakere- kedőnél, Nyíregyháza. 8727

Schmid József dr. ÁLLAT- TENYÉSZTÉSAl című műből eddig megjelentek: A sertés- tenyészítés, 142 oldal, 48 képpel 5 P. A juh és kecske tenyészítés, 180 oldal, 57 képpel 6 P. A szarvasmarha és a bivaly tenyészítés, 288 oldal, 57 kép- pel 10 P. Az állattenyészítés biológija. Általános tenyészési elvek, 288 oldal, 48 képpel 10 P. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

ALACON, közel a közműház- hoz egy 300 négyzetkéses villa- selek eladó. Érdeklődni lehet: Benczei, János-utca 9. szám alatt. 9532

VETŐBURGONYA termelőre, a vetőgumó szállításra és érté- kesítésre névra K. Takács József, a m. kir. burgonyahiva- tal vezetőjének most meg- jelent tartalmas műveben talál- nek kimerítő leírást, 5 pengőért L. Lakics Vilmos könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

SZATMÁR MEGYÉBEN, a fehér gyarmati Iarsában 500 holdnyi tagosbirtok gazdasági épületek- kel eladó. Ügynekök kizárva. Bővebbet dr. Szóka Sándor ügyvédnél, Fehérgyarmat. 9482

SOK DERŐS PERCET szer- zethetünk magunknak, ha előväs- suk lovag Korpácy Béla és gazdaság visszamelegítését, me- lyeket „A régi jó gazdaságvilág- ból” címmel egy egyszerű könyvben foglalt egybe és Faragó Sándor eredeti módon illusztrált. Ára 4 pengő. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

PRIMA, minden megtérő középirtok, elsöranu gazdasági épületekkel, urakkal, város közleiben eladó. Vasut, posta, telefon helyben. Mintán több község körülvevél, par- cellázásra kiválóan alkalmas. Megkeresések „Dunántul 400” jellegre Tenzer hirdetőjébe, Budapest, IV., Szerzita-tér 8. 9502

SHOZÁST részletesen tárgyalja Csiki László: Zöldtakar- nyok konzerválása című most megjelent műve, ára 3-30 pengő. Patria r.-t. könyvostálya, Bu- dapest, IX., Úllő-út 25. sz.

ELADÓ egy eredeti magánjáró cséplő garnitúra 18 HP benzín- motor 45” MÁV cséplőszer- röny teljes felszereléssel olesön. Bárdos Aladár, Rákospalota, Rákös-út 46, fatelep. 9510

CUKORRÉPA betegséget 22 színes táblán magyarázó szöveg kíséretében közli dr. Appel Ottó tanár. Ára 7 pengő. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

VEGYESEK

GAZDABITEL céljára bármilyen öszezdő kőlesön kapható. Meghatalmazott dr. Halász Aladár ügyvéd, Margit-körút 6/B. 9088

TÉLI és nyári munkát vállalnék 5-600 vas- és zalamegyei munkással. Végb János munka- vállalkozó, Rábahidvég, Vas m. 9506

BÁRMIFÉLE téli munkát azonnala vállal, bármilyen számú munkással. Mértb Kálmán munkavállalkozó Egy- házashollós, Vas megye. 9442

MUNKÁSVÁLLALKOZÓ ösz és téli munkát azonnal belépésre 25-30 embertől. Hájba István, Rábahidvég, Vas megye. 9463

FELESBE kladó, nagyméltóságú gróf Karatsonyi Jenő Pilsvörösvári uradalmában, 6 kat. hold konyhakertészetenként és kertészeti részen vagy szemé- lyesen, utköltözés megterítésé- nélküli jelentézetzenek, Koller Ferenc, uradalmi főintézőndő, Pilsvörösváron. 9437

TÁRSNÓT keresek, lehetőleg közreműködő, kb: 6000-20.000-g tökével, földirtok- kértéhez. Vagy kisbirtokosnót töké nélkül Jászonsi- sertes- tenyésztés, konyhakert meg- vak stb. Termelőéhez. Tőke bef- tisztosítva. Feltétel: Jólételela kb. 50%. Ajánlatot kér Virágh Gyula intéző, Tahl. 9440

1200 HOLLAS szesgyáros du- nántúli börtönbet érlelés, töké- erös anadatsrat keres Sattler Birtokközevitő, Kaposvár. 9464

VESZPRÉMI MEGYEI gróf ura- dalom mezőgazdasági szes- gyára számára keres részes- iszonyra való feloldozásra megfelelő onkor, illetve kemé- nyítőartalmú nyersanyagot, melynek közel fekévőe kivá- rós a Budapest-Székesfehérvár-Celldömöki vonalon fok- zást a ahová, valamilyen egy- szubányával a gyárnak ipar- vsauti összeköttetése van. Aján- latokat Uradalom, Nagyvá- zsoy címre kérek. 9474

TELEPESRE 8-10 darab fel- nőtt növendékmahát elvállal- lák. Veres László szádasos gaz- dasága, Pusztaturpásztó, Szol- nok megye. 9512

ÉRDEKLŐDJÖN alantó cik- keinkre, melyek ipartelepek- nek, gazdaságoknak, kisebb- nagyobb üzemeknek, gépész- lakatos műhelyeknek nélkülöz- hetetlen: „Mox” önműködő tartozékok: „Mox” önmű- ködő szalagmozgató-szárató; „Helle” rugókezelőgép; nyel- móhúzómozgató percek alatt bármely nagydarabban készít. Be- mutatás díjmentes. Összes ipari, gazdasági anyagszükségletet kedvező feltételekkel szállítunk. Kallós-Kovács táplógyőzei uradalom volt intézője, Buda- pest, VI., Lovag-u. 15. 9513

BETONMUNKÁK zsebkönyve. Tájékoztató anyagokról külön- féle rendszerek ismertetése stb. Számos ábrával és táblázattal. Irta: Németh Zoltán. Ára 5 P. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest IX., Úllő-út 25. sz.

FELADÁS

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron? Forduljon bizalommal Braun és Urményiöeghez Budapest, V., Balthory-utca 7.

REALKATRESZEKET bármily gyártmányú fogatos cseké- bez, ugyazintén szántóvasakás, korcsokkővel, elvándruő acél- anyagból, versenyáraton szál- litanak Braun és Urményi, Budapest, Balthory-utca 7. 1851

WIKTORIN LÁMPA, kintűő karban, 35 pengőért (a holdi ár egyhármadéért) eladó. Takács, Kécske, Kossuth Lajos-utca 86. 9512

DÉLLETNYET KEDVEZE LESZ Önnek is Schelbernek legot már 7. kiadásban meg- jelent „Automobilisták zsebkönyve”, mely a magyar- országi, szelvényekre osztott turatérképet, 1000 falu és város távolaságjelzései, az újabb ren- deléseket stb. is magában fog- dalkalja. Ára 5-50 F ajánlatot küld- de. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

Új és kevéssé használt traktörök, löherelőkűgépek, ásvány- féle szárterőgépek, cséplőkűgek, elevátorok, kombinált szét- tépők stb. legelőnyösebben be- szerzhetőek és cseréthetőek L. Lakics Vilmos gépnyakere- kedőnél, Nyíregyháza. 8727

Schmid József dr. ÁLLAT- TENYÉSZTÉSAl című műből eddig megjelentek: A sertés- tenyészítés, 142 oldal, 48 képpel 5 P. A juh és kecske tenyészítés, 180 oldal, 57 képpel 6 P. A szarvasmarha és a bivaly tenyészítés, 288 oldal, 57 kép- pel 10 P. Az állattenyészítés biológija. Általános tenyészési elvek, 288 oldal, 48 képpel 10 P. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

ALACON, közel a közműház- hoz egy 300 négyzetkéses villa- selek eladó. Érdeklődni lehet: Benczei, János-utca 9. szám alatt. 9532

VETŐBURGONYA termelőre, a vetőgumó szállításra és érté- kesítésre névra K. Takács József, a m. kir. burgonyahiva- tal vezetőjének most meg- jelent tartalmas műveben talál- nek kimerítő leírást, 5 pengőért L. Lakics Vilmos könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

SZATMÁR MEGYÉBEN, a fehér gyarmati Iarsában 500 holdnyi tagosbirtok gazdasági épületek- kel eladó. Ügynekök kizárva. Bővebbet dr. Szóka Sándor ügyvédnél, Fehérgyarmat. 9482

SOK DERŐS PERCET szer- zethetünk magunknak, ha előväs- suk lovag Korpácy Béla és gazdaság visszamelegítését, me- lyeket „A régi jó gazdaságvilág- ból” címmel egy egyszerű könyvben foglalt egybe és Faragó Sándor eredeti módon illusztrált. Ára 4 pengő. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

PRIMA, minden megtérő középirtok, elsöranu gazdasági épületekkel, urakkal, város közleiben eladó. Vasut, posta, telefon helyben. Mintán több község körülvevél, par- cellázásra kiválóan alkalmas. Megkeresések „Dunántul 400” jellegre Tenzer hirdetőjébe, Budapest, IV., Szerzita-tér 8. 9502

SHOZÁST részletesen tárgyalja Csiki László: Zöldtakar- nyok konzerválása című most megjelent műve, ára 3-30 pengő. Patria r.-t. könyvostálya, Bu- dapest, IX., Úllő-út 25. sz.

ELADÓ egy eredeti magánjáró cséplő garnitúra 18 HP benzín- motor 45” MÁV cséplőszer- röny teljes felszereléssel olesön. Bárdos Aladár, Rákospalota, Rákös-út 46, fatelep. 9510

CUKORRÉPA betegséget 22 színes táblán magyarázó szöveg kíséretében közli dr. Appel Ottó tanár. Ára 7 pengő. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

SZERSZÁMFAKNAK

való pri- ma akácronkók vásárolhatók kétszáz mázsásig vagyonba rakva, ajánlatokat kér Tüköröpusztai bér gazdaság. Szilashalás, Veszprém megye. 9511

RÁDÍÓJÁT felszerelheti és za- vartalanul üzemben tarthatja, ha Molnár Gyakrolati rádió- könyvének minden részletekre kiterjedő utmutatásait követi. Ára 5 pengő. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

ANIG nincs lit a dologdó, addig fonaason Konkordia szalma- kötőfonógéppel. Teljesítménye napi 3-4000 tartós szalma- napi köté. Kérjen ajánlatot! Kállai Lajos motor- és gép- gyára, Budapest, VI., Jókai- utca 28. 1709

„MAGYAR FÉNYKÉPEK” című Budapesti Barna, a „Köztelek” főszerkesztője, 24 diétképet ír- le eredeti, érdekes módon. A rendelkezébe bocsát 5 pengő 3 pengőbe kerül. „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Úllő-út 25. sz.

Fattinger-féle la vérliszt Extrahált szójadara Speciális halliszt Pehelyszerű Dorschliszt Speciális husliszt Univerzális sertéstakarmány Extrahált repcedara és mindenféle olajpogácsák

a legmagasabb beltartalom- mal legelőnyöbben kapható: ZWEBNER JACQUES cégnél 2086 Budapest, V., Nádor-u. 28. Telefon: Automata 140-72

EVi kötés mellett

vajat és uradalmi tejet átvész legmagasabb napi áron Sanus Tej-üzem Rt.-T., Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13. Telefon: József 458-52 2047

12 HAVI HITELRE szállít évi 9% kamat mellett minden fajtájú bel- és külföldi tenyész- és ígásállatot.

Importált Yorkshire-i tenyészsertést, anyasertéseket, kanokat.

Kül- és belföldi teheneket és mindennemű haszonállatot. Minden további felvilágo- sítással szolgál a British and Magyar Corpora- tion Ltd. képviselője: Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T. állatkereskedelmi osztálya BUDAPEST, V., Béla-utca 8. sz.

GÖZEKE

-résztleteket mindenféle gyártmányú gözekekhez készít és szállít precíz kivitelben, acél fogaskerekeket, fémcsapágyakat, tűzszekrényeket, ekevasakat stb. SODRONYKÖTELEKET SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt., Ford-utók. Fordson traktorok képviselője.

Traktorok, cséplőgarniturák, összes mezőgazdasági gépek, eszközök, kocsik

eladók Nagybányában, Heves megyében. Felvilágosítást ad a Tiribesi főintézőség. 2266 Telefon: Nagybányon 6.

Baromfitömőhészükh-kel

egy pere alatt tüm het és a fulladás ki van zárvá. Ke- nyolmessen dolgoz- hat és nem lőri. Jászágát. József és kővásiak és nians több. 9511

Oicsó! Egy liba megven- sével már megtérül az Ára. Kérje a 2. sz. árjegyzéket. Cím: KUGLER SÁNDOR MAKÓ. 2228

Szónát és szalmát

preseive vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít legelőnyöbben napi áron: Böhme Arnold takarmány- és terménynagykereskedő Budapest VII., Vörösmarty-utca 20. Telefon: József 41-81 2214

TELSZINT vagy lélet veszek költésre a legmagasabb áron, ajánlatokat küldök Tejtarmék, Budapest, IV., Ferenc József- akpart 17. 9376

Bérbeadó 2500 kat. holdas alföldi jömmöségi birtok felszereléssel, vagy anéik ül. Érdeklődők forduljanak Rudolf Mosse hirdetőirodá- hoz, Budapest, IV., Váci- utca 19. „Bérlet” jel- lige alatt. 2289

BÉRELTER: Dunántul 1200 holdas, 650 és 800 holdas 12 öve. Válaszélépget ötöt kérek. Dehava, Pécs, Szechenyi- tér nyolc. 9482

BÉRBEADÓ 2500 kat. holdas alföldi jömmöségi birtok felszer

Gazdaságokban nélkülözhetetlen az

IRUS DARÁLÓ

és

ORLÓMALOM

Nagy munkateljesítmény!
Csekély erőszükséglet!

Ábrás prospektussal és árajánlattal szolgál a magyarországi vezérképviselet:

Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-ut 63.

Gőzekebárszántást

Őszi és tavaszi szántást, gyeptrét, szőlőtelepek fainkolák, erdősítések mély rigolozását elvégzi

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld
Telefon: József 245-65 Sürgőny cím: Wolffeke Budapest

Tejgazdasági gépek

Westfalia tejfőzők, tejhűtők, fejővödörök, tejkannák stb. szolid kivitelben és árban kaphatók:

Stanga József tejgazdasági gépüzletében, Budapest, IX., Ráday-u. 26/K.
Szíveskedjék a pontos címre ügyelni! 1191 - Ajánlatok díjmentesen.

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA

és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése

DEDICS TESTYÉREK
Budapest, VIII., Thék Endre-utca 15.
Telefon: J. 303-45 Alapítva 1903

SZŐLŐOLTVÁNYOK

gyökeres hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a

NEMZETKÖZI BORKERESKEDELMI R.-T.-nél
Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6.
Kérjen árajánlatot! 2161 Kérjen árajánlatot!

Használt traktorokat becseserél

Znakovszky Zoltán
okl. gépészmérnök 2277
Budapest, VII., Garay-utca 3., földsz. 3.

Gazdák figyelmébe!

Férfi és női angol lovaglósizmák, vízhatlan gazdasági csizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban megrendelhetők:

STEFANITS JÁNOS cégnél
Budapest, IX., Olló-ut 85.

Melegágyablakokat

vaskeretes, 100 x 150, raklárrol jutányosan szállít

Farkas és Társa R.-T.
vasszerkezeti- és lakatosárú gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám
Telefon: Lipót 903-62 2 00

Angol „LISTER” kesheng-vágányú BENZINTRUCK,

valamint 1 1/2-20 lóerős benzínmotorok, villanyagregátumok utólérhetetlenek!

Vezérképviselet:

Südfeld Gábor okl. gépészmérnök
Budapest, VI., Szondy-u. 11. Telefon: Aut. 246-11.

Eredeti „McCormick” amerikai egyetemes csővestengeridarálógép

Csekély erőszükséglet **Nagy teljesítmény**

használható csöves- és morzsolttengeri, mindenfajta szemestermény, bármilyen finomságu darálására raklárrol azonnal szállítja:

DÉNES B. Részvénytársaság, Budapest, V., Váci-ut 98.
Levél cím: Budapest 56. fiókhérlő. Sürgőny cím: „Débert” Budapest. Alapítva 1883. Telefon: L. 909-51, 909-89, 963-42, 920-63.

97. SZAM
Kisbirtokosok
8 fillér, vasár
birtokosok díj 1
50% engedmény

Díjtalan állás:
Az ötven év óta f
Gazdaságok és
számos Egyesület
IX., Üllői-ut 25.
Elemér n. kir. ga
csos elnök és Fe
gyv.-elnök
működik, kötele
szájla díjtalanu
tendőllésokra ja
den uradalomnak
bér gazdaságának
betöltendő állaso
intéző, intéző, ez
tízst (stb.) a Mag
tek és Erdősül
Egyesületétől, m
hatóbb helyről

BETÖLTENDŐ
OKL. GAZD
OKLEVELLEN
vagy nagy gyar
állás nélküli gazd
akik havi 300-4
sethez juthatnak
Gazdak Birtokos
Állásbirtokosai o
Budapest, IX., Ü
alá küldendők.

GAZDÁTI
20-25 ÉVES, 20
végzett gazdaság
keresek. Csekély
nyitványt fényké
gel felszerelve k
János, Pilis, Pest

GAZD. ALKAL
KERTÉSZTI, aki
virágkertészetben
kezelésében, m
josen jártas, ja
keresek. Korá, cs
és igénye megjel
bell ajánlatát a
velegi gazdaság
Nagyvegy, Fejér

KANASZSZÁMAI
szertészeti eszköz
szaktudással bír
jere keresek. E
állapota és igény
vel, eddigi műkö
nyitvány másolat
vissza nem küld
ajánlatát küldje
gazdaság intézős
veleg, Fejér megye

MERKIZHATÓ, es
dasági teendők v
ratos halászi ke
Gyógyre. Ajánl
igényekkel, lízon
latokkal Taranyi
Somogy megye kü

KERESÉK 300
tevé gazdaságomb
trészes, egyező
kik a gyakorlat
obajtják cisajtít
dasági gyakorlat
végezniök mind
munkát, amiért
lakást és szabp
Két magyar fiat
itt működik. H
birtokos, Göritz z
merischer Hof,

KERTÉSZTI ke
1-re, aki korai haj
ért, javadalmaz
20 pengő, 7 q bu
4 q árpa, 2400
föld, 300 □-61
100 □-61 kertföld
tej, egyszobás l
tízszobával. Ajánl
vány másolatokkal
Gazdaság, Szendr
pentele címre kü

GÉPÉSZKOVÁCS
a kovászmunkák
son és gőzgépe
traktort, motort
toros villanyteljes
rendelkezők elő
nyitvány másolat
igény irásban Pu
gazdaság, Tápócs
címzendő.

GAZDASÁGI gé
akurátoros vil
zelését és töltését
érti, gazdaságokba
mazva volt, janu
lépésre keresünk
fizetési igényekkel
uradalom. Adc
bolcs küldendők.

GAZDA, kötelese
korított, középko
vétetik. Részlete
Töröspusztai gaz
Mór, Fejér megye

120 P-

Kisbírderetel ár: Minden az egyeztetelt beállítás... 50% engedmény, legkisebb hirdetés díj 50 fillér

KISHIRDETÉSEK

Beltöltendő állásokra vonatkozó hirdetőket csak a munkaadó bíróság vagy bírósági elnök által ellenőrzött hirdető... Hirdetéseket zárhatja le, illetve cseréltet el

zántást gyeptróást, szőlőtelepek... Budapest-Kelenföld

gi gépek... Budapest, Ráday-u. 26/K.

NGEREK CSISZOLÁSA... Budapest, VIII., Thék Endre-utca 15.

kl. gépészmérnök... Budapest, Aut. 246-II.

erikai gép... Nagy... sítimény

ságu darálására... ci-ut 98. -89. 963-42, 920-63.

Díjtalan állásajánlatok!

Az ötven év óta fennálló Magyar Gazdasági és Erdőgazdálkodási Egyesület (Budapest, IX., Üllői-ut 25.), mely Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos elnök és Fabricius Endre ügyvezető elnök... Kötészetek, kőtelek, szőlőtelek... díjtalanul hozzá bethelyesítendő állásokra...

BETHELYESÍTHETŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK

OKLÉVESZKÉZŐK: vagy nagy gyakorlatú bírósági elnökök... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

20-25 ÉVES, földművelésiskolát végzett gazdasági gyakorlatú emberek... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZD. ALKALMAZOTTAK

KERTÉSZ, aki a konyha- és virágkertetben, méhészetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

KANÁSZÁMADÓK

MEGHÍZHATÓ, erélyes, tőzgasztal... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

BAROMFITENYESÍTŐ

ERŐS, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

BÉRESEK

KERTÉSZ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

KITÜNTETÉSEK

OKLÉVESZKÉZŐK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

OKLÉVESZKÉZŐK

OKLÉVESZKÉZŐK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

OKLÉVESZKÉZŐK

OKLÉVESZKÉZŐK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

OKLÉVESZKÉZŐK

OKLÉVESZKÉZŐK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

OKLÉVESZKÉZŐK

OKLÉVESZKÉZŐK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

ERŐS, aki a konyha- és virágkertetben...

ERŐS, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

NŐTLEN ISPÁNT

NŐTLEN ISPÁNT, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

KERTÉSZ

KERTÉSZ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

KETTŐS

KETTŐS, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GÉPÉSZKOVÁCS

GÉPÉSZKOVÁCS, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

BOGNÁRMESTER

BOGNÁRMESTER, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GÉPÉSZKOVÁCS

GÉPÉSZKOVÁCS, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

MEGHÍZHATÓ

MEGHÍZHATÓ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

OKL. GAZDÁTSZETEK

OKL. GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

VEZETŐ

VEZETŐ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

NŐTLEN

NŐTLEN, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

ELHANYAGOLT

ELHANYAGOLT, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

VEZETŐ

VEZETŐ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

NŐTLEN

NŐTLEN, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

INTÉZŐ

INTÉZŐ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

BOGNÁR

BOGNÁR, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

Lószerszámok, nyereg- és istállószerek... Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 8.

URASÁGHASZ, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

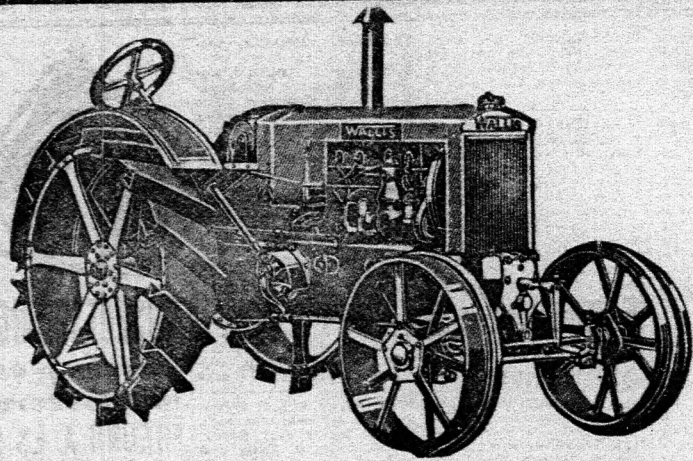
GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

GAZDÁTSZETEK, aki a konyha- és virágkertetben... Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám alá küldendők. 9529

120 P-ért új kétcsövű VADÁSZFEGYVERT szállít: Knebl Ferenc... Budapest, VIII., Baross-utca 17.

A „KISHIRDETÉSEK” folytatása az 2015. oldalon van!

A világpiac vezető traktortipusa
a MASSEY-HARRIS-féle

WALLIS-TRAKTOR

Fölényét bizonyítják a Müegyetem által hivatalosan megállapított eredmények, amelyek szerint a

WALLIS-TRAKTOR

középkötött talajon **óránként 1-2 kat. holdat** 20 cm. mélyen szánt fel és kat. h.-ként **6-15 kg.** petróleumot fogyaszt.

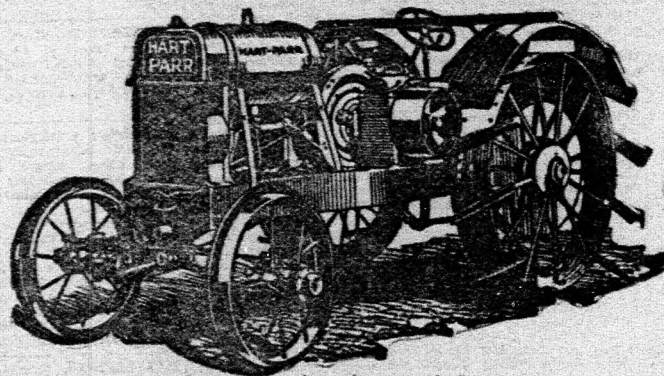
Részletes felvilágosítással szívesen szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-ut 63.

HART-PARR

KÉRJÉ 54. SZÁMÚ ÁRJEGYZÉKÜNKET!
Használt traktorokat oserébe veszünk.

a legerősebb, legjobb és legolcsóbb traktor,
mert: üzemköltsége minimális,
élettartama évtizedekre terjed,
kezelése bámulatosan egyszerű és
minden talajon nagyszerűen dolgozik.

== Kívánságra — vételi kötelezettség nélkül — bárhol bemutatót tartunk. ==

Ahány HART-PARR traktor, annyi elismerő nyilatkozat.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

50 évesek a
FREUND NYERGEK
A. és Fia LÓSZERSZÁMOR

Alapítva 1848-ban 2294

(LÁSD AZ ELŐZŐ OLDALI HIRDETÉSÜNKET)

SZÖLÖKARÓT, tűzifát, talpfát

vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részébe azonnal szállítanak a vagonvétel-ekben, előnyös árban

LÓWY SÁNDOR és JÓZSEF fatermelők és fakereskedők

Budapest, V., Személynök-u. 27. Telefon: Lipót 883-17

Gőzekeköteleket

szavatolt legmagasabb szakmai szilárdsággal eredeti gyári áron azonnal szállítok

Toepffer Róbert

Budapest, I., Mészöly-u. 8. Telefon: József 385-05

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Budapest V., Zoltán-utca 2-4.

Szállít: csépléshez, gőzsántáshoz és házfűtéshez

la tatali tojás- és téglabrikettet

la tatali darabos- és kockaszén

Felsőgallai karbidot, nagyszilárdságú portland cementet, égetett meszet 7097

FŐZ VILÁGIT FŰT

PHOEBUS petróleum-gázizzólény

300 gyertyafény,
2 fillér 1 órára!

Bél nélkül ég! Egyszerű kezelés! Üzembiztos!

Vezérképviselet:
ARDÓ JÓZSEF

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 43. szám. Kérjen lemerítést!

Mezőgazdák

„Zuhataq” kutja

a legegyszerűbb és legjobb!

Sok ezer darab évtizedek óta üzemben

Kedvező fizetési feltételek!

Kizárólag szállítja a
Magyar MEZŐGAZDÁR Szövetkezete
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM